

ESADE ALUMNI

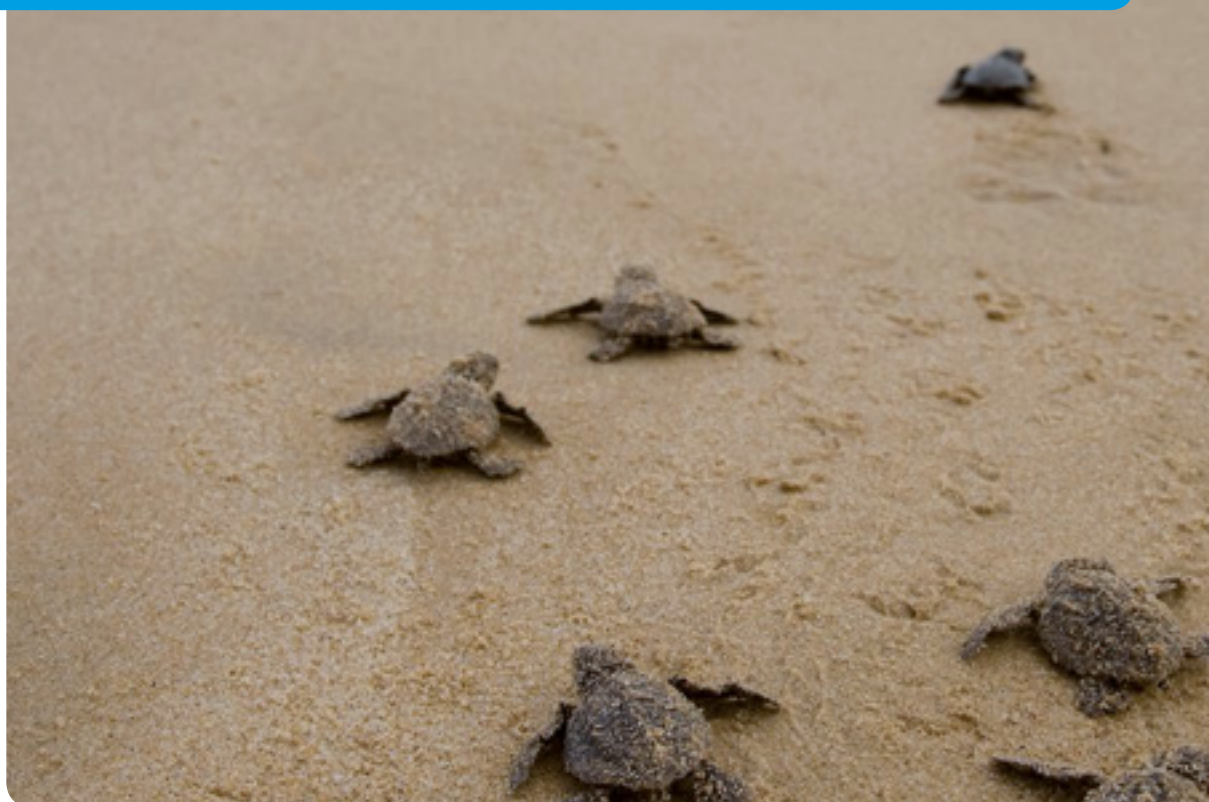
La història d'Alumni Solidari

Col·laboració i impacte

Eliane Guiu

DKV
SEGUROS MÉDICOS

Obra Social
Fundació "la Caixa"

Autora

Eliane Guiu. Eliane Guiu Puiggròs és Llicenciada i MBA per ESADE i Màster CEMS per HEC, París. Ha desenvolupat la seva carrera en marketing, innovació i vendes en empreses de gran consum com Procter&Gamble Espanya, Kraft Foods France, United Biscuits France. Actualment treballa com a consultora i col.labora a Imagine Creativity Center. Des del 2011 és voluntària del projecte Alumni Solidari d'ESADE.

Als meus fills Zoe, Carla i Marc, perquè Alumni Solidari els serveixi de referència.

La història d'Alumni Solidari

Col·laboració i impacte

Eliane Guiu, Juliol 2013

La història d'Alumni Solidari
Col·laboració i impacte

© Eliane Guiu
Juliol 2013
ISBN: 978-84-695-9004-1
Dipòsit legal: B-29034-2013
Disseny: www.cosmic.es
Impressió i enquadernació: El Tinter

El contingut d'aquest document és propietat dels seus autors i no pot ser utilitzat amb finalitats comercials.

Pot ser distribuït amb finalitats de formació, promoció i sensibilització, sempre fent referència a la font original i autoria.

Índice

0	Introducció	
1	Context	10
2	Com sorgeix la idea	16
3	El projecte Alumni Solidari	36
4	Funcionament del programa de consultoria	42
5	Els casos de consultoria solidària en 360°	46
	• AcidH • Fundació Arrels • Asociación Casal dels Infants • Fundación Hazloposible • Fundación Balia • Amics de la Gent Gran • Fundación Planeta Imaginario	
6	Petites històries	106
7	Alumni Solidari en xifres	116
8	Agraïments	126
9	Annexos	130

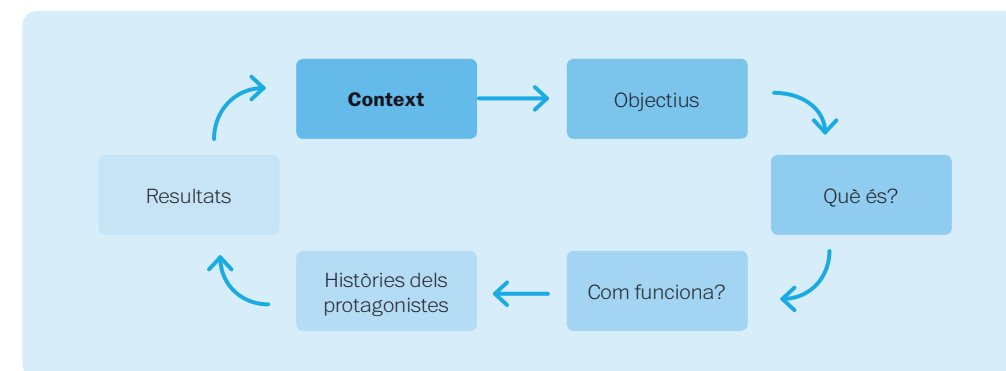
Introducció

Benvolguts lectors,

En aquestes pàgines pretenem explicar-vos en què consisteix el projecte d'Alumni Solidari. Volem compartir amb tots vosaltres el per què i com va sorgir la idea, quins objectius es persegueixen, com s'organitza i quin impacte ha generat en els seus protagonistes.

Alumni Solidari és un projecte d'ESADE Alumni que pretén apropar els antics alumnes al món social mitjançant la seva implicació, contribució i aprenentatge del tercer sector posant el seu granet de sorra per construir una societat més justa i solidària.

Per això aquest llibre dóna veu als protagonistes i a les històries d'algunes de les persones que hi han participat, d'una manera o d'una altra, durant els primers set anys de vida del projecte.

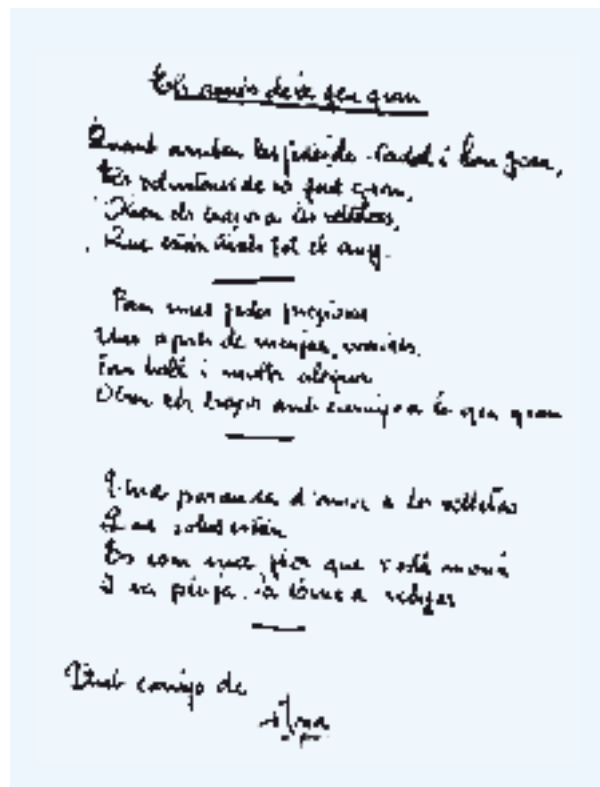
El perquè d'aquest projecte?

La Maria tenia 19 anys quan va arribar a l'AcidH. No tenia estudis i tenia un nivell d'intel·ligència límit. Hi va arribar a través dels serveis socials de l'Ajuntament, amb un aspecte físic molt deteriorat i un estat d'ànim molt baix. No creia que tingués cap futur ni possibilitats a la vida. Va ser llavors quan va ser acollida a la llar residència d'AcidH.

La Maria es va incorporar de seguida als cursos per a adults i es va posar a estudiar. Al cap de dos anys, i amb molt d'esforç, va obtenir el graduat escolar. Amb l'ajut dels serveis de col·locació del centre va aconseguir la seva primera feina, on encara avui treballa. També va decidir que volia seguir estudiant i ara cursa un cicle formatiu de grau mitjà. Estudia, treballa, va al gimnàs i té parella. La Maria viu en una de les llars d'AcidH, amb suport però amb gran autonomia. Ha recuperat l'autoestima i la seva identitat. L'AcidH segueix acompanyant la Maria des de ja fa més de 14 anys. AcidH és una associació per a la integració i el desenvolupament de les persones amb intel·ligència límit.

Amics de la Gent Gran és una organització que lluita contra la soledat i la marginació de les persones grans mitjançant l'acció de voluntariat i la sensibilització de la societat.

«Quan arriben les festes de Nadal i Sant Joan, els voluntaris de la gent gran, obren els braços a les velletes, que estan tristes tot l'any. »Fan unes festes precioses, uns àpats de menjar variats. Fan ball i molta alegria. Obren els braços amb carinyu a la gent gran. »Una paraula d'amor a les velletes, que soles estan, és com una flor que s'està morint i la pluja la torna a revifar». Ana 90 anys, usuària d'Amics de la Gent Gran.

Carta manuscrita de l'Ana a Amics de la Gent Gran

En **Manuel** va viure nou anys al carrer. Un dia va decidir «sortir-se'n» i deixar l'alcohol. L'experiència de veure morir alguns companys seus el va fer prendre la decisió. Després del seu pas per la **Fundació Arrels**, va trobar feina i es va enamorar de la que ara és la seva dona. Actualment té 53 anys, viu a Barcelona, porta una vida familiar i treballa de vigilant. Recorda els seus anys al carrer com a molt llunyans, però no els oblida i sempre que pot col·labora amb l'entitat que tant el va ajudar. La Fundació Arrels centra la seva activitat des del 1987 en el desenvolupament integral de les persones sense llar de Barcelona.

El Manuel recorda els seus anys al carrer com a molt llunyans, però no els oblida i sempre que pot col·labora amb la Fundació Arrels que tant el va ajudar

En **Nico** va néixer a **Ligao City, les Filipines, el 1993. Fa set anys va arribar a Espanya** per reunir-se amb la seva mare, acompanyat per la seva àvia i sense conèixer l'espanyol. Avui, la seva mare està embarassada i aviat tindrà un germà: «Seré un germà com un pare», diu en Nico. En arribar de les Filipines es va matricular a l'IES Almudena de Madrid, on la Fundación Balia per a la infància desenvolupa un programa de millora de la convivència al costat d'un educador. «Un dia, ja fa cinc anys, jugant a bàsquet al pati de l'institut, l'Edu se'm va acostar i em va convidar a l'entrenament que fa Balia al Triángulo de Oro. Vaig començar a entrenar amb ells i ràpidament m'hi vaig enganxar. Ara ajudo l'entrenador: sóc voluntari dos dies a la setmana amb els equips d'infantil al districte de Tetuán. [...] El coordinador de l'Àrea de Joves em va comentar la possibilitat de fer un curs de monitor de lleure i temps lliure. Encara que era lluny de casa i era els dissabtes, vaig decidir fer-lo. Ara he acabat les pràctiques a les escoles on és Balia i ja puc dir que sóc monitor d'oci i temps lliure.» Des de la Fundació Exit van ajudar en Nico a fer unes pràctiques a l'empresa KPMG que es dedica a la consultoria. «Hi faig pràctiques en el departament d'informàtica, en temes de cablejat i estructura. Gràcies a aquestes pràctiques he après a posar pedaços, posar l'antivirus, instal·lar programes... sembla un "friqui"!» La Fundació Exit treballa en la inserció de joves en risc d'exclusió social a través d'uns innovadors projectes formatius que aporten un valor afegit a les empreses i potencien el treball en xarxa.

«Ara, la meua il·lusió és estudiar un grau mitjà d'informàtica i seguir com a voluntari a Balia, ajudant altres xavals com jo. [...] Balia m'ha ajudat amb els estudis. Si no hagués estat així, no sé on seria ara mateix i no podria haver acabat l'ESO. També m'ha donat l'oportunitat de conèixer molta gent. [...] A Balia he après a jugar a bàsquet i a portar-me bé amb la gent.»

L'extraordinària història de la Neus. Nascuda un 18 de novembre, és la primera filla de dos pares joves i enamorats. La mare la tenia en braços i els ulls se li il·luminaven plena d'esperances i il·lusions: què faria?, què aprendria?, com seria el seu futur?...

Els primers 18 mesos de la nova família van ser complicats: la nena plorava en sentir certs sorolls forts, els pares tenien dificultats per calmar-la, la mirada i l'atenció de la nena anaven cap a objectes que presentaven moviment o objectes lluminosos, bracejava quan veia coses que li agradaven molt i no tenia interès social cap a familiars ni amics més pròxims.

Els pares, alertats davant d'aquestes situacions, es van dirigir al Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP). Allà la Neus va ser **diagnosticada de trastorn generalitzat del desenvolupament amb trets autistes**.

Finalment, la Neus arribava a la Fundación Planeta Imaginario, on un equip clínic de tres terapeutes i una supervisora es posaven fil a l'agulla per ajudar la nena a comprendre el món on vivia i a adquirir habilitats, sempre cooperant amb la participació dels pares, avis, germà petit i l'equip professional de l'escola. Durant el temps de tractament es van treballar habilitats d'imitació, joc, desenvolupament de la parla, conversa amb adults, trencament de rigideses, etc. Un conjunt d'habilitats que calia desenvolupar amb l'objectiu que la Neus tingués tants recursos i potencial com tots els nens de la seva edat.

Amb el temps la Neus va demostrar que tenia una capacitat extraordinària, fent salts de gegant fins al límit d'arribar a estar al mateix nivell que la resta de nens de la seva edat. Era una carrera d'obstacles en què ella els superava tots!

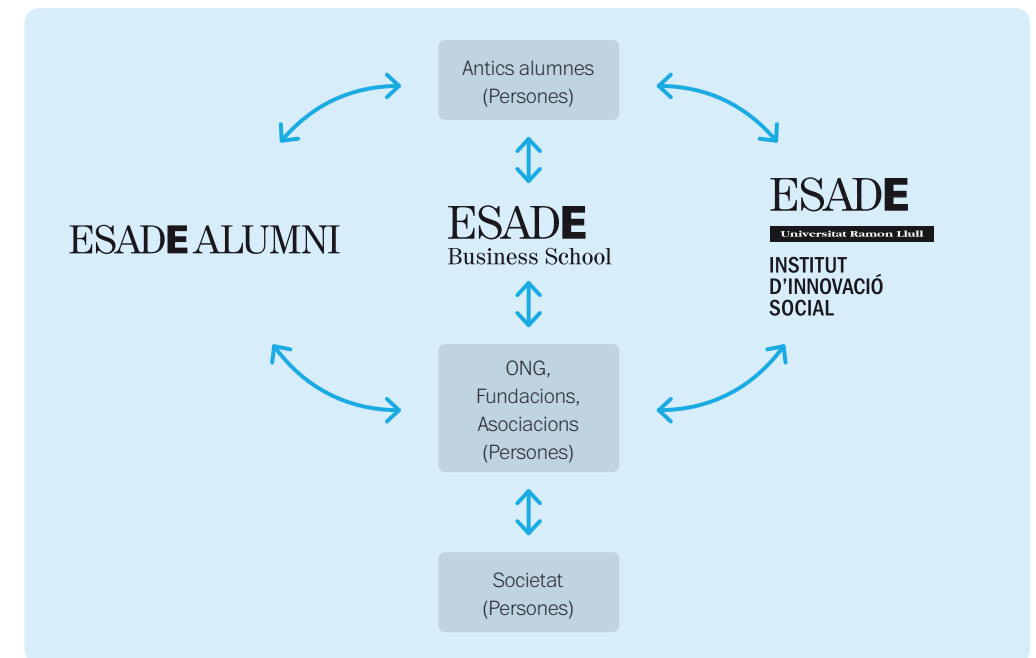
Actualment, la Neus va sola a l'escola ordinària, sense suport d'adults, amb els nens de la seva edat i aprèn a la mateixa velocitat que qualsevol altre nen de sis anys. Experts en diagnòstic d'autisme han retirat l'etiqueta que durant cinc anys la va perseguir.

La **Fundación Planeta Imaginario** és una entitat dedicada a la millora del benestar dels nens amb autisme i les seves famílies.

1

Context

Els protagonistes d'aquesta història són **els antics alumnes d'ESADE**. Persones que, després d'haver passat per una institució universitària, li **reclamen mecanismes per poder contribuir a fer una societat més justa i un món millor**. Els antics alumnes són l'origen d'aquest projecte.

Taula 1. Agents implicats a Alumni Solidari¹

En paral·lel, tenim una institució universitària, ESADE, que té la ferma voluntat de formar, però també d'educar en valors i promoure un aprenentatge continuat mitjançant la seva associació d'antics alumnes, ESADE Alumni. ESADE, en la seva missió, especifica que vol contribuir a fer una societat millor. Una prova evident és que sempre ha tingut molts vincles amb el sector social, no tan sols per mitjà de cursos dirigits al tercer sector i iniciatives socials, de les quals parlarem en aquest llibre, sinó també per mitjà de professors implicats històricament en patronats i consells d'entitats sense ànim de lucre i en assignatures enfocades a les ciències socials o al món social.

Tant és així que l'any 2003 ESADE va ser seleccionada, juntament amb nou universitats internacionals més, com ara Harvard, per formar part de SEKN (Social Enterprise Knowledge Network).

¹ En aquest llibre, per fer més fàcil la lectura, ens referirem al sector social (fundacions i associacions) com a ONG (organització no governamental).

Es tracta d'una xarxa iberoamericana que vol promoure la presència curricular dels temes socials a les escoles de negocis. El seu objectiu és fer que, en aquestes escoles, la responsabilitat social empresarial (RSE²) i l'emprenedoria social siguin assignatures troncales (core) i no tangencials.

ESADE té com a objectiu formar les persones, però alhora educar en valors i promoure un aprenentatge continuat mitjançant ESADE Alumni

Alfred Vernis, director executiu de la Unitat de Programes Universitaris d'ESADE, ens dóna la seva visió: «Una organització universitària ha de tenir com a part de la seva missió contribuir a una societat més justa i amb persones felices. És una part important de la seva responsabilitat. [...] Alumni Solidari, el projecte d'ESADE Alumni, posa el seu granet de sorra per tal que les persones continuïn aprenent i ajudin a millorar les organitzacions del tercer sector, i així contribueixin a millorar la societat».

Taula 2. Llista dels projectes d'abast social de les 3 organitzacions esmentades

ESADE	Instituto de Innovación Social	ESADE Alumni
Programa Sud. Alumnes que viatgen a Amèrica central i durant un període intensiu de dos mesos treballen per a entitats sense ànim de lucre. ESADE acció social. Vinculació del personal de la casa amb diferents entitats del tercer sector per col·laborar amb elles en varies iniciatives i en les seves causes d'una manera activa. Política de RSE interna. ESADE va ser una de les primeres institucions espanyoles firmants del Global Compact i dels Principles for Responsible Management Education, promoguts per l'Organització de les Nacions Unides.	Investigació Social. En matèria d'innovació, lideratge, col·laboracions intersectorials i RSE del tercer sector. Formació específica per a non-profit. Cursos de funció gerencial de les ONG i lideratge i innovació social. Divulgació. Coneixements en RSE, lideratge i governança en non-profit. Suport a empreses socials. Mitjançant Momentum Project, suport pel desenvolupament i sostenibilitat de deu empreses a l'any.	Alumni solidari. Contribució social per mitjà del coneixement dels antics alumnes i sensibilització d'aquests alumnes respecte a un món més just i sostenible. Alumni entrepreneurship. L'objectiu és dinamitzar l'activitat emprenedora en el conjunt de la societat, canalitzant l'oferta i la demanda entre el col·lectiu emprenedor e inversor i facilitant el contacte i el matching entre ambdós.

ESADE Alumni és l'associació d'antics alumnes d'ESADE, una de les xarxes universitàries més importants d'Europa. El 2012-2013 té més de 17.800 socis i un col·lectiu de 45.000 exalumnes. Durant el període 2005-2010, liderada per Germà Castejón com a president i Xavier Sánchez com a director, es professionalitza i es desenvolupa de manera molt important. En una primera etapa, Josep Santacreu, membre de la Junta des d'aleshores i amb una trajectòria professional molt vinculada al món social,

² El terme RSE ha substituït el terme RSC (responsabilitat social corporativa), ja que els professionals d'aquest àmbit prefereixen utilitzar aquest terme més específic.

serà qui lideri el projecte d'Alumni Solidari amb el suport de Germà Castejón i, posteriorment, el de Miquel Trias, president d'Alumni des de l'octubre del 2010. D'aquesta manera es reforça decididament el valor social de l'associació.

ESADE Alumni és una de les xarxes universitàries més importants d'Europa amb més de 17.800 socis i un col·lectiu de 45.000 exalumnes

Germà Castejón, president d'Alumni entre 2005-2010 i fundador d'Alumni Solidari, Miquel Trias, actual president d'ESADE Alumni, i Xavier Sánchez, director general d'ESADE Alumni

El projecte s'emmarca perfectament en la missió d'ESADE Alumni: aportar valor als antics alumnes d'ESADE, a ESADE i a la societat. ESADE Alumni lidera i finança íntegrament el projecte, tot aportant-hi un equip de persones de l'associació i assignant un pressupost anual al projecte des del seu inici.

Alumni Solidari fa que les persones aprenguin, reapreguin i ajudin a millorar les organitzacions i, així, la societat

L'Institut d'Innovació Social d'ESADE és un institut creat l'any 2007 per promoure la formació i la recerca en el tercer sector, l'emprenedoria social i la responsabilitat social corporativa (RSC). Carlos Losada, director general d'ESADE del 2000 al 2010, era membre del Patronat d'Intermón Oxfam i, quan s'adona que Ignasi Carreras és a punt d'exhaurir els seus mandats en aquesta ONG, pensa que pot ser interessant reclutar-lo per desenvolupar les ONG des d'ESADE. L'Ignasi dirigeix l'Institut d'Innovació Social des de que es va crear. Aquest institut integra també l'àmbit de l'RSE, que fins llavors s'impulsava des de l'Institut Persona, Empresa i Societat, dirigit per Josep Maria Lozano, que passa a formar part del nou institut.

L'Institut d'Innovació Social d'ESADE promou la formació i la recerca en el tercer sector, l'emprenedoria social i la RSE

Sobre l'escola i el projecte

Ignasi Carreras: «Les ONG miren de respondre als reptes socials que hi ha per endavant: algunes transformant la societat, d'altres aportant assistència als qui pateixen injustícia o pobresa i d'altres combinant tots dos aspectes. Les ONG que són capaces de combinar l'expertesa en el tema que treballen amb eficiència (gestió) i amb capacitat d'aconseguir més suport social són les ONG que tenen molt més impacte en la societat.

«En general, les ONG saben molt més sobre el seu tema (educadors, psicòlegs...) que sobre com gestionar l'organització, el govern, la comunicació, la innovació... I, per tant, els consultors solidaris els permeten reforçar-se en allò en què són febles com a persones i com a organització.»

Sobre els voluntaris, els antics alumnes

Ignasi Carreras: «Hi ha molta gent que vol contribuir i no sap com fer-ho, que no té temps per anar a una ONG cada setmana o que no saben ben bé a quina dirigir-se. Per tant, **Alumni Solidari és un canal molt a mida de les capacitats dels antics alumnes i les seves disponibilitats**. Els consultors veuen que, amb una dedicació limitada de temps, poden contribuir molt a una causa, a una organització i a un àmbit de la societat.

»És també una manera d'enriquir-se personalment, perquè **no hi ha res que et faci més feliç que contribuir en una cosa que saps que val la pena**. Però t'enriqueixes pel que fas i també pels contactes que generes. Penso que és també una bona eina de desenvolupament professional, perquè et permet aplicar els teus coneixements en un àmbit nou i treballar en un equip pluridisciplinari que també t'enriqueix.»

2

Com sorgeix la idea

El procés de gestació del projecte Alumni Solidari va tenir la implicació d'un ampli grup de persones de l'associació i de l'escola fortament vinculades al tercer sector.

El projecte té inicialment dos impulsors, **Josep Santacreu** per part d'ESADE Alumni i **Alfred Vernis** per part d'ESADE, que tenen la convicció que la teoria del canvi és la clau per fer una societat millor. La societat la fem entre tots; per tant, si millorem l'actuació de les persones, millorarem la societat. És d'aquesta idea que neix Alumni Solidari.

Josep Santacreu és metge i doctor en Administració d'Empreses per la UPC. Fou promotor i secretari tècnic de Medicus Mundi, antic alumne de tres programes a ESADE i conseller delegat de DKV Seguros. És un dels fundadors d'ESADE Alumni i membre de la seva junta des del 2005. És també membre de diversos patronats d'ONG. Durant la seva carrera a DKV crea un *call center* format només per discapacitats i fou fundador de DKV Integralia. És un ferm defensor que l'empresa és un instrument perfecte per promoure els temes socials a la societat. Més tard promou una aliança a llarg termini entre DKV i Intermón Oxfam. Germà Castejón el crida i li demana que s'encarregui de promoure els aspectes socials o de solidaritat. Des de llavors és president del Consell Assessor d'Alumni Solidari.

Alfred Vernis és llicenciat en ADE i MBA (1988). El 2013 ocupa el càrrec de director executiu de la Unitat de Programes Universitaris d'ESADE, que compagina amb altres responsabilitats dins l'escola, com ara dirigir la iniciativa Social Momentum Project. També és membre del Consell Assessor d'Alumni Solidari i coordinador acadèmic del programa. En la seva trajectòria social cal destacar que va contribuir a crear l'Institut de Direcció i Gestió Pública (IDGP) i l'Institut d'Innovació Social. Va crear els cursos de Funció Gerencial en les Organitzacions No Governamentals i de Lideratge i Innovació Social i dirigeix la recerca de la Social Enterprise Knowledge Network (SEKN). Ha col·laborat en tasques de planificació estratègica amb Intermón Oxfam, Medicus Mundi, el Jesuit Refugee Service, el Centre Excursionista de Catalunya i la Fundació Jesuïtes Educació, entre d'altres. Ha estat i és membre de nombrosos patronats.

La teoria del canvi d'Alumni Solidari

Darrere del projecte Alumni Solidari hi ha una teoria del canvi³

La teoria del canvi d'Alumni Solidari no és un projecte a curt termini que potencia la col·laboració dels antics alumnes com a consultors solidaris generant l'aprenentatge mutu amb el tercer sector, sinó que la teoria del canvi és una idea a llarg termini. Si es fa bé, s'ha d'aconseguir **acostar més el món de les ONG al món de les empreses, perquè tots dos s'entenguin millor, vegin la necessitat de col·laborar i realment ho facin**. La teoria assumeix que **aquests dos mons no poden estar aïllats en les societats modernes i que han de col·laborar entre ells**.

Quin és el canvi que volem aconseguir i què ha de succeir per aconseguir-ho?

Volem que el tercer sector i el món empresarial col·laborin entre ells. Per tal que això sigui possible, cal que cada part conegui la realitat de l'altra i s'acceptin mútuament. L'actuació d'Alumni Solidari va en aquesta línia: per mitjà del voluntariat s'aconsegueix que antics alumnes (procedents del món empresarial) s'involucrïn en el tercer sector i hi aportin coneixement. Al mateix temps, gràcies a l'apropament a la realitat d'aquestes organitzacions no lucratives, els empresaris i directius (antics alumnes) se sensibilitzen sobre les situacions més desfavorables de la nostra societat.

Per mitjà del voluntariat s'aconsegueix que antics alumnes, procedents del món empresarial, s'involucrïn en el tercer sector i hi aportin coneixement

Les ONG aprenen a veure amb bons ulls la feina dels empresaris i directius, ja que observen millores dins la seva pròpia entitat, fruit de les consultories voluntàries que reben dels antics alumnes. Aquest millor coneixement provoca un canvi de percepció: comencen a entendre el sector empresarial com a aliat en lloc de veure'l com a un sector aliè.

Quins serien els resultats del canvi a llarg termini gràcies a l'actuació d'Alumni Solidari?

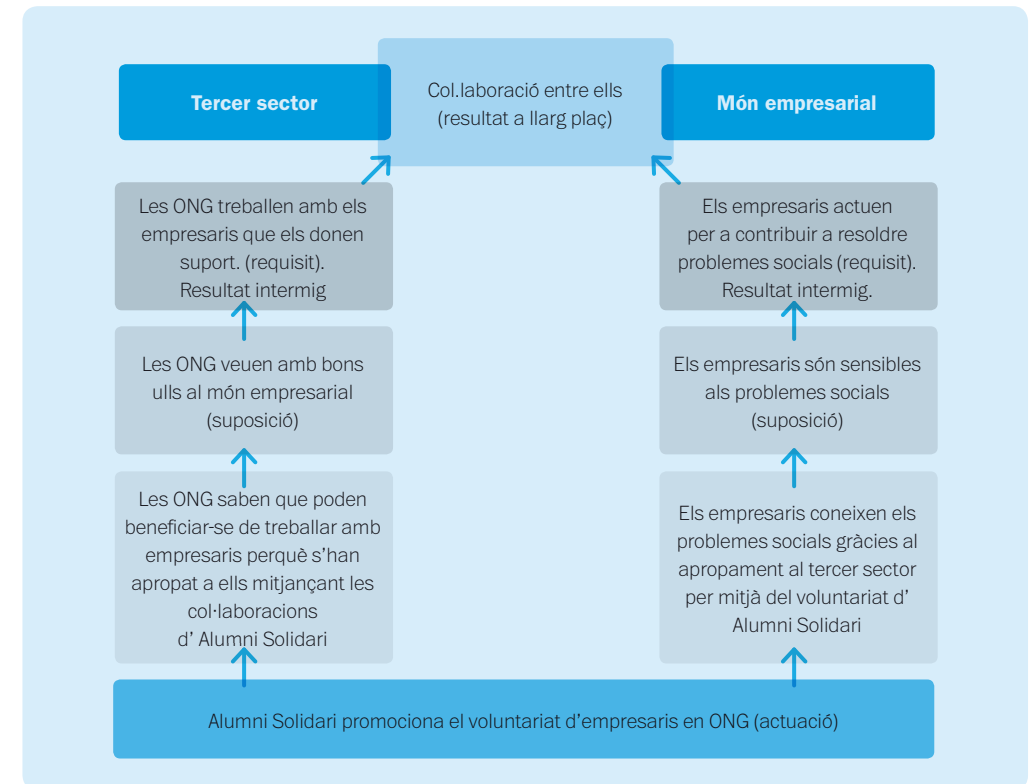
Professionalització de les ONG: millora social per l'increment dels seus propis resultats (fruit d'aplicar les recomanacions de les consultories).

Directius més sensibilitzats i, per tant, socialment més responsables que contribuirien, amb les seves decisions, a fer un món més just i sostenible (fruit de la seva experiència amb ONG que els obre una nova visió del món i els seus problemes).

Apropament de tots dos sectors i col·laboració entre ells: creació de ponts entre el món social i el món de l'empresa. I tot això per aconseguir un món més just i solidari.

³ La teoria del canvi és un model causa-efecte que explica la generació de canvis socials. Aquest canvi social es refereix a les alteracions de les normes que relacionen les persones entre elles i els resultats d'aquestes formes de relació.

Taula 3. Teoria del canvi d'Alumni Solidari

Alfred Vernis: «En Josep i jo teníem la impressió que érem pocs en el món de l'empresa que teníem els dos barrets: social i empresarial. **Una empresa ha de tenir beneficis i crear valor econòmic, però també ha de crear valor social.** [...] L'oli que fa funcionar les organitzacions i la societat és el capital social; gent compromesa en totes les organitzacions, que fa que ens acabem entenent. Si la gent no ha viscut altres realitats, la diversitat... no hi ha *capital social*».

L'objectiu d'Alumni Solidari és acostar dos mons, el de l'empresa i el de les ONG

Segons l'Alfred, el principal objectiu d'Alumni Solidari és acostar dos mons: el de l'empresa i el de les ONG. La idea es gesta durant anys. A l'escola s'havien fet intents de col·laborar amb ONG en el marc d'alguna assignatura d'ADE. El 1996 s'inicia el primer curs de gestió d'ONG on s'inscriuen 25 alumnes, es contacta amb 6 ONG de confiança i se'ls proposa posar a la seva disposició un equip de quatre estudiants perquè treballin, durant un temps, en un problema de gestió real de la seva entitat. Amb l'ajuda d'alguns estudiants, es redacten els casos i es publiquen.

Publicació de casos: Aprendiendo y colaborando con seis organizaciones no lucrativas

El 1997 l'Alfred coescriu i publica, amb un grup d'antics alumnes molt actiu en el tercer sector, *La gestión de las organizaciones no lucrativas* (Barcelona: Ed. Deusto, 1997) el seu primer llibre. Arran d'aquest llibre, "la Caixa" proposa a ESADE fer un curs dirigit a directius d'ONG, que es gestarà i llançarà el 1999-2000. El curs s'impulsa des de l'Institut de Gestió Pública d'ESADE i, més endavant, amb la creació de l'Institut d'Innovació Social, el curs es transfereix a aquest nou organisme. Des de la seva primera edició, els directius han de dur a terme un projecte social en les seves pròpies organitzacions amb l'ajuda d'un professor tutor. **Hi ha tot un corrent de professors de l'Escola molt vinculats i implicats en el tercer sector**, alguns dels quals escriuen sobre el tema: Maria Iglesias, Beatriz Sanz, Juan Mezo, Pau Vidal, Ángel Saz, Ramón García, Pep Maria, Lourdes Urriolagoitia... **ESADE, per mitjà de totes aquestes persones, consolida la seva vocació de promoure un nou projecte dirigit a les ONG.**

Iniciatives d'Alumni Solidari

Consultoría Pro bono

El curs 2004-2005 l'Alfred Vernis pren consciència que hi ha molts antics alumnes que volen fer un voluntariat però no saben com ni on. Com a persona visible, tant per a les ONG com per als alumnes, i de forma personal, l'Alfred dedica temps a aconseguir pràctiques a antics alumnes en algunes entitats sense ànim de lucre.

Amb l'input dels projectes duts a terme en aquestes entitats i la necessitat expressada pels antics alumnes, es comença a gestar el projecte d'Alumni Solidari.

Josep Santacreu i Alfred Vernis es troben per parlar-ne i, amb molt bona sintonia, comencen a somniari i a imaginar com podria ser el projecte. Tenen clar que ha de ser un projecte de voluntariat.

Tots dos coneixen un cas d'èxit als EUA, a la universitat de Stanford Business Graduate School, on

els antics alumnes tenen un programa pro bono⁴ de consultoria estratègica en gestió dirigit al tercer sector⁵. Els equips de consultoria de Stanford són un dels més grans proveïdors de recursos pro bono de la zona de la badia de San Francisco amb una aportació aproximada i equivalent a 3 milions de dòlars en serveis de consultoria a l'any. En aquell moment troben el *benchmark* molt interessant i l'estudien amb el suport en aquesta tasca de la Sonia Navarro, qui s'havia incorporat recentment a ESADE Alumni. Tots junts l'analitzen, el copien i el milloren adaptant-lo a la situació d'ESADE, els seus antics alumnes i la seva realitat.

Stanford és un dels proveïdors més grans de recursos pro bono, a la zona de la badia de San Francisco, amb una aportació en consultoria equivalent a 3 milions de dòlars

L'associació d'antics alumnes d'ESADE (ESADE Alumni) decideix el 2006 assignar una persona al projecte: la Sonia Navarro. Ella es converteix en la responsable de la vessant social d'aquesta associació. **La Sonia s'encarrega de fer aterrar la idea, planificar-la i gestionar-la amb l'ajuda d'en Xavier Sánchez**, el seu director, i la resta de persones d'ESADE vinculades a l'àmbit social.

Sonia Navarro és llicenciada en Enginyeria de Comunicacions i Electrònica per la Universitat de Northumbria (Regne Unit) i va obtenir l'FT MBA (2001), el FGONG (2007) i el LIS (2009) a ESADE. Coordinadora d'Alumni Solidari durant la planificació i el llançament el curs 2006-2007, actualment és directora associada de l'Institut d'Innovació Social d'ESADE i codirectora dels programes de formació per a ONG.

Des d'ESADE Alumni, s'inicia el projecte Alumni Solidari amb un equip humà molt vinculat a l'àmbit social

Per a Josep Santacreu la raó de ser del projecte és doble: d'una banda, el fet que l'escola té una vocació de servei i de millora de la societat i, de l'altra, el fet que **des de l'associació es fomenta un sentiment de solidaritat i de compromís dels antics alumnes** envers la societat. Segons Josep Santacreu, fruit de la formació humanista que caracteritza l'escola, molts antics alumnes se senten afortunats en el pla professional gràcies a la formació rebuda a ESADE i volen retornar quelcom a la societat com a mostra d'agraïment.

Josep Santacreu: «Ens adonem que falta un vehicle per canalitzar la voluntat d'ajudar. Serà també l'oportunitat per tal que ESADE Alumni es posicioni en el mercat com a referent per a les ONG i per als antics alumnes que volen fer algun servei de voluntariat.»

El projecte pren forma el curs 2005-2006 amb l'ajuda de l'Ignasi Carreras que, durant un any, cursa un programa de Líders d'Organitzacions No Governamentals a Stanford, als EUA, on s'adona que tenen molts programes de suport a la comunitat. L'Ignasi contribueix a la conceptualització del model en una primera etapa: «Jo havia viscut la possibilitat de rebre consultoria pro bono a Intermón Oxfam, normalment de grans consultories (Accenture, McKinsey...), però també per part de consultors més petits. D'aquesta manera tenia l'experiència del que funciona i del que no funciona tan bé. [...] **El projecte**

⁴ Pro bono: *non profit*, gratuït, sense ànim de lucre.

⁵ Primer sector: sector de l'empresa privada. Segon sector: sector de les institucions públiques. Tercer sector: sector de les organitzacions sense ànim de lucre o entitats socials.

funciona: 1) si hi ha una decisió de l'alta direcció que s'ha de fer el projecte i s'ha d'aprofitar, 2) si es focalitzen els esforços en un tema concret i 3) quan l'organització destina recursos humans al projecte»

Posteriorment, des de l'Institut d'Innovació Social d'ESADE, es dóna suport també a la tasca d'Alumni Solidari. En els cursos dirigits a gestors d'ONG s'informa als participants sobre què és Alumni Solidari i es presenta com a una opció per professionalitzar les seves entitats. També es canalitzen peticions que rep el mateix Ignasi Carreras, ja que en aquell moment formava part de cinc patronats i vuit consells assessors, a més de ser un referent en el món social.

Ignasi Carreras: «El més difícil és identificar per què necessiten ajuda i en què poden ajudar als altres per tal que tinguin l'impacte més gran possible en allò que farà l'organització durant els propers mesos o anys.»

La primera edició d'Alumni Solidari es llança el setembre del 2006 com a programa pilot i se seleccionen ONG conegudes per algunes de les persones impulsores del projecte, les quals, en estar-hi vinculades, coneixen d'una manera o d'una altra les necessitats de l'organització i els proposen el servei de forma totalment proactiva. A cada grup es posen com a voluntaris antics alumnes experts en el tercer sector o fortament vinculats a aquest i a ESADE, per tal d'assegurar que els projectes tinguin èxit. L'objectiu és provar el model i aprendre'n.

El 2006 es llança Alumni Solidari com a programa pilot i l'any següent ja es reben 200 sol·licituds d'exalumnes

En la primera convocatòria oficial (edició 2007-2008) es rep la candidatura de 200 voluntaris, un nombre que supera totes les expectatives. Es fa evident, doncs, que realment hi ha un interès molt fort per part dels antics alumnes d'oferir els seus serveis professionals de manera altruista al tercer sector.

Per a Alfred Vernis, la clau de l'èxit del programa són totes les persones que desinteressadament han anat participant en el projecte i d'alguna manera s'hi han «enganxat». Aquestes persones han anat fent millor la idea i l'han feta créixer.

Una de les fonts de reclutament de les ONG seran els cursos que es fan des de l'Institut d'Innovació Social. Posteriorment, el boca-orella entre les mateixes ONG farà que la feina de selecció de projectes des d'Alumni Solidari sigui cada vegada més important.

Ignasi Carreras: «Quan la gent fa cursos, identifica moltes coses que pot millorar en les seves entitats. Així que, si pots tenir el recurs i el suport d'Alumni Solidari, és una excel·lent oportunitat. Per això sovint, després del curs, algunes entitats demanen ajuda a Alumni Solidari per a algun projecte. Els cursos són molt pràctics i l'objectiu és que tornin i sacsegin les seves organitzacions».

El 2008-2009 tres voluntaris, Jorge Rovira (MBA 2001), Víctor Peiró (MBA 1974) i Xavier Dueñas Selma (EDIEF 86-EDIK 88), elaboren un pla estratègic del projecte a petició d'Alumni Solidari amb la col·laboració d'Isabel Rallo, la responsable d'Alumni Solidari d'aleshores, i altres contribucions puntuals d'antics alumnes com la d'Adela Sunyer (CE LIC&Master 86). El pla estratègic servirà **per definir els eixos que caldrà seguir els propers cinc anys (2009-2013).** Des de llavors, la dedicació voluntària del Jordi, el Víctor i un grup nombrós de persones ha estat clau per a la consolidació del projecte.

En el marc d'aquest treball, es recomana i s'implementa un òrgan de representació, el Consell Assessor, integrat per persones d'ESADE, ESADE Alumni, antics alumnes i consultors del programa i de l'Institut d'Innovació Social. El seu rol és supervisar i assessorar sobre les grans línies d'actuació del projecte a mitjà i llarg termini.

El 2008, la coordinació acadèmica des d'ESADE la fa Enrique López Viguria, que substitueix Alfred Vernis durant la seva estada d'un any a l'Argentina. Durant aquest any l'Enrique compatibilitza les seves funcions com a responsable de l'RSE d'ESADE amb la supervisió d'Alumni Solidari.

Enrique López Viguria és secretari institucional d'ESADE. Una de les seves funcions és dirigir i coordinar la política transversal d'RSE de la institució. Té una dilatada experiència com a dirigent i membre actiu en fundacions, ONG i entitats sense ànim de lucre. El 2013, és membre del Consell d'UNIJES (universitats jesuïtes) i de diverses fundacions educatives i culturals (president de la Fundació Scout, vicepresident de la Fundació Xavier, vocal de la Fundació Xamfrà Sant Miquel i vocal de la Fundació Cova Sant Ignasi).

Fotografia de l'equip de consultors i responsables de Plataforma per la Llengua

Cinefòrum

Un cop consolidat el programa de consultoria pro bono, es crea **Cinefòrum, un espai de debat i reflexió sobre temes socials o mediambientals.**

Els Cinefòrums consisteixen en la visió d'un extracte de documental, aproximadament d'una hora, amb la presència d'alguna persona singular amb una forta vinculació amb el tema, la qual, juntament amb un moderador, planteja la seva visió al final de la pel·lícula i inicia una sessió de debat i reflexió entre tots els assistents.

Els Cinefòrums més emblemàtics han estat *Invisibles* (sobre conflictes oblidats), sessió en què es va comptar amb les aportacions de l'estimat professor Luis de Sebastián; *Who killed the electric car* (sobre medi ambient i energia), o *Waiting for Superman* (sobre la crisi en el sistema educatiu).

Cinefòrum impulsa espais de debat i reflexió amb la col·laboració de convidats de prestigi reconegut

Primera sessió de Cinefòrum amb Luis de Sebastián i Alfred Vernis

Assessories

Un cop engegat el projecte d'Alumni Solidari, s'inicien les assessories puntuals, de dimensions més reduïdes, que consisteixen en un voluntariat acotat a un o dos antics alumnes que se centren en resoldre algun problema de gestió més específic de l'organització que sol·licita el servei.

Fòrum de patrons

En la cinquena edició d'Alumni Solidari, es crea el Fòrum de Patrons per treballar en la bona direcció del govern del tercer sector, àmbit on l'associació d'antics alumnes té una responsabilitat.

Si bé en la societat és clar el rol del conseller d'empresa, en canvi no ho és tant el rol del patronat en una entitat sense ànim de lucre.

Des d'Alumni Solidari es considera crucial l'enfortiment tècnic i estratègic dels patronats. Alumni Solidari pot tenir un paper essencial d'enllaç entre possibles patrons (antics alumnes ben preparats i amb esperit de servei) i les ONG que estan en contacte amb Alumni Solidari. D'una banda, algunes ONG que s'han trobat en procés de renovació dels seus òrgans directius han demanat a Alumni Solidari suport per trobar bons candidats a patrons; de l'altra, s'han organitzat alguns actes per tal de promoure la professionalització dels patronats, on s'ha potenciat el *networking* per acostar possibles patrons provinents del sector privat a les entitats amb aquestes necessitats.

El rol del consell d'una empresa és molt diferent al del patronat d'una entitat, que necessita professionalització i bona governança

Consultoria per a projectes en mercats inclusius

També en la cinquena edició s'inclou una nova tipologia de **projectes de consultoria per a aquells treballs socialment innovadors a països del Tercer Món**. Són els anomenats mercats inclusius i base de la piràmide⁶. Són treballs alineats en la tasca de promoure el desenvolupament als països menys afavorits. Es pretén ajudar-los a ser capaços de generar riquesa des d'allà i no portant diners des dels països desenvolupats. En aquesta línia, i en col·laboració amb el projecte SUD d'ESADE⁷, els darrers tres anys, antics alumnes voluntaris han fet treballs per a la cooperativa agrícola Nica-raocoop⁸ de Managua. Aquestes feines s'han dut a terme a Nicaragua, tant presencialment com a distància.

Alumni Solidari i SUD treballen coordinats. Els tres primers anys de vida del projecte, els consultors sènior d'Alumni Solidari han estat Víctor Peiró i Cristina Biosca. Ells han definit les necessitats sobre el terreny i comencen les primeres tasques de consultoria amb un treball intensiu de dues setmanes presencials. Posteriorment, els alumnes del SUD es desplacen al terreny i continuen amb les tasques que han estat seleccionades pels antics alumnes sèniors.

Així doncs, els voluntaris d'ESADE Alumni assumeixen amb aquesta iniciativa un doble paper: treballar directament per desenvolupar la cooperativa i tutoritzar els alumnes del projecte SUD que van a Nica-raocoop. Així mateix, la iniciativa té un doble impacte: impacte en el projecte per mitjà de la feina feta

6 Base de la piràmide: es refereix a aquelles persones que tenen uns ingressos per sota del llindar de pobresa que necessiten serveis i productes bàsics. Avui, si accedeixen a aquests serveis, paguen molt més que "els rics". El terme sorgeix de la necessitat de trobar nous models d'intercanvi que integrin les persones que l'Estat i les empreses van anar deixant en el camí. Atès que l'assistencialisme no funciona, estudiem què pot fer l'empresa per incloure milers de milions de persones que continuen quedant fora del sistema. No es tracta de vendre'ls productes, sinó d'associar-los en la producció i la comercialització dels mateixos, per fer que la riquesa derivada d'aquestes accions comercials beneficiï als mateixos afectats, és a dir, es pretén crear valor en el propi origen de la demanda.

7 El SUD és un servei d'ESADE que, des de l'any 2003, fomenta la cooperació universitària en el desenvolupament entre la comunitat universitària. Entenem que la «cooperació universitària en el desenvolupament» és el conjunt d'esforços d'una comunitat universitària (alumnat, professorat i personal administratiu i de serveis) d'un país del nord per millorar les condicions de vida als països en vies de desenvolupament. Els destinataris d'aquests esforços són centres de desenvolupament vinculats, prioritàriament però no exclusivament, a les universitats d'aquests països.

8 Nica-raocoop és una cooperativa situada a Managua que agrupa 27 cooperatives agrícoles amb més de 2.000 membres. Aquesta iniciativa té un doble impacte: impacte en el projecte per mitjà de la feina feta per professionals amb una llarga experiència i impacte en les persones (experiència professional i personal per als alumnes d'últim curs d'ADE que ho sol·liciten i que els permet tenir una experiència que podran integrar en l'exercici de la seva professió).

pels professionals amb llarga experiència i els alumnes en curs i el fet d'establir una forta col·laboració entre dos projectes socials de l'escola (Alumni Solidari i el projecte SUD treballant conjuntament).

Taula 4. Cronograma de les diferents iniciatives d'Alumni Solidari

Curs / Edició	2006-07 I edició	2007-08 II edició	2008-09 III edició	2009-10 IV edició	2010-11 V edició	2011-12 VI edició	2012-13 VII edició
ACCIÓ SOCIAL. Consultoria, assessoria i <i>coaching</i> per part d'antics alumnes voluntaris							
Consultoria							
Assessoria puntual							
Assessoria jurídica							
Projectes de mercats inclusius							
<i>Coaching</i> per a antics alumnes amb problemes laborals							
SENSIBILITZACIÓ. Sessions d'aprenentatge, reflexió i debat							
Cinefòrums							
Fòrums de Patrons i Patronats							

La visió dels protagonistes d'aquesta història

«El millor d'Alumni Solidari són els resultats: organitzacions amb més impacte en la societat i persones amb més voluntat de fer voluntariat» Ignasi Carreras

Quin és el valor que aporta Alumni Solidari?

«Hi ha tres grans valors: 1) Fer un equip mixt entre l'ONG i els consultors que aporta una visió des de dins l'organització i des de fora. Aquesta fertilització creuada és molt interessant, sobretot si els consultors són capaços de posar-se ràpidament en el context, sense perdre la visió externa, i treballar conjuntament amb l'organització. Això permetrà canviar els mapes mentals de tots i ser molt més creatius, anar més enllà, cosa que genera un marc de reflexió estratègica més creativa sobre el projecte, però també sobre la pròpia organització que, en definitiva, pot ser molt útil. 2) L'altra utilitat és el mateix projecte. Si la necessitat ha estat ben identificada, els consultors aporten una bona resposta definida amb l'entitat i l'or-

ganització s'apropia d'aquesta resposta i la posa en marxa. En aquell tema s'haurà avançat. 3) Es genera una base relacional entre consultors i membres de l'ONG. Tot i que la feina té un principi i una fi, la relació queda i són contactes que es poden usar en el futur com a base de *networking* per als uns i els altres.»

Què seria Alumni Solidari en tres conceptes?

«Solidaritat, talent (que posem a la disposició de les ONG) i col·laboració. N'hi ha un quart: canvi. Tot projecte ha de contribuir a transformar l'organització i la societat. [...] El millor d'Alumni Solidari són els resultats: organitzacions amb més impacte en la societat i persones amb més ganes de fer voluntariat.»

Acte de clausura d'Alumni Solidari amb Germà Castejón, Ignasi Carreras i Sonia Navarro

«Alumni Solidari és un espai d'experiència i d'aprenentatge d'una realitat diferent a la de l'empresa privada. Al final és el tercer sector el que ajuda els antics alumnes» Josep Santacreu

«Tres són les claus de l'èxit del programa. La primera és **la feina mixta entre l'escola (ESADE) i l'associació (ESADE Alumni)**. Així se sumen els coneixements i els contactes de totes dues; **junts som més forts**. La segona és que el projecte ha tingut la tutela de persones que coneixen tant el món de l'empresa com el de l'entitat no lucrativa i, si hi ha algun conflicte, s'ha d'actuar amb rapidesa. I, finalment, la tercera és que gairebé des del principi, per tal de poder escalar el programa, s'hi han implicat voluntaris d'edicions precedents per tal d'ajudar a estructurar el programa, per mitjà del rol de líders, de tutors o de consultors sèniors. Això ha estat crític en el creixement del programa.»

Quin és l'objectiu del projecte?

«L'objectiu és que la gent sigui feliç, i la gent ho és quan serveix, quan pot aportar alguna cosa de valor. I, amb un tema que socialment és important, t'omple més.

La gent en el seu dia a dia segurament fa una feina més o menys interessant, però no t'omple tant com quan contribueixes a una causa social. És una experiència molt vivencial. Crec que la gent se sent molt útil i molt a gust. Això és bo per als membres de l'associació, per a l'associació, per a l'escola i per a la societat.

«Hi ha també un aspecte d'aprenentatge. El tercer sector té unes característiques diferents i els consultors sovint se sorprenden de la capacitat de gestió del tercer sector: compromís, vinculació emocional, manca de paracaigudes, la manera com són capaços, amb tan poc, de fer i desenvolupar tantes coses. Alumni Solidari és un espai d'experiència i d'aprenentatge d'una realitat diferent de la de l'empresa privada. Al final és el tercer sector el que ajuda els antics alumnes.»

Què seria Alumni Solidari en tres conceptes?

«Il·lusió, compromís i aprenentatge.»

«Alumni Solidari és un projecte molt innovador i molt humà que dóna l'oportunitat de conèixer una altra realitat» Sonia Navarro

«El projecte d'Alumni Solidari m'ha fet conèixer el costat més bonic de les persones, connectar amb la il·lusió i les ganes d'aportar el seu granet de sorra i proporcionar-los una forma de fer-ho. És molt bonic, encara que genera molta responsabilitat.

»Alumni Solidari és un projecte molt innovador i molt humà que dóna l'oportunitat de conèixer una altra realitat. És una finestra cap a l'àmbit social per als exalumnes i una finestra cap al món empresarial per a les ONG.»

Per a la Sonia, la complexitat del projecte no ve únicament de la gestió del procés, sinó de la gestió de les expectatives, les emocions i els conflictes: «Cal estar molt atent quan els equips s'encallen i actuar ràpidament parlant amb les persones.»

També explica que és molt important trobar l'equilibri entre un projecte prou complex, per aportar valor a l'ONG, però també per usar adequadament els recursos i les capacitats dels consultors, i l'assumpció d'una càrrega de treball adequada.

«El repte és créixer ordenadament, per tal de no morir d'èxit» Isabel Rallo

Isabel Rallo, llicenciada i MBA (1999) per ESADE, és la responsable d'Alumni Solidari des del 2007. La Isabel va ser voluntària en la primera edició d'Alumni Solidari i, arran de la seva participació, se li va oferir la possibilitat de coordinar el projecte.

Què t'ha aportat el projecte?

«Adonar-me de fins a quin punt els antics alumnes d'ESADE estan disposats a treballar de forma intensiva i molt professional per al bé comú. Posen el seu coneixement i el seu temps a la disposició de les ONG d'una manera totalment altruista i desinteressada, i encara ara no deixa de sorprendre'm com s'hi dediquen amb passió i sense escatimar esforços a canvi de res. Totes aquestes persones són professionals de primer nivell, tenen família, tenen preocupacions, aficions... I, amb tot i això, volen oferir-se per treballar gratuïtament en el nostre projecte. Jo no sabia que l'escola tingués aquest intangible tan gran: antics alumnes compromesos, persones realment increïbles amb qui és un veritable plaer treballar.»

Quin és el principal repte del projecte?

«Créixer ordenadament, per tal de no morir d'èxit. Els nostres antics alumnes ens demanen més i més oportunitats de voluntariat; les ONG cada cop tenen més peticions. Però no és gens fàcil mantenir la qualitat del servei perquè de vegades, quan vas agafant dimensió, perds caliu, perds detalls importants pel camí, perds humanitat amb les persones, tant darrere dels equips com darrere de les organitzacions, perds control de tot plegat. A més, els nous reptes dins les ONG, com a resultat de la situació econòmica, són cada cop més complexos de gestionar. També hem obert nous fronts, noves iniciatives, en les quals no som experts i tenim molt i molt per aprendre i per millorar.»

Els nous reptes de les ONG són cada cop més complexos de gestionar, també agreujats per la crisi econòmica

«Els primers anys, érem una petita família i ens coneixíem tots. Avui, som 300 voluntaris per any i la feina s'ha hagut d'estandarditzar per tal de poder assolir aquesta nova dimensió»

Miriam Millán

Miriam Millán, llicenciada en Periodisme i DGONG (2012) per ESADE, treballa com a coordinadora del projecte Alumni Solidari des dels seus orígens, el 2006.

«En les primeres set edicions, Alumni Solidari ha evolucionat per adaptar-se a les necessitats de les entitats i dels voluntaris i al nombre creixent de serveis que hem anat oferint. Els primers anys, érem una petita família i ens coneixíem tots. Avui, amb una mitjana de 300 voluntaris l'any, la feina

s'ha hagut d'estandarditzar per tal de poder assolir aquesta nova dimensió. El que sens dubte s'ha mantingut invariable és la motivació i l'entusiasme que es genera entorn dels grups de treball en cada edició. Són moltes hores de feina, reunions, anàlisi i cerca de solucions... Gràcies al projecte, tots en traïem aprenentatge i més d'un amic!»

«Sóc un gran defensor de la col·laboració entre l'empresa privada i el tercer sector, crec en això, i ho explico (...) és l'apropament de dos mons que han estat massa temps d'esquena».

Juan Mezo

Juan Mezo, llicenciat i MBA (1984) per ESADE, després de 15 anys treballant en màrqueting de gran consum, un dia va decidir que volia dedicar els seus coneixements a alguna cosa que contribuís a la millora de la societat. I va començar a treballar a Intermón Oxfam, on va ser director de Màrqueting i Comunicació durant sis anys. En Juan havia estat sempre una persona molt activa en el voluntariat i, per tant, el salt al tercer sector té molt sentit en la seva trajectòria vital. Avui és soci de l'empresa Valores y Marketing, una consultoria que promou els ponts entre el món de l'empresa i el món social.

Tal com ell explica: «Sóc un gran defensor de la col·laboració entre l'empresa privada i el tercer sector, crec en això, i ho explico en les meves classes a l'Institut d'Innovació Social dins del programa Lideratge i Innovació Social. Per això el programa d'Alumni Solidari té tant sentit... Perquè és això: és l'apropament de dos mons que han estat massa temps d'esquena».

Ell és un dels professors col·laboradors d'ESADE i de l'Institut d'Innovació Social d'ESADE. Va ser sol·licitat per ESADE Alumni per dirigir un dels grups de la primera edició del programa. La seva expertesa en el tercer sector i en l'escola fa que sigui un líder idoni en la primera etapa de test.

En Juan lidera el projecte de FEM (Fundació Esclerosi Múltiple) i ens explica que **el més difícil de la consultoria va ser**, en el seu cas, i normalment és així, **definir exactament què és el que volen o necessiten les organitzacions**. Demanen ajuda, però sovint no saben en què.

«És fonamental definir i acotar el treball amb l'ONG per assegurar que el que es fa els aportarà valor i que tenen els recursos, tant econòmics com humans, per implementar-ho. FEM va ser un bon exemple, ja que ens van demanar un pla de comunicació i els vam donar recomanacions de comunicació però també d'organització.»

Quina és la contribució d'Alumni Solidari?

«En primer lloc, aportar l'expertesa del món de l'empresa al món social, però per al voluntari és una gran font d'aprenentatge. Caldria veure qui aporta més a qui. [...] **L'organització aporta al voluntari la possibilitat de conèixer realitats socials diferents**, com ara els grups en risc d'exclusió, els sense sostre, els infants,

les persones amb alguna discapacitat... És una realitat que molts dels nostres alumnes no coneixen i és important tenir-la com a referència. Però, si el voluntari vol anar més enllà, hi ha altres fonts d'aprenentatge, com són la forma de gestió del món social, els nivells de motivació i implicació dels seus treballadors, la gestió d'equips de perfils molt diversos (voluntaris, treballadors, educadors, psicòlegs...) amb una gran dosi emotiva...

«Des de la perspectiva de l'entitat, la feina amb els voluntaris els desmunta els prejudicis sobre els executius de les empreses. S'adonen que són persones amb valors com ells i, per tant, es trenquen prejudicis. Des de l'altra banda, els voluntaris s'adonen que en el món social hi ha grans professionals i gestors.»

Què seria Alumni Solidari en tres conceptes?

«Pont entre dos mons, creació recíproca de valor, compartir experiència.»

«Jo no estic fent caritat, estic ajudant que la societat sigui millor, donant eines, aportant el que jo puc aportar-hi». Elisenda Serra

Elisenda Serra, filòloga, antiga alumna del programa Direcció General de Màrqueting (2005) a ESADE i experta en Comunicació i Màrqueting, ha estat directora de Comunicació a l'Institut Català de la Salut i al Banc de Sang, on va dur a terme una reestructuració estratègica molt important. Actualment és sòcia en l'empresa de consultoria Cognoscere. Gràcies a l'Eva Villamayor, l'Elisenda va col·laborar per primera vegada amb Alumni Solidari en una assessoria a Xamfrà Sant Miquel, el curs 2008-2009. L'any següent, li proposen el lideratge de la consultoria per al Moviment Scout Catòlic. En acabar, demana poder continuar col·laborant-hi i a partir del 2010 entra a formar part del grup de metaconsultors⁹ d'Alumni Solidari com a consultora sènior. També lidera, el 2010-2011, el projecte de consultoria a Engrunes. I el 2011-2012 és tutora¹⁰ en els projectes Pere Closas i Aspace.

Per què t'apuntes a Alumni Solidari?

«Perquè, des del meu punt de vista, és una idea excel·lent. Jo no entenc el treball per a la societat des del punt de vista caritatiu; en canvi, **entenc el treball per a la societat com una aportació dels meus coneixements, que és el més valuós que puc aportar-hi.**»

⁹ Metaconsultors: grup de consultors sèniors que, després d'anys d'experiència i vinculació amb el projecte Alumni Solidari, passen a formar part de la presa de decisions de la gestió del projecte, donant suport directe als responsables d'Alumni Solidari.

¹⁰ La figura del tutor, que va funcionar durant els cursos 2010-2011 i 2011-2012, tenia per objectiu fer de nexa entre Alumni Solidari i els líders de les consultories per tal de permetre incrementar la coordinació i la cobertura dels equips amb persones voluntàries. El baix nivell d'ús d'aquesta figura fa que es decideixi prescindir d'aquest rol per al curs 2012-2013.

Com descriuries Alumni Solidari en una frase?

«És la manera que tenim els exalumnes de construir una societat més justa i millor, aportar el nostre gra de sorra de forma altruista.»

Què és per a tu el Grup de Seguiment o metaconsultors d'Alumni Solidari?

«Es tracta de donar suport a la Isabel i la Miriam, com a responsables d'Alumni Solidari, som el seu equip. Col·laborem en la presa de decisions i ens repartim el lideratge d'alguns projectes. Tots hem estat voluntaris d'Alumni Solidari i tenim experiència en el tercer sector d'una manera o d'una altra.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Conèixer millor el tercer sector, aprendre de les ONG i dels altres consultors. I tenir la sensació que fas alguna cosa per a la societat. A mi em costa creure en la utilitat de donar diners. Jo no estic fent caritat fent això, estic ajudant que la societat sigui millor, donant eines, aportant el que jo puc aportar-hi.»

«També m'ha agradat fer-ho per donar un exemple important als meus fills. Ells m'han vist fer-ho i em pregunten: què fas?, com és que ho fas?... Els explico que és la meva aportació a la societat, hi apporto el que jo sé fer. Si sabés pintar, potser pintaria, però el que sé fer és això.»

Què és el millor d'Alumni Solidari?

«La gent, totes les persones que hi participen, els voluntaris, les persones de les entitats. L'objectiu és construir entre tots un món millor en comunitat.»

«La teva experiència prèvia no és una recepta màgica perquè cal adaptar-la a la sensibilitat i particularitats del tercer sector, amb esquemes menys definits i una forma de fer diferent.»

Silvia Losada

La **Silvia Losada** és llicenciada en Filosofia i Lletres i exalumna del programa PMD 08, responsable d'ESADE Alumni i coordinadora d'Alumni Solidari a Madrid.

La Silvia es va enamorar del projecte tan aviat com el va descobrir en la 3a edició: és el projecte que més il·lusió li fa de tots els que gestiona a Alumni. Decideix inscriure's com a voluntària l'any següent i, encara que el seu principal objectiu era aprendre, realment per ella va ser una experiència vital.

«Vaig viure el que explicava als exalumnes; il·lusió, treball en equip, con-

tacte amb l'ONG, períodes en què creus que tot ho tens clar i després arriben els dubtes i comences a treballar amb molta humilitat. La teva experiència prèvia no és una recepta màgica perquè cal adaptar-la a la sensibilitat i particularitats del tercer sector, amb esquemes menys definits i una forma de fer diferent. »

«Un punt crític és alinear les expectatives de l'ONG amb el grup de consultors (...). Gestionar les expectatives del voluntariat és essencial per als uns i els altres, cal acotar per tots dos costats». Macrina Camps

Macrina Camps acaba la llicenciatura i l'MBA a ESADE l'any 1994. Durant els seus anys a l'Escola s'apunta, amb un professor i un grup d'estudiants, a fer un voluntariat al Casal del Raval, i allà descobreix la seva passió pel tercer sector. Tal com ella diu: «allà em vaig enganxar». Llavors la Macrina tenia 19 anys. Acaba la carrera i comença a treballar a Nestlé, encara que continua anant de voluntària al Casal dues tardes a la setmana. Ha treballat en màrqueting i comunicació, i un dia decideix que vol treballar per al tercer sector. Actualment és gerent de la Fundación Recover a Madrid, que es dedica a la professionalització dels hospitals d'Àfrica.

Comença a Alumni Solidari com a consultora a InteRed el curs 2007-2008, on fa un pla de comunicació. A partir del curs següent li proposen ocupar-se de la coordinació dels grups a Madrid, tasca que ha desenvolupat fins avui amb una gran implicació. La Macrina també forma part del Grup de Seguiment (metaconsultors) com a consultora sènior.

Per què t'inscrius a Alumni Solidari?

«En haver estat abans voluntària, tenia clar que no és gens fàcil col·laborar en la gestió d'una ONG. Hi ha la necessitat, però no és fàcil entrar-hi. Per mitjà d'ESADE s'obre aquesta oportunitat.»

«Quan vaig anar a treballar a Madrid, volia fer un voluntariat. Vaig rebre la newsletter de l'associació d'antics alumnes amb la informació del programa i m'hi vaig inscriure. M'he fidelitzat perquè m'ha semblat molt potent el model, canalitza la voluntat d'ajudar professionalment el tercer sector.»

Quines anècdotes destacades dels projectes?

«El primer any, la dedicació va ser altíssima. El grup estava molt unit, vam fer molta pinya i ens ho vam passar molt bé. No obstant això, hi va haver algunes baixes a l'equip que vam haver de gestionar. Recordo com un moment molt emocionant la presentació final de manera molt formal al Comitè de Direcció de l'entitat.»

Què t'aporta aquest voluntariat?

«M'ho passo bé i crec en el projecte. Jo treballo en una ONG petita i qui millor que jo per creure-hi. **Dónes temps i coneixement**, però sobretot t'aporta molt: vius la il·lusió de la gent quan comencen el projecte, aprens gràcies al fet d'estar en contacte amb molta gent molt diversa. **Interactues amb exalumnes de *background* professional i entorns molt diferents**, i això és molt enriquidor. **La clau, però, és que t'has de divertir, has d'estar a gust; si no, no ho fas.**»

Quin és el teu rol de coordinadora a Madrid?

«El segon any em proposen coordinar els grups de Madrid com a consultora sènior i dic que sí perquè em diverteix fer aquesta feina. Suposa força dedicació, però m'organitzo. Els grups són en general molt potents, només alguns requereixen més ajuda. El més complex és la planificació del projecte; en general, la gent s'emociona i vol fer més del que s'ha planificat. És normal i bonic, però cal gestionar-ho. Un altre punt crític és alinear les expectatives de l'ONG amb el grup de consultors: és el focus del primer mes de feina. Gestionar les expectatives del voluntariat és essencial per als uns i els altres, cal acotar per tots dos costats. Per a mi el voluntariat t'aporta molt més del que tu hi contribueixes.»

«El més complex és la planificació del projecte; la gent s'emociona i vol fer més del que s'ha planificat, però cal gestionar-ho.»

Com descriuries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Canalització (de les ganes d'ajudar), network (en el sentit d'interactuar) i pont (entre el sector empresa i l'ONG). Això és el més important. És un símil de l'Ignasi Carreras: hi ha poques vies de contacte entre aquests dos mons i Alumni Solidari és una excel·lent oportunitat.»

«Va ser una experiència realment enriquidora, especialment per l'aprenentatge». Luisa Alemany

La **Luisa Alemany** és doctora en Ciències Econòmiques i MBA per Stanford, és professora de finances d'ESADE i directora de l'ESADE Entrepreneur Institute. La Luisa va participar en la primera edició del projecte en la consultoria de FEM (Fundació Esclerosi Múltiple). Per a la Luisa, a Alumni Solidari s'ajunten tres factors que fan que sigui un programa molt especial: poder tenir impacte real en entitats socials que així faran que el seu projecte social arribi a més persones amb recursos limitats, poder aplicar els coneixements empresarials al tercer sector i, per últim, un equip realment potent on es barregen sectors, coneixements i experiències.

Quin va ser el rol dels professors al principi?

«En aquella primera edició es tractava d'assegurar la coordinació, el seguiment i l'ús dels *frameworks* adequats segons la situació.»

Què et va aportar l'experiència?

«Va ser una experiència realment enriquidora, especialment per l'aprenentatge.»

El projecte Alumni Solidari

Missió

Oferir i posar a disposició de la societat el coneixement i l'experiència dels antics alumnes d'ESADE, per mitjà d'ESADE Alumni, per desenvolupar projectes d'àmplia base social i contribuir a millorar el món on vivim també mitjançant la sensibilització dels seus participants.

Visió

- Ser un punt de trobada per a les organitzacions socials i per als antics alumnes d'ESADE en l'àmbit social.
- Tenir la capacitat de sensibilitzar els antics alumnes per tal que participin en polítiques d'RSE a les seves empreses i per tal que emprenguin projectes empresarials de desenvolupament social o els donin suport.
- Donar suport a les organitzacions socials en el seu procés de professionalització en temes de gestió.
- Centrar-se en les actuacions dirigides a l'enfortiment de les ONG i sobretot a les enfocades a aconseguir un grau excel·lent de transparència i bon govern i d'autosuficiència o sostenibilitat del sector.
- Establir i potenciar ponts entre el sector privat i el tercer sector com a senyal de tota societat moderna i desenvolupada.

Estrategia

Desenvolupar l'acció social
Sensibilitzar els antics alumnes
Enfortir Alumni Solidari

Activitats

Acció social

Posar a la disposició de la societat el talent, els coneixements i l'experiència professional dels antics alumnes d'ESADE, tot promovent accions concretes per a la millora de les organitzacions del tercer sector.

Consultoria i assessoria al tercer sector

- Consultoria estratègica o en gestió per al tercer sector. S'inicia el 2006 i és l'activitat més important d'Alumni Solidari. Es constitueixen equips d'antics alumnes que treballen de forma gratuïta en un projecte de consultoria per a organitzacions socials durant un any acadèmic.
- Assessoria en gestió: són projectes d'assessoria de dimensions més reduïdes amb referència a l'abast, el temps i les persones dels equips de consultoria.
- Assessoria jurídica.
- Suport a la implantació: donar suport en la implantació dels plans d'acció.
- Consultoria per a projectes base de la piràmide i mercats inclusius per tal de desenvolupar les capacitats de les organitzacions locals als països en vies de desenvolupament. Aquest projecte es duu a terme conjuntament amb el projecte SUD (dirigit a alumnes d'ADE) i amb la cooperativa Nicaaocoop.
- *Coaching* per a antics alumnes amb dificultats professionals.
- Seguiment de la implantació dels projectes de la Marató per la Pobresa de TV3.

Emprenedoria social

- Alumni Solidari col·labora en el programa Momentum d'ESADE proporcionant consultors sènior que participen, des del curs 2010-2011, com a mentors en els projectes d'emprenedoria social seleccionats per l'escola i els patrocinadors.

Sensibilització

- Cinefòrum: eina de reflexió i debat social. Taula rodona mitjançant la visió de documentals que aborden temes socials o mediambientals dirigits als antics alumnes d'ESADE. Al final de cada sessió un ponent expert en la matèria aprofundeix en el tema i s'obre un diàleg amb els assistents en forma de debat (des del curs 2007-2008).
- Fòrum de Patrons i Patronats: trobades entre persones del món de les ONG i antics alumnes per estimular el bon govern dels patronats (des del juliol del 2011). Formació, intercanvi d'idees, etc.

Enfortiment d'Alumni Solidari

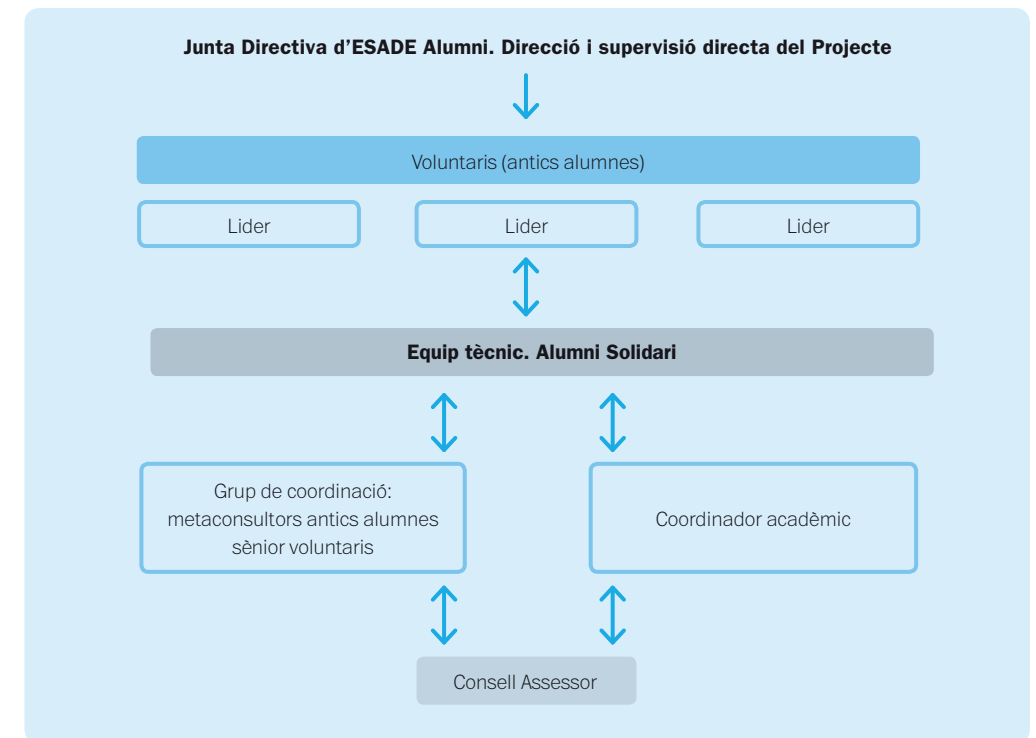
Gestió de la qualitat i el coneixement

- Avaluació i seguiment sistemàtic de tots els projectes.
- Documents de formació per als participants en els projectes.
- Comunicació.
- Integració d'Alumni Solidari en la comunicació d'ESADE Alumni com un eix estratègic i diferenciador respecte a altres associacions.
- Sinergia amb ESADE i l'Institut d'Innovació Social per maximitzar els resultats.

Les activitats d'Alumni Solidari són: acció social, sensibilització i gestió de la qualitat i el coneixement

Estructura organitzativa

Taula 5. Estructura organitzativa

Junta Directiva. Aquest projecte és part de la vessant social que ESADE Alumni posa en funcionament per assolir la seva missió. Dins la Junta Directiva, un membre és designat com a responsable de la direcció, el seguiment i la supervisió de tota la activitat d'Alumni Solidari.

Voluntaris. Més de 900 persones han estat voluntaris del projecte des de l'inici fins al curs 2012-13, la majoria antics alumnes d'ESADE, però també professors i personal de l'escola.

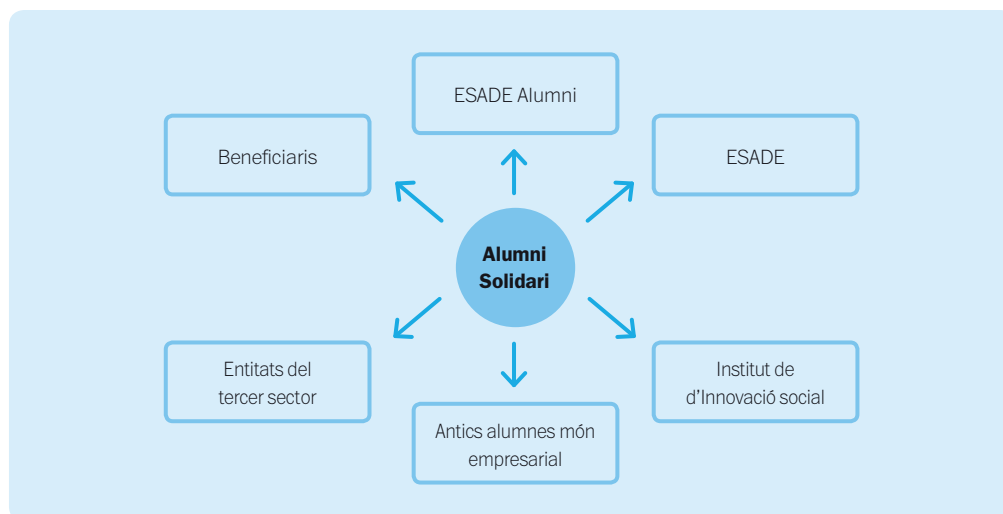
Líders. Voluntaris que, per l'experiència en el tercer sector, per la seva especialitat o per haver participat en edicions precedents, lideren un grup de consultoria, assessoria o projecte puntual.

Equip tècnic Alumni Solidari. Persones que treballen contractades per ESADE Alumni i exerceixen la coordinació i l'administració del projecte en el seu conjunt.

Actualment són l'equivalent a dues persones i mitja a temps complet. Coordinen i relacionen totes les parts implicades i totes les iniciatives del projecte, n'asseguren el desenvolupament correcte i fan de nexa entre els diferents agents implicats i responsables de cada iniciativa o projecte.

Coordinador suport acadèmic del programa. Persona que, atesa la seva experiència professional i docent en l'àmbit social, coordina i relaciona totes les parts implicades i totes les iniciatives del projecte, n'assegura el bon desenvolupament i fa de nexa entre ESADE Alumni, ESADE i la resta d'agents implicats.

Taula 6. Agents implicats

Grup de Coordinació o metaconsultors. Grup de vuit voluntaris, consultors sèniors del programa, que participen en la presa de decisions de la gestió d'Alumni Solidari donant suport al coordinador en una reunió d'equip mensual. Així mateix lideren projectes de forma puntual. Són coresponsables de planificar i supervisar la implantació de les decisions preses pel Consell Assessor i també de proposar iniciatives per millorar Alumni Solidari.

Consell Assessor. Format per un màxim de 12 persones que representen ESADE, ESADE Alumni, l'Institut d'Innovació Social d'ESADE i els antics alumnes d'ESADE. La seva funció és la supervisió i l'assessorament, per mitjà de la seva experiència, de les línies estratègiques del projecte. Es reuneix un cop l'any per analitzar el balanç de l'activitat i planificar la projecció, a llarg termini, del projecte, a més de la relació amb els *stakeholders* externs d'ESADE.

Grup de metaconsultors, consultors i equip tècnic d'Alumni Solidari

Més de 900 persones han estat voluntaris d'Alumni Solidari entre antics alumnes, professors i personal d'ESADE

4

Funcionament del programa de consultoria

El programa Consultors Solidaris és l'eix central de l'activitat d'Alumni Solidari. La majoria de recursos se centren en aquesta activitat i, per tant, és la de més impacte en persones, organitzacions i, en definitiva, la societat.

Gran part dels recursos d'Alumni Solidari se centren en la consultoria pro bono per l'impacte que genera en persones, organitzacions i, en definitiva, la societat

El programa de consultoria ha anat integrant millores al llarg dels seus primers set anys d'història. Aquest és el cronograma amb els moments clau del projecte en un any de consultoria pro bono.

Activitat	Data
1. Selecció d'ONG i projectes	
Període de candidatures de les entitats participants	1 de gener - 15 d'abril
- Reunió de l'entitat (presència d'un patró o membre de l'equip directiu) i un coordinador d'Alumni Solidari. - Presentació de la còpia de l'última memòria de l'entitat i els estatuts.	
Selecció de les entitats participants i comunicació	1 de juny - 15 de juliol
- Signatura de l'acord de col·laboració entre l'entitat i Alumni Solidari - Tramesa de la Guia de l'ONG	
2. Selecció de voluntaris	
Període d'inscripció dels consultors	1 d'abril - 30 de juny
- Contacte de l'equip de coordinació d'Alumni Solidari. - Presentació del CV i la carta de motivació.	
Selecció dels líders d'equip	1 de juny - 15 de juliol
Selecció dels consultors	15 de jul. - 30 de set.
Signatura de l'acord de col·laboració i compromís (carta voluntariat)	setembre
Tramesa de la Guia del voluntari	octubre

Activitat	Data
3. Inici dels projectes i formació	
Reunió entre l'entitat, Alumni Solidari i els líders de projecte:	setembre
Objectiu: presentar-se i clarificar l'encàrrec.	
Formació presencial dels consultors a ESADE (un dissabte)	octubre
- Objectius: - Llançament oficial de la consultoria pro bono. - Els consultors coneixen la resta del seu equip. - Presentació dels projectes. - Formació bàsica sobre el tercer sector i particularitats de la consultoria pro bono. - Documentació que s'entrega: fulla de ruta, formació tercer sector, dades de contacte dels companys d'equip	
4. Desenvolupament de les consultories¹¹	
Visita a l'entitat de tot l'equip per tal de presentar els equips interlocutors i conèixer l'activitat de l'entitat:	octubre
Output de la reunió: objectius del projecte, cronograma d'actuació i resultats esperats.	
Recopilació d'informació i anàlisi (interna i externa)	octubre-desembre
Reunió de seguiment amb tots els líders d'equip	desembre
Dirigits per l'equip tècnic d'Alumni Solidari, cada líder presenta l'estatus del projecte i comparteix dubtes.	
Primera presentació al patronat o a l'equip directiu de l'entitat	gener-març
- Presentació de conclusions de l'anàlisi i primeres recomanacions. - Integració del feedback de l'entitat i assegurement de l'alineació d'expectatives.	
Reunió de seguiment amb els líders d'equip	març
A la reunió es demanen noms de potencials líders d'equip i l'estimació d'hores treballades per l'equip.	
Presentació al patronat o a la Junta del resultat de la consultoria	maig
- Conclusions i recomanacions. - Participació a la reunió: almenys una persona de l'equip tècnic d'Alumni Solidari i tot l'equip de consultors. - Lliurament del document digital final a l'entitat i a Alumni Solidari.	
Jornada de clausura Alumni Solidari i tancament dels projectes	juny

¹¹ Cada consultoria té característiques úniques. Per tant, la planificació descrita és un estàndard que després caldrà adaptar a les necessitats de la feina i de l'entitat.

Activitat	Data
5. Anàlisi i seguiment de resultats	
Al cap de 18 mesos, Alumni Solidari visita l'entitat per tal d'analitzar el grau d'implementació dels resultats i, en general, l'impacte de la consultoria pro bono	18 mesos
- Entrevista qualitativa en profunditat feta per l'equip tècnic d'Alumni Solidari. - Avaluació de la satisfacció de l'entitat comparant les expectatives inicials amb la percepció de qualitat del projecte acabat.	

Diferents trobades de formació i retrobaments de voluntaris i ONGs.

5

Els casos de consultoria solidària en 360°

En aquest capítol, volem compartir amb els nostres lectors una selecció de set casos del treball que han desenvolupat els consultors durant els seus primers set anys de vida. Seleccionar-los ha estat una feina complexa, perquè era impossible triar-los tots. Creiem, però, que aquests són exemples molt representatius del treball que s'ha dut a terme.

Analitzarem els casos fent-ne una pinzellada des de diverses perspectives. En primer lloc, **parlarem de la raó de ser de la institució amb la qual hem treballat, la seva missió, el seu àmbit d'actuació i el col·lectiu principal a qui s'adreça la seva tasca.** En segon lloc, **explicarem el projecte que van sol·licitar a ESADE Alumni i el treball que s'hi va dur a terme.** A partir d'aquí, veurem quina és la visió, des de l'organització, de la feina feta, tant pel que fa al procés i a les persones com al valor de les recomanacions per a l'entitat. També veurem quina és la visió del projecte des de la perspectiva dels consultors. De nou, es tracta d'una mostra, que esperem que sigui representativa.

Finalment, hem volgut complementar el cas explicant algunes històries dels usuaris de les institucions, les persones en risc d'exclusió, el suport de les quals és, en definitiva, la raó de ser de totes aquestes entitats que aboquen els seus esforços per fer un món millor, amb igualtat d'oportunitats per a tothom.

El cas de l'AcidH en 360°

	Entitat	AcidH
	Missió	Associació per a la integració i el desenvolupament de les persones amb Intel·ligència límit
	Projecte	Estudi de sostenibilitat dels centres especials de treball (CET)
	Curs	2009-2010

L'AcidH, una associació per a la integració i el desenvolupament de les persones amb intel·ligència límit

L'AcidH (Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà) és una institució privada sense ànim de lucre adreçada a persones amb intel·ligència límit, discapacitat intel·lectual lleu i altres limitacions socials. La seva seu és al cor de Gràcia. **Des del 1994, l'esforç de pares, mares, professionals i voluntaris per afavorir la integració social i laboral del col·lectiu amb intel·ligència límit i acompanyar-los al llarg de la seva vida s'ha anat fent realitat.** Els objectius de l'associació són:

Sensibilitzar, donar a conèixer el col·lectiu i promoure la defensa dels seus drets.

Formar, de manera adient per tal que cada persona pugui desenvolupar el seu potencial humà.

Integrar, les persones en l'àmbit social i laboral i promoure la qualitat de vida dels usuaris i els tutelats.

Les persones amb intel·ligència límit són aquelles que tenen un quocient intel·lectual situat entre 70 i 85, just per sota del que l'Organització Mundial de la Salut considera dins la «normalitat» (una mitjana entre 85 i 115). A més, presenten un dèficit en la capacitat adaptativa almenys en dues de les àrees següents: comunicació, cura personal, vida domèstica, habilitats socials/interpersonals, utilització dels recursos comunitaris, autocontrol, habilitats acadèmiques, treball, lleure, salut i seguretat. **Aquests dèficits no impedeixen un bon grau d'autonomia en les activitats de la vida diària, però sí que fan que siguin persones especialment vulnerables, amb dificultats personals i socials per enfrontar-se a les exigències d'un entorn competitiu, de manera que necessiten un suport limitat, continu o discontinu.**

Les persones amb intel·ligència límit tenen un coeficient intel·lectual entre 70 i 85, just per sota del que l'OMS considera dins la «normalitat»

L'AcidH es caracteritza pel gran ventall de serveis que ofereix a aquest col·lectiu per tal d'acompanyar-lo al llarg de la seva vida. Les principals àrees d'actuació i serveis relacionats són:

Àrea educativa

- Escola per a adolescents de 12 a 20 anys amb necessitats educatives especials (76 alumnes), amb servei de menjador.
- Escola d'adults (29 alumnes).
- Activitats de lleure extraescolars.

Àrea d'habitatge

- Llars residència (Zona Franca, Vilamarí, Sicília, Providència).
- Suport a l'autonomia a la pròpia llar.

Àrea laboral

- Departament de formació i orientació laboral.
- Centre especial de treball (CET), bugaderia i càterring.
- Servei ocupacional d'inserció.

Àrea clínica

- Centre de psicologia i logopèdia.
- Centre de suport familiar.

L'any 2011, a l'AcidH hi havia 107 treballadors (18 al CET de bugaderia i càterring) i 12 voluntaris. Enguany, atenen 407 usuaris i realitzen 800 accions, amb un pressupost de 3,2M€. El 2011, l'AcidH tenia 600 socis, persones que col·laboren directament o indirectament donant suport a la institució.

L'AcidH atén 407 usuaris i realitza 800 accions amb un pressupost de 3,2M€

El projecte de consultoria solidària

La fase inicial de tot projecte consisteix a delimitar els objectius de la consultoria que s'ha de dur a terme i **també a alinear les expectatives tant de l'organització com dels consultors**. És una fase clau, atès que sovint els encàrrecs poden tenir un abast poc definit. Això no és diferent del que passa en una consultoria per a una empresa privada. Aquest procés requereix diverses reunions entre l'associació i els consultors, a més d'alguna reunió de treball entre els consultors.

El projecte d'Alumni Solidari amb l'AcidH va consistir a fer un estudi de sostenibilitat dels centres especials de treball (CET) de bugaderia i càterring. **El marc definit per al projecte va ser l'anàlisi dels dos CET, la seva viabilitat i les recomanacions sobre l'estratègia que calia seguir**. El projecte es va dur a terme el curs 2009-2010.

La bugaderia comença la seva activitat el 1997, com a projecte educatiu, amb l'objectiu d'oferir un curs d'auxiliar de bugaderia al col·lectiu de l'escola. El 1998 es converteix en un centre especial de treball. La bugaderia té dos tècnics responsables dels torns de matí i de tarda, i un conductor que entrega les comandes.

La base de clients és àmplia: des de la Clínica Teknon fins al FC Barcelona, passant per diferents entitats públiques.

Pel que fa al càterring, la seva activitat s'inicia el 1998: té un responsable de cuina, un de sala i un de logística. És una activitat més puntual que la bugaderia i aconsegueix prestar serveis de gran envergadura, com el Congrés Mundial de Medicina Esportiva o diversos càterings per al Col·legi d'Advocats de Barcelona. Ara bé, ambdues activitats ofereixen una rendibilitat molt baixa i tenen poc volum.

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

AcidH: Núria Tresserras i Ribó (gerent de l'associació AcidH), Joan Bagué (responsable de Bugaderia i Càterring), Neus Palos (Àrea Laboral), Mari Carmen Calvo (Comptabilitat). En reunions puntuals també hi participen la Mireya Navarro (Àrea d'Habitatge) i la Judit Reig (Àrea Educativa).

Consultors d'Alumni Solidari: Joaquín Barata (Lic&MBA 71), Ignacio Nicolau (Lic&MBA 88), Oriol Raventós (Executive Finance 08), Vanessa Estorach (Lic&CEMS 07) y Adriana de José (Lic&MDE 08).

Coordinadors: Sònia Gómez (Lic&MBA 91) i José Manuel Ballester (Lic&MBA 91).

Procés de la consultoria

El projecte comença amb el diagnòstic de l'activitat dels dos CET: anàlisi interna (producció, màrqueting) i externa (clients, competència). Els consultors llavors es divideixen en dos grups. Sobre aquesta base, l'equip ja esbossa unes propostes inicials que li serviran de guia per al treball posterior. I també fa un diagnòstic econòmic i patrimonial (compte de resultats, pressupost i balanç).

Tot això és compartit en una reunió sobre les conclusions del diagnòstic amb l'associació el dia 16 de gener del 2010. A la reunió, hi assisteixen la directiva de l'AcidH i tot l'equip de consultors solidaris.

Concretament, les recomanacions són: centrar-se en l'àrea de bugaderia, amb un canvi estratègic, i desinvertir en el càterring. L'activitat de càterring sembla massa complexa perquè els usuaris la duguin a terme amb èxit. De fet, només hi ha dos alumnes del centre i es proposa buscar-hi una alternativa, com ara el lloguer de les instal·lacions. D'altra banda, la bugaderia aconsegueix bé l'objectiu d'integració (12 alumnes) i destaca la bona opinió dels clients actuals sobre la qualitat del servei.

En aquesta reunió, s'acorda que l'equip de consultors d'Alumni Solidari se centrarà en l'elaboració de l'estratègia de la bugaderia.

Per a aquesta feina, es fa una labor de quantificació del mercat potencial per mitjà d'entrevistes amb persones rellevants del sector (gremi d'hostaleria, restauració, residències i, fins i tot, un competidor, que treballa amb un col·lectiu de discapacitats i que es converteix en un referent important per a l'AcidH). S'analitzen els diferents tipus potencials de clients a fi de determinar quin hauria de ser el públic objectiu prioritari i també els diferents serveis que es podrien oferir. Sobre aquesta base, es determina el posicionament idoni per a l'AcidH en termes de tipus de servei, tipus de bugaderia i tipus de client. Es defineix també una estratègia de comunicació i d'organització i el pla de negoci associat a l'estratègia.

El projecte d'AcidH es va centrar en l'estudi de la sostenibilitat dels CET de bugaderia i càterring

Conclusions i recomanacions

El CET de càterring, per la naturalesa de la seva activitat i pel perfil dels usuaris, difícilment pot assolir l'objectiu d'inserció del col·lectiu d'usuaris de l'AcidH. Les alternatives que els consultors donen per a aquest negoci en aquell moment són: 1) càterring per a col·lectivitats; 2) producte per a empreses tipus *vending*, 3) no donar prioritat a l'activitat de càterring i llogar les instal·lacions a empreses especialitzades en càterring de col·lectivitats.

El CET de bugaderia pot contribuir, de manera clara, a la inserció dels usuaris, sempre que se centri en les activitats repetitives. Hi ha un mercat potencial significatiu i l'AcidH té un nínxol de mercat en el segment de roba blanca al qual es pot adreçar i créixer, desenvolupant una activitat semiindustrial. Per això, els consultors solidaris proposen centrar-se en:

- Hotels d'entre 30 i 99 habitacions: mercat potencial de 485 tones/mes.
- Residències de 30 a 99 habitacions: mercat potencial de 120 tones/mes.
- Restaurants amb menús de 30 € o superiors.

Altres propostes i recomanacions que fa el grup són:

- Organització interna dedicada a la millora dels processos clau (recollida, entrega, classificació i control, rentar i eixugar).
- Tenir un equip de persones dedicat exclusivament a aquest negoci. Un responsable dedicat tant a la labor comercial com al funcionament intern.
- Mantenir el grau actual de qualitat en el servei.
- Finalment, l'equip fa una recomanació general i proposa fer una petita pujada del preu del servei en l'àrea educativa.

Resultats, un temps més tard

Dos anys més tard, l'AcidH inaugura una nova bugaderia en una nau industrial a Montgat, com a resultat de focalitzar-se en aquest servei, cosa que els ha de permetre créixer fins a una dimensió crítica per tal de poder dur a terme l'activitat de manera sostenible. Té un responsable d'aquesta unitat de negoci que es dedica tant a la part comercial com a l'organització interna. D'altra banda, es manté l'activitat en el CET de càterring.

Imatge de la nova bugaderia inaugurada el 2012

Fruit de les recomanacions dels consultors, l'AcidH obre una nova bugaderia a Montgat

La visió del projecte des de l'AcidH

Com es va iniciar el projecte?

Parlem amb la Núria Tresserras, gerent de l'associació AcidH, i amb en Joan Bagué, responsable del CET de bugaderia.

La Núria ens explica que un membre de la Junta li recomana treballar amb Alumni Solidari i ella, que ja havia fet un curs de Gestió d'Organitzacions no Lucratives a ESADE i coneixia l'escola, ho fa encantada. «Ens van donar una visió externa molt professional; està bé que algú et faci parar i replantejar-te les coses!»

En Joan al principi era una mica reticent, cosa que confirma el tòpic de la visió que el tercer sector té de les escoles de negocis. «Tenia dubtes. La ignorància ens fa atrevits. No sabia si només serien uns executius sense coneixement de les activitats concretes d'una ONG, o bé si el prestigi de l'escola seria real. Aquest era el meu apriorisme. [...] El que valoro més del projecte és que els consultors van saber estar a l'alçada de les circumstàncies; van escoltar, i això em va sorprendre molt gratament. Això va permetre fer un equip, i que nosaltres donéssim el màxim. Els consultors van ser molt humils, prudents i molt professionals. Van tenir un grau d'implicació molt alt, molt més del que podíem esperar.»

Què us va aportar el projecte?

Segons la Núria, «el procés va ser una feina afegida per a nosaltres. Se'ns va acumular molta feina durant el període, però **ens va aportar molt coneixement; ens va fer ser més analítics.**» A l'AcidH, han incorporat i implementat el 100% de les recomanacions dels consultors solidaris i s'han centrat en la bugaderia. «Tota la Junta era conscient del problema que patíem. Hem estat buscant un local adequat per tal d'implementar el pla durant molt de temps; al principi, a prop de l'AcidH, però ens vam adonar que calia fer un salt més gran, i al final vam assumir buscar un lloc fora de Barcelona. L'hem trobat i ja està funcionant», ens explica.

Per al Joan, «va ser molt inspirador en el rigor; ens va confirmar algunes coses que intuïem i va ser una garantia per tirar endavant. **Va ser un bany de visió empresarial. Al tercer sector, se'ns ha donat una imatge de voluntaristes i ens ho hem cregut nosaltres mateixos.** Ens costa molt fer entendre als equips que cal usar mètodes empresarials per tal de fer viable el projecte. Som una entitat que cuida les persones com a filosofia i, per tant, sempre estem a punt per donar una nova oportunitat. [...] El que més em va convèncer del procés va ser que havíem d'aplicar una sistemàtica empresarial en la gestió. Aquí, abans, la voluntat i l'esforç ho arreglaven tot.

«És una llàstima que no segueixin venint per fer alguna jornada de reflexió, per fer un seguiment de l'estatus. Del projecte, n'han sortit relacions col·laterals, ja que, per exemple, una de les consultores d'Alumni Solidari, la Vanessa, ha proporcionat treball a usuaris de l'AcidH a l'empresa ordinària.»

S'han generat relacions col·laterals entre l'entitat i els voluntaris, com la Vanessa, que ha proporcionat feina a usuaris de l'AcidH a empreses ordinàries

Quins conceptes defineixen Alumni Solidari?

«Professionalitat, solidaritat i voluntat.»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

La **Sònia Gómez** és llicenciada i MBA per ESADE. Fa 20 anys que va acabar. És una professional de les finances; s'embarca de seguida en una carrera internacional. La Sònia porta una llavor social a dins i, en un moment de la seva trajectòria, decideix anar a l'Argentina com a educadora en alfabetització. Aquesta experiència la impacta molt i pateix una crisi personal i de valors. En tornar, coneix una nova realitat al Raval, a través d'un amic, educador voluntari, que li explica que, per canviar el món, no cal anar a l'Argentina. La Sònia reacciona i **entra a treballar en una multinacional amb fàbriques al**

Tercer Món. Per a ella, serà la seva manera de canviar el món des de l'empresa.

Tenen una fàbrica a l'Índia i se n'hi va de *controller*. Durant vuit anys, passa més temps allà que aquí. Com ella explica, «em vaig enganxar emocionalment al projecte. La fàbrica donava pèrdues i el meu objectiu era donar beneficis». La Sònia **es va centrar en la idea que, si es milloraven les condicions de vida dels treballadors, la seva productivitat milloraria.** I així va ser: cada una de les millores contribuïa a millorar el compte de resultats de la fàbrica. Després de la seva segona baixa maternal, va decidir deixar el projecte per poder dedicar-se més a la família. La unitat de negoci, llavors, ja era rendible. **Des de fa set anys, és la directora financera d'ESADE i col·labora amb l'equip de consultors sèniors, anomenats *metaconsultors*, que dona suport a la gestió i a la visió estratègica d'Alumni Solidari.**

La Sònia ens descriu Alumni Solidari com «**uns projectes que t'apropen a la realitat social que ens envolta i que et fan conscient del que tu pots aportar com a professional i com a persona.**»

Com va anar el procés?

La Sònia recorda com els va rebre l'equip directiu. «Una mica a l'expectativa, com dient: “Ai!, què vindran a dir-nos...!” [...] El president de la Junta Directiva s'hi va implicar molt i va voler dinar amb l'equip durant el projecte. També s'hi va afegir en moments puntuals. La seva visió va ser importantíssima. Va donar una visió estratègica complementària, que va contribuir a la comprensió mútua. Hi va haver dues sessions clau, dos dissabtes, de nou del matí a quatre de la tarda, entre l'equip directiu de l'associació i l'equip d'Alumni Solidari, en què es van posar en comú tots els pensaments: els del món professional, filtrats amb les necessitats del món social. El procés va acabar amb una reunió amb el Patronat en què vam presentar les conclusions i les recomanacions del treball.»

«Avui, dos anys més tard, ens conviden a actes solidaris i a concerts, i també ens felicitem per Nadal. Ens tenim una gran estima.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Arribes i veus el compte d'explotació... Llavors, recomanaries mesures dràstiques, però no són una empresa de galetes, sinó persones amb discapacitat, i t'adones que cal trobar una solució.

«Jo diria que hi he guanyat més del que hi he donat. És un plaer treballar amb gent tan compromesa, que no funcionen per un interès personal, sinó per ajudar les persones. Ens han transmès l'amor que tenen cap a aquestes persones.»

Què és el millor del projecte?

«Les persones. Descobrir el costat positiu de les persones. Alumni Solidari és, per a mi, generositat, innovació, transformació de la societat i creixement personal i professional.»

El José Manuel Ballester, llicenciat i MBA 90, va col·lidir el projecte de l'AcidH amb la Sònia. Era el segon any que participava a Alumni Solidari. Abans d'això, no havia tingut cap experiència en el tercer sector. Inicia la seva carrera al món de l'auditoria i després s'especialitza en el sector turístic. Avui dirigeix la divisió de viatges del RACC.

Per què t'apuntes a Alumni Solidari?

«D'una banda, la meua dona està molt involucrada en organitzacions de la societat civil (AMPA, associació de veïns...) i em va inculcar el fet que els ciutadans hem d'involucrar-nos en la responsabilitat social. De

l'altra, em va semblar que era una bona manera de donar un bon exemple als meus fills: posar una petita llavor per als altres. Com que **el que jo sé fer és gestionar, vaig pensar que la millor contribució que podia fer era posar les meves capacitats professionals al servei del tercer sector.**»

El José Manuel fa el primer projecte a In&Out, un alberg *bed & breakfast* que integra laboralment disminuïts psíquics. «Molt ràpidament, m'adono que calen moltes més hores de dedicació del que jo m'havia imaginat. S'ha d'estar disposat a sacrificar temps de manera flexible.»

Què recordes del procés a l'AcidH?

Per a mi, **és crític avançar el projecte conjuntament amb l'associació. No podem fer un treball vertical; cal fer reunions amb l'organització per tal de discutir-hi els diferents punts de vista.** Ha de ser una reflexió conjunta consultor-ONG. Això és precisament el que aportarà més a l'associació i als consultors. Aquesta confrontació d'idees farà que les conclusions siguin molt més riques; **cal caminar junts.**

«Vaig tenir la sort de coincidir amb la Sònia com a colíder; vam fer un bon equip. A la primera fase, jo tenia més disponibilitat i vaig assumir més tasques. A la segona part del projecte, va anar al revés, i la compensació es va fer de manera natural.» Amb aquest i d'altres testimonis, queda palesa la idoneïtat de tenir aquests tandems de colíders que permeten compartir les tasques de lideratge en funció de la disponibilitat d'uns i altres al llarg del projecte.

«L'acollida va ser molt bona; em va impactar la seva implicació i la capacitat de tirar endavant un projecte amb molt pocs recursos. No m'esperava trobar-hi tanta dedicació i talla crítica. Ens van donar tot tipus de dades, amb total transparència, fins i tot els sous i salaris, una cosa sempre molt ben guardada a l'empresa privada. [...] Vam trobar caràcters molt voluntaris, altres de més comercials; uns de més resistents al canvi, altres de molt oberts... En definitiva, com a qualsevol organització.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Per a mi, el projecte es defineix sobre la base de tres conceptes: satisfacció, implicació i ESADE. Ha estat un projecte molt enriquidor; m'ha aportat una gran satisfacció personal i m'ha reconnectat amb l'escola, perquè tot això és des del paraigua d'ESADE. [...] Avui m'emporto la satisfacció d'haver contribuït a fer aportacions en gestió a organitzacions del món social, en un equip de treball molt motivat i motivador.» Després del seu colíderatge, en José Manuel ha estat tutor de dos projectes del curs 2011-2012.

L'objectiu, les històries d'èxit dels usuaris de l'AcidH

En Joaquim és un supervivent. Vivia en una pensió del casc antic de Barcelona. Molt abans de complir l'edat laboral, la seva família el va enviar a treballar lluny de la ciutat. En tornar, va començar de nou a malviure al Raval. **La seva intel·ligència límit li ha suposat una vida de massa treball i poca formació.** Va arribar a l'AcidH a través dels serveis socials de l'Ajuntament de Barcelona. Fa un curs de l'escola per ser auxiliar de bugaderia i, al cap d'un temps, passa a ser-ne treballador. Té un sou i una certa autonomia que li ha retornat a poc a poc l'autoestima. Ràpidament, es converteix en el millor treballador de la bugaderia i, veient les seves capacitats, li proposen passar a auxiliar de cuina, una feina que demana més autonomia i iniciativa. **El Joaquim ja fa uns quants anys que és auxiliar de cuina i ara ja és capaç de dur a terme alguns càterings d'entrepans tot sol.** Avui està pendent d'entrar a l'empresa ordinària i viu en una llar amb suport, amb dos companys més.

La Maria tenia 19 anys quan va arribar a l'AcidH. No tenia estudis i un nivell d'intel·ligència límit. Hi va arribar a través dels serveis socials de l'Ajuntament, amb un aspecte físic molt deteriorat i un estat d'ànim molt baix. No creia que tingués cap futur ni possibilitats a la vida. Va ser llavors quan va ser acollida a la llar residència d'AcidH.

La Maria es va incorporar de seguida als cursos per a adults i es va posar a estudiar. Al cap de dos anys, i amb molt d'esforç, va obtenir el graduat escolar. Amb l'ajut dels serveis de col·locació del centre va aconseguir la seva primera feina, on encara avui treballa. També va decidir que volia seguir estudiant i ara cursa un cicle formatiu de grau mitjà. Estudia, treballa, va al gimnàs i té parella. La Maria **viu en una de les llars d'AcidH, amb suport però amb gran autonomia.** Ha recuperat l'autoestima i la seva identitat. L'AcidH segueix acompanyant la Maria des de ja fa més de 14 anys.

Una història que ha impactat particularment la Núria Tresserras és la d'una parella d'antics usuaris de l'AcidH. Un dia que era festiu, la Núria estava passejant per la rambla de Tarragona i va trobar-se amb en Miquel i la Teresa, que li van explicar que estaven allà de vacances al càmping. «Aquesta normalitat em va donar el sentit del que realment fem a l'AcidH», ens diu la Núria. Una parella que ha aconseguit viure de manera autònoma i fins i tot ha decidit les seves vacances.

En Miquel és un noi que arriba a l'AcidH en els seus inicis (als anys noranta). És una persona amb molta inestabilitat laboral i amb una gran frustració, perquè no troba el seu lloc dins la societat (sense feina, sense amics, sense estudis). Comença passejant gossos i després entra a l'escola d'adults. Al cap d'un temps, passa al taller d'inserció laboral i obté una feina a l'empresa ordinària, en una drogueria. La Teresa hi arriba un temps més tard, amb la intenció de buscar feina, i s'integra al taller de la bugaderia. Tots dos vivien inicialment amb les seves famílies, però, malgrat el suport incondicional que els donaven, sovint es veien mancats de recursos que els ajudessin a portar una vida més normalitzada.

En Miquel i la Teresa es coneixen a l'AcidH i són parella des del 2001. Uns quants anys més tard, van decidir que volien viure junts i ho fan amb el suport de les seves famílies i de l'AcidH. Avui viuen amb un servei d'autonomia en una llar de l'AcidH, on reben el suport d'un educador. **Han obtingut un grau d'autonomia molt gran; tenen la seva feina, el seu pis, els seus amics, els seus recursos i les seves vacances.** Aquest és el gran repte de l'AcidH per a les persones amb intel·ligència límit.

Notes.

CET: centre especial de treball.

Empresa ordinària: terme usat per oposició al CET per referir-se a llocs de treball per a persones amb una certa discapacitat, promociats per la llei, en empreses privades ordinàries.

Font: *Memòria AcidH 2011*

El cas de la Fundació Arrels en 360°

	Entitat	Fundación Arrels
	Missió	Institució orientada al desenvolupament integral de les persones sense llar que es troben en situació d'exclusió social a Barcelona
	Projecte	Assessorament per obtenir l'acreditació de la Fundación Lealtad
	Curs	2006-2007

Arrels, una institució orientada a facilitar un sostre a Barcelona

Arrels és una fundació privada que, des de 1987, centra la seva activitat en el desenvolupament integral de les persones sense llar de Barcelona que es troben en situació d'exclusió social. La seva missió té un triple enfocament¹²:

Acompanyar les persones excloses de la nostra societat a reintegrar-s'hi amb tots els seus drets.

Sensibilitzar els ciutadans respecte als problemes de la pobresa al nostre entorn.

Denunciar les causes d'aquesta pobresa i aportar propostes de solució a les administracions i a la societat civil.

Tal com li agrada subratllar a en Salvador Busquets, el director de la fundació fins al 2012, «Arrels té una estructura de servei flexible i participativa, lleugera però constant, que permet que les persones excloses ens trobin quan ens busquen, en una acció conjunta que incorpora els mateixos exclosos des de la confiança en les seves potencialitats i en la seva capacitat regeneradora».

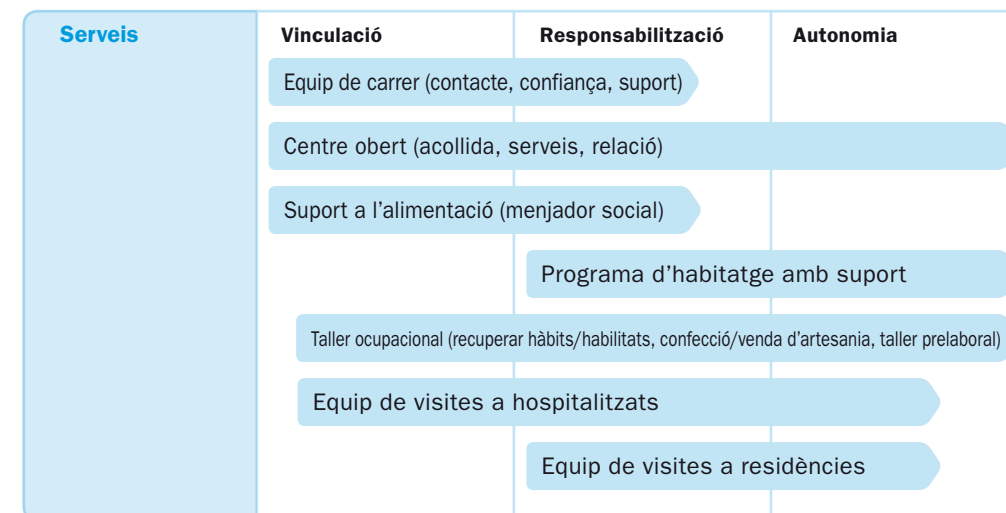
Arrels és una fundació situada al Raval de Barcelona, una zona particularment castigada per la pobresa a la nostra ciutat. El perfil de la persona atesa és un home, en un 87 % dels casos, de procedència diversa (34 % catalans, 36 % de la resta de l'Estat, 30 % d'altres països), d'entre 51 i 60 anys, amb problemes d'alcoholisme i baix nivell formatiu i educatiu¹³.

¹² Font pròpia. Fundació Arrels. Extret d'un document de presentació de l'entitat.

¹³ Font pròpia. Fundació Arrels. Extret d'un document de presentació de l'entitat.

Arrels promou un procés d'arrelament de les persones en tres etapes: Vinculació, Responsabilització i Autonomia. Cada un dels serveis que ofereix l'entitat s'integra en un moment diferent del procés tal i com es visualitza en aquest gràfic.

Arrels són persones al servei de persones, 250 voluntaris i 55 professionals que promouen la vinculació, la responsabilització i l'autonomia

L'any 2011, Arrels dóna servei d'atenció a 1.126 persones; serveix 28.623 àpats; reparteix 28.623 peces de roba; fa 4.400 dutxes; ofereix 87 xerrades de sensibilització a escoles i 53.824 nits d'allotjament, i ha atès 56 persones als serveis jurídics.

El projecte de consultoria solidària

El projecte d'Alumni Solidari amb Arrels és un dels cinc projectes pioners que s'engeguen com a projectes pilot el curs 2006-2007.

L'objectiu del projecte que s'ha demanat a Alumni Solidari és aconseguir que Arrels obtingui l'acreditació de la Fundación Lealtad, un exercici de responsabilitat i transparència per part d'Arrels.

La Fundación Lealtad neix el 2001, fruit de la necessitat de promoure la confiança i els vincles de la societat espanyola i les ONG i de fomentar les col·laboracions entre entitats. Per això, presenta la *Guia de la transparència i les bones pràctiques de les ONG*, que defineix nou principis que avaluen els aspectes operatius i de gestió, el funcionament dels òrgans de govern, el seu funcionament intern, la missió, el sistema de planificació, el compliment de les obligacions legals, els mitjans de comunicació i la promoció del voluntariat de totes aquelles entitats que decideixin sotmetre-s'hi voluntàriament.

La Fundación Lealtad neix el 2001 per promoure la confiança i els vincles de la societat espanyola i les ONG

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Fundación Arrels: Salvador Busquets (director d'Arrels), Pilar Barderi (cap de Gestió), Abraham Masllorens (cap d'Administració) i Ramon Noró (cap de Comunicació).

Consultors

Equip 1. Bea Sanz (CE Lic&Master 95), Jorge Rovira (Part-Time MBA 01), Víctor Peiró (Full-Time MBA 74) i Diego López (Executive MBA 05).

Equip 2. Belén Maria, Claudio Cuss (Executive MBA 05), Guillermo Casasnovas (Executive MBA 06) i Mariona Bosch (Executive MBA 07).

Equip 3. Maria Iglesias (CE Lic&Master 94), Cayetana de la Guerra (CE Lic&Master 95) i Marta Busquets (ADE Lic&MBA 2000).

Coordinadors. Neli Caldentey (DIM 92) i Mercè Mach (professora ESADE).

La visió del projecte des d'Arrels

Com es va iniciar el projecte?

En **Salvador Busquets** ens explica que l'Alfred Vernis, professor d'ESADE i membre del seu Patronat¹⁴, els va proposar fer un projecte amb Alumni Solidari. «Tant a la resta de patrons com a mi ens va semblar una bona idea. Jo havia fet, quasi 20 anys enrere, un programa a ESADE adreçat a les organitzacions no lucratives, i entenia que ens podia aportar quelcom d'interessant.»

Sobre l'inici del projecte, en Salvador ens diu que **«alguns membres de l'equip d'Arrels tenien dubtes sobre allò que els consultors els podien aportar.** Al mateix temps, com que **el procés implicava posar al descobert les pròpies debilitats, fer-ho amb gent que no coneixia el tercer sector creava algunes reticències».**

Què us va aportar el projecte?

«Molta feina, però molt bona. Ens va permetre focalitzar-nos i fer una revisió sistemàtica de tota la nostra estructura, per tal d'obtenir la certificació de la Fundación Lealtad. No és que els processos no fossin clars, sinó que no estaven escrits. Ja complíem el 80% dels principis, però només un 60% estava formalitzat. L'equip de consultors solidaris ens va ajudar a formalitzar el que ja fèiem i ens va proposar alternatives per a allò que no teníem pensat. Vam aprendre molt de persones molt properes. **Molt ràpid, van caure tots els prejudicis, perquè es van posar al nostre nivell. Sobretot ens van aportar mètode i una perspectiva global.** Per exemple, des de llavors treballem amb indicadors. [...] El projecte dut a terme s'ha implementat al 100%. El vam presentar a la convocatòria del 2008 i vam obtenir la certificació de Lealtad.»

En Salvador ens explica que ha tingut relació amb alguns dels consultors: en Jorge Rovira, la Mercè Mach, la Maria Iglesias. Recorda que **la Maria és una consultora de perfil particular**, ja que sempre ha estat vinculada professionalment al tercer sector. **La seva contribució** al projecte és assegurar, en una fase inicial, els **punts necessaris entre el món privat i el món social**. Tal com ella ens explica,

molt ràpidament, la seva contribució ja no es fa necessària i «el grup de consultors tira sol». Tot i que la relació amb Arrels no era nova per a la Maria, ja que havia participat en Alumni Solidari l'any 2011, en Salvador li demana una feina de consultoria independent per a la fundació: dissenyar el procés de treball del pla estratègic. Un procés que s'inicia a finals de 2011.

El projecte es va implementar al 100% i el 2008 la Fundación Arrels va aconseguir la certificació de Lealtad

Quins conceptes defineixen Alumni Solidari?

«Coneixement, proximitat, solidaritat i transformació. [...] **La clau de l'èxit va ser la proximitat de les persones (consultors) i la seva voluntat de servei.**»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

El **Jorge Rovira** és enginyer de Camins i MBA per ESADE. Consultor de professió, no tenia experiència en el tercer sector, encara que durant la carrera es va interessar pel projecte d'Enginyers sense Fronteres. El 2006 estava llegint un llibre, *Leaving Microsoft to Change the World*, que parlava de Room to Read, una organització que promou l'escolarització dels nens als països en vies de desenvolupament, i al cap de poc rep la *newsletter* de l'associació, que anuncia una reunió informativa del nou projecte Alumni Solidari, i decideix assistir-hi. Són unes 20 persones.

«El fet que la iniciativa vingués d'ESADE em va interessar, perquè vaig pensar que el projecte es faria amb una visió de gestió. [...] El que més em motivava era entrar a formar part d'un grup amb sensibilitat social. **ESADE era un bon lloc on fer coincidir gestió amb impacte social.** Més que l'impacte concret en l'organització no lucrativa, el que va ser rellevant va ser iniciar aquest moviment social des de l'escola.»

El Jorge envia el seu CV i és seleccionat per al projecte d'Arrels. **«Recordo que, en arribar a la seu d'Arrels, em va impactar el fet que a les oficines hi havia tant treballadors com persones sense sostre.** Veure els tallers on treballen i estar en contacte amb la realitat és molt interessant —explica el Jorge—. Ens vam dividir en tres equips de treball. Era un projecte on tothom aprenia. La Sònia, responsable en aquell moment d'Alumni Solidari; la Mercè, la líder del projecte, i tots els consultors. Pel que fa a Arrels, crec que vam aconseguir fer de catalitzadors perquè obtinguessin la certificació que buscaven.»

L'any següent, li proposen ser líder de projecte per a la **Fundació Adsis**, una entitat compromesa amb la pobresa i l'exclusió social al món, que treballa a Europa i a l'Amèrica Llatina.

Ja a la primera edició, coincideix amb el Víctor Peiró, un antic alumne amb una dilatada experiència en la consultoria per al tercer món, al qual sempre s'ha dedicat des del seu inici professional, el 1969. En un viatge professional a Guatemala, rep la *newsletter* d'ESADE Alumni que parla del programa i de seguida decideix apuntar-s'hi. El Víctor ens explica que l'experiència va ser molt enriquidora per a ells, per diverses raons:

«Va ser molt interessant el treball en equip. Hi havia perfils molt diversos, d'edat i de disciplina professional. Jo estava acostumat a treballar per lliure. [...] Els diferents projectes m'han permès conèixer realitats molt diferents i noves. La realitat dels sense sostre, per exemple, fins que no t'hi fiques no l'entens del tot. O temes de governança de les ONG... I tot això et dona una perspectiva nova. Per a mi va ser descobrir el teixit d'ONG locals.»

¹⁴ També n'és patró en Josep Miralles, vinculat a ESADE com a professor.

El Jordi i el Víctor queden molt vinculats a Alumni Solidari i el 2008 reben l'encàrrec de fer el pla estratègic del projecte.

«El projecte s'estava consolidant i va ser molt interessant poder fer aquesta tasca amb la col·laboració del Xavier i l'Adela, dos consultors solidaris, i la Isabel, la nova responsable d'Alumni Solidari en aquell moment. Vam revisar la missió, la visió, els objectius, les estratègies i el pla d'acció del projecte. El resultat va ser presentat i aprovat pel Consell Assessor. Ha estat la guia del treball dels anys següents», ens explica el Jorge.

Per al Víctor, poder participar en el pla estratègic va ser la plenitud: «Vam poder contribuir decisivament en la definició dels eixos de futur del programa: consultoria, Fòrum de Patrons, mercats inclusius...».

Per al Jorge, «el millor d'Alumni Solidari és que ofereix als antics alumnes l'oportunitat d'introduir-se en el tercer sector o en organitzacions que treballen amb impacte social. És una via perquè els antics alumnes que tenen una sensibilitat social la puguin canalitzar. Tot i que les organitzacions no lucratives en treuen profit, per a mi és encara més útil per als antics alumnes».

Des d'Alumni Solidari, demanen al Jorge i al Víctor que continuïn donant suport al projecte. Ells seran els primers metaconsultors, consellers independents i permanents d'Alumni Solidari. Al mateix temps, els demanen que formin part del Consell Assessor, per tal que vetllin pel compliment del pla estratègic, tasca que han aconseguit fins avui. Tal com explica el Jorge, «la legitimitat i la credibilitat dels metaconsultors vénen de la seva experiència en el projecte, però sobretot de la seva independència».

Per al Víctor, «el metaconsultor incorpora la visió a llarg termini i ha de vetllar pel compliment o l'adaptació del pla estratègic. És una funció important i cal anar ampliant i renovant el grup. D'altra banda, ha de vetllar per assegurar la qualitat de l'activitat d'Alumni Solidari, per tal de nodrir positivament la marca ESADE».

La Maria Iglesias és llicenciada i MBA per ESADE, professora de Gestió d'Organitzacions no Lucratives i directora de la FEPA¹⁵. Atesa la seva experiència en el tercer sector, va formar part del projecte pilot d'Arrels en les primeres sessions, per tal d'assegurar la connexió entre els consultors d'ESADE i l'ONG. Per a la Maria, Alumni Solidari és molt útil per fer conèixer el món social a la gent del món privat i, d'aquesta manera, s'apropa el món social a l'empresa. Insisteix que és clau delimitar molt bé el projecte i les expectatives per tal d'assegurar que el projecte tingui una utilitat per a l'ONG.

L'objectiu de tot això, les històries d'èxit dels usuaris d'Arrels

En **Manuel** va viure nou anys al carrer. Un dia va decidir «sortir-se'n» i deixar l'alcohol. L'experiència de veure morir alguns companys seus el va fer prendre la decisió. Després del seu pas per la **Fundació Arrels**, va trobar feina i es va enamorar de la que ara és la seva dona. Actualment té 53 anys, viu a Barcelona, porta una vida familiar i treballa de vigilant. Recorda els seus anys al carrer com a molt llunyans, però no els oblida i sempre que pot col·labora amb l'entitat que tant el va ajudar.

En **Luis** va viure molts anys als carrers de Barcelona, fins que un dia va conèixer un equip de voluntaris al carrer d'Arrels i, al cap de poc temps, va acceptar anar a viure en una pensió. A poc a poc, es va anar recuperant, malgrat que ja tenia problemes físics importants, i va poder tornar a treballar de paleta, la seva professió, fins que la malaltia li ho va impedir. Després de viure en una pensió, va

¹⁵ Federació d'Entitats i Pisos Assistits per a joves tutelats o extutelats.

estar en un dels pisos d'Arrels, on s'ocupava de cuinar els àpats i tenir cura del pis juntament amb els seus companys. Era una persona afable: li agradava participar en les reunions i les celebracions que es feien al pis i al centre obert de l'entitat.

Quan la malaltia va progressar, va demanar a Arrels que l'ajudessin a contactar amb les seves germanes, les quals, només saber-ho, van viatjar a Barcelona per visitar-lo. Una d'elles el va convidar a anar a viure a casa seva. Al cap de poc temps, en Luis va decidir acceptar la invitació i va marxar cap a Galícia. Un any i mig més tard, va morir acompanyat per tota la família a la seva terra natal.

Després d'un temps de malviure a Madrid, la **Natàlia**, va tornar a Barcelona, la seva ciutat natal, on vivia la seva filla a càrrec d'un familiar. Alcoholitzada, sense ànims i molt trista, va passar més de vuit anys al carrer fins que va contactar amb un voluntari de l'equip de carrer. A poc a poc, va aconseguir deixar l'alcohol i, una vegada recuperada anímicament i físicament, va apuntar-se a uns cursos de formació que li van facilitar la reinserció al món laboral. Es va posar a treballar i, coincidint amb la majoria d'edat de la seva filla, van poder llogar un pis per viure juntes. Actualment, la Natàlia ja no pot treballar; cobra una paga mínima i continua vivint amb la seva filla, que treballa. Unint esforços, poden tirar endavant.

El cas de l'Associació Casal dels Infants en 360°

	Entitat	Associació Casal dels Infants
	Missió	Centre d'atenció a nens i joves en risc d'exclusió, i a les seves famílies
	Projecte	Desenvolupar un pla de captació de fons dirigit a empreses
	Curs	2007-2008

El Casal dels Infants, acció social als barris

El Casal dels Infants està vinculat històricament al Raval de Barcelona, on va néixer com un centre d'atenció a infants del barri. Des de llavors, el Casal ha treballat diàriament durant 30 anys per als nens i nenes i els joves en risc d'exclusió, i per a les seves famílies, promovent la transformació social a través d'un dels projectes següents:

- Acció social als barris
- Sensibilització i incidència social i política
- Atenció a les noves necessitats
- Mobilització ciutadana i voluntariat actiu
- Treball en xarxa

Un model en favor de la igualtat d'oportunitats: la família, l'escola i la comunitat en què creix un infant és on es guanyen o es perden les oportunitats. El Casal dels Infants treballa amb un model d'intervenció que incideix en els barris on es concentra i s'hereta la pobresa infantil, perquè el risc social no es distribueix de manera aleatòria en famílies i territoris. Tal com proclama l'associació, «el cercle de la pobresa es pot trencar amb respostes socials i educatives adaptades que superin les situacions de risc».

Fa nou anys, una vegada consolidat i provat el model d'intervenció educativa al Raval, l'entitat va començar a desenvolupar projectes en altres barris i municipis de Catalunya; avui és present al Besòs (Barcelona), a la Mina (Sant Adrià de Besòs), a Sant Roc (Badalona), al Raval i al Fondo (Santa Coloma), així com al municipi de Salt (Gironès). Des del 2001, treballa en diferents projectes a Tànger per enfortir el teixit associatiu marroquí i prevenir l'emigració precoç de menors.

El Casal dels Infants és un projecte col·lectiu, que neix de les persones de la societat civil. Un projecte que treballa diàriament per transformar la realitat de les persones més properes en situacions difícils, lluitant contra l'exclusió social i a favor de la igualtat d'oportunitats. L'equip el formen persones en plantilla, voluntaris i estudiants en pràctiques, que aporten valor i riquesa a l'actuació de l'entitat.

Al llarg del 2011	Persones
Voluntariat global del Casal	756
Contractats	147
Pràctiques	184

L'entitat articula l'assoliment dels seus objectius a través de cinc línies de treball, que despleguen fins a 41 projectes. Vegem-ne una mostra d'alguns:

Suport social a infants i famílies

Vincles: espai maternoinfantil que dona suport personal, formatiu i laboral a les dones amb infants de menys de 3 anys.

Centre Obert Petita Infància: centre obert de suport social i promoció dels infants de 3 a 5 anys i les seves famílies.

Suport al procés escolar

Entorn Escolar: treball als centres escolars per a l'èxit acadèmic dels alumnes.

Activitat d'escolarització compartida: aportació de recursos socioeducatius als centres d'educació secundària del Raval.

Integració de joves en risc

Centre Obert Adolescents: entorn de formació activa i lleure participatiu per a adolescents.

Enllaç: joves i carrer: acompanyament a nois i noies nouvinguts que no participen dels recursos educatius.

Formació i inserció social i laboral

Mòdul de Capacitació Laboral en Ajudant de Cambrer: itinerari d'inserció en el sector de l'hostaleria per a joves en risc social.

Reforç de la comunitat

Espai Tecnològic Comunitari: compartir les noves tecnologies per fer front a les desavantatges socials.

El 2011 el Casal dels Infants va donar suport a 5.500 nens i joves en risc d'exclusió social

El projecte de consultoria solidària

El projecte d'Alumni Solidari amb el Casal dels Infants consisteix a desenvolupar un pla de captació de fons dirigit a empreses.

Context

L'entitat acaba de concloure un procés de pla estratègic i, entre les vies de treball, hi ha **potenciar el finançament provinent de les empreses per tal de reduir la dependència econòmica del finançament públic i de concursos**. Es tracta d'un projecte cabdal per a l'entitat, que es va dur a terme el curs 2007-2008.

A l'inici del projecte, l'entitat gestiona les empreses col·laboradores d'acord amb els principis següents:

- Model més reactiu que proactiu. Les relacions s'inicien més com a resposta a l'interès de la futura empresa col·laboradora
- No es planifiquen accions de recerca d'empreses.
- Els recursos es dediquen al manteniment de les empreses ja col·laboradores.
- Sistema de treball poc sistematitzat.
- Estructura de costos dels projectes complexos.

El projecte es focalitza en la necessitat de captar fons privats per reduir la dependència econòmica del finançament i els concursos públics

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Casal dels Infants: Raquel Ortega Clotet (cap de l'Àmbit de Col·laboració Ciutadana i Comunicació Social), Thaïs Sánchez (responsable de Col·laboració Ciutadana) i Xavi Muñoz (gerent).

Consultors d'Alumni: Serine Abouljebine (Full-Time MBA 99), Mario Mata (ADE Lic&MBA 04), Carmen Pérez (DGM 03), Nazareth Pino (ADE Lic&MBA 05), Elisenda Sans (ADE Lic&MBA 01), Uxué Valls (ADE Lic&MBA 03) i Josep Francesc Valls (Lic&Master 85).

Procés de la consultoria

1. Al Casal dels Infants, com en tota consultoria, la fase inicial es va centrar a delimitar els objectius de la consultoria que s'havia de dur a terme i a alinear les expectatives, tant de l'ONG com dels consultors. Aquesta és una fase clau, atès que sovint els encàrrecs poden tenir un abast poc definit. Això no és diferent del que passa en una consultoria per a una empresa privada. Aquest procés requereix diverses reunions entre l'ONG i els consultors, com també alguna reunió de treball entre els consultors.

2. A partir d'aquí, l'equip es posa a treballar en la identificació dels objectius de captació a cinc anys. Per a això, **s'analitza l'evolució de les fonts de finançament de l'entitat i s'estudien les estructures d'altres entitats amb alguna semblança, per tal de fer benchmarking**. Se seleccionen la Fundació Vicente Ferrer, Ayuda en Acción, Càritas Diocesana de Barcelona i Aldeas Infantiles SOS. Sobre aquesta base, es determinen quins podrien ser els objectius quantitatius de finançament a cinc anys.

3. Després, s'analitzen els requeriments de les diferents empreses que poden ser donants, per tal de definir-ne una tipologia segons els objectius que persegueixen, la repercussió mediàtica, la millora de la imatge de l'empresa davant de la societat i els stakeholders; reforçar els valors de la marca pròpia; reduir l'impacte negatiu d'alguna activitat duta a terme... Un cop identificats aquests punts, es treballa per definir els beneficis que poden aportar cada un dels projectes del Casal dels Infants a les empreses. Així serà més fàcil adequar el projecte a les necessitats de l'empresa i, per tant, fer-ne més viable la venda.

4. L'equip de consultors solidaris també fa una **segmentació d'empreses potencials, per tal de definir quin ha de ser el target objectiu per al Casal dels Infants** (els projectes de nens són més afins a empreses dedicades a productes infantils...).

5. Es fa una anàlisi de les bases de dades; s'identifiquen les fortaleeses, les febleses i les oportunitats per al projecte, i se'n defineixen els camps més rellevants. S'analitzen les principals empreses donants, seguint el principi de Pareto 80/20 per focalitzar l'estudi.

6. Es fa una anàlisi i diverses recomanacions respecte de la política de producte i la tarificació.

7. Es genera un protocol d'apropament a les empreses.

8. Es proposa la planificació de les accions de seguiment i fidelització: es crea la posició de *key account*.

9. I, finalment, es proposen tres grups d'indicadors que permetin fer el seguiment de l'import, el nombre i el tipus d'empresa, a més de la tipologia i el nombre de visites comercials. S'estableixen indicadors de gestió en la captació de fons i empreses.

Classe al Casal dels Infants per a adolescents i el Casal al carrer

Resultats

La Uxué Valls, membre de l'equip de consultors solidaris, ens explica que, al cap d'uns mesos, al curs següent, van tenir una trobada amb l'equip del Casal dels Infants i va ser llavors quan es va adonar que estaven aplicant les recomanacions al peu de la lletra, com si fos un manual.

«Això em va fer sentir que la feina que havíem fet era de gran utilitat; ho havien començat a aplicar des del moment zero.»

La visió del projecte des de Casal dels Infants

La **Raquel Ortega** va començar de voluntària al **Casal dels Infants fa 12 anys**. Estava acabant d'estudiar Ciències Polítiques. Al cap de poc, va sorgir una plaça al Departament de Comunicació de l'entitat, s'hi va presentar i, des de llavors, forma part de l'equip. **Ella, juntament amb la Thaïs i el Xavi, van conformar l'equip que va gestionar, amb el grup de voluntaris d'Alumni Solidari, el projecte de fundraising.**

La Raquel va fer un curs de gestió d'ONG a ESADE fa uns quants anys. I, com ella mateixa diu, «va ser un curs de gran aplicació pràctica. Es notava que la gent que el va dissenyar coneixia bé el sector; estava molt adaptat a la nostra realitat».

Com es va iniciar el projecte?

La Sonia Navarro i l'Alfred Vernis proposen a l'equip directiu del Casal dels Infants col·laborar en el projecte de captació. La Raquel i el Xavi, que ja coneixien ESADE, ho reben de manera molt positiva. La Raquel explica: **«Teníem clar que l'estratègia de captació de fons d'empreses era la correcta, fruit del pla estratègic que acabàvem de fer; és una relació win-win entre el Casal i les empreses.** El que volíem era revisar la manera d'encarar aquesta captació de finançament que per a nosaltres era clau».

La Raquel recorda bé les primeres reunions en què pensaven que seria difícil trencar barreres: «No hi creus del tot; ets escèptic sobre el resultat. Ens feia mandra haver d'obrir l'entitat a gent de fora. Avui, gràcies a aquest projecte i també a la crisi, cada vegada ens il·lusiona més que persones de fora ens acompanyin en projectes interns».

I, sobre el **projecte**, afegeix: «Des que vam conèixer les persones, vam veure clarament que estaven allà perquè els feia il·lusió ser-hi. Tenien molt de respecte per la nostra feina; no eren piconadores i no van venir amb solucions màgiques prepensades; al contrari, van ser molt conscients del context diferent del sector privat i van ser molt assertius. Tenien una mirada molt oberta que ens va fer sentir ràpidament molt còmodes. Vam fer dues reunions al Casal dels Infants i després ens vàiem aproximadament un cop al mes a ESADE, on posàvem en comú el treball que havíem fet uns i altres».

Què us va aportar el projecte?

Segons la Raquel Ortega, participar en el projecte d'Alumni Solidari els va aportar una bona recomanació sobre com dur a terme els programes de fidelització de les empreses, com s'ha de retenir i fer créixer la relació. Diu que han implementat un 90% del que es va pactar en el projecte. En la implementació, només una part no els ha funcionat com esperaven: la captació de noves empreses.

S'ha implementat el pla en un 90% amb una millora significativa de l'eficiència de la comunicació del Casal dels Infants

«Ens va servir per millorar la nostra comunicació amb les empreses, tant en la presentació de les propostes com en el llenguatge que havíem d'usar i el tipus d'interlocutors que calien en cada cas; tot això ha millorat de manera significativa l'eficiència de la nostra comunicació.

«Ens van ajudar molt a entendre els circuits jeràrquics de l'empresa i els seus processos de decisió. Si aconseguïxes una entrevista amb el director general de l'empresa, no hi pots enviar la tècnica d'empreses del Casal; hi has d'enviar algú de rang equivalent, perquè això és el que entén l'empresa privada. Hi has d'enviar el director general de l'entitat.»

D'altra banda, ens explica que va ser molt interessant el procés de treball. Recorda com els consultors els obligaven a revisar les formes de treball; després havien de presentar-ho als consultors per rebre'n el *feedback*, i sobre aquesta base els consultors anaven construint les propostes.

Respecte a la relació amb les persones d'Alumni: «La màgia de treballar amb persones és que després cadascú fa créixer la vinculació d'una manera determinada; cadascú es va implicar d'una manera més o menys forta. Hem mantingut la relació amb molts d'ells. El Mario Mata era a Ràdio Flaixbac i això ens va ajudar a fer una col·laboració amb la ràdio. Amb la Carmen Pérez hem coincidit en actes a “la Caixa”; ens ve a veure i té una vinculació emocional amb el Casal. També el Josep i la Uxué Valls, pare i filla, fent un projecte professional junts; crec que va ser una cosa molt especial, i això s'encomanava al grup. La Uxué ens ha facilitat contactes amb empreses del sector on ella treballa i ha participat en alguns actes importants del Casal, com el dels 25 anys. Al final del projecte, tots els participants vam fer un sopar per celebrar-ho».

Quins conceptes defineixen Alumni Solidari?

«Trencar barreres, obrir mirades, generar complicitats.»

Per a la Raquel, Alumni Solidari és l'acostament de dos mons. La seva conclusió és que «no estem tan lluny i parlem del mateix, encara que sovint amb paraules diferents.»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

La Carmen Pérez és economista i va fer un curs de Direcció de Màrqueting a ESADE. Treballa des de fa 30 anys a “la Caixa” i la seva vida professional i personal ha anat creixent en paral·lel. Als 40 anys va haver de dedicar més temps a la seva vida familiar i d'això es va ressentir la seva carrera professional, cosa que li provocà una certa crisi de valors. Temps més tard, a través de la newsletter d'ESADE Alumni, s'assabenta del projecte i hi envia el CV. Poc després, va entrar a formar part del grup de consultors solidaris que van donar suport al Casal dels Infants.

La Carmen, que no tenia cap experiència en el tercer sector, recorda les seves primeres trobades al Casal dels Infants amb molta estima: «Les primeres reunions em van emocionar moltíssim. Em salten les llàgrimes. Hi ha gent que es dedica a fer coses bones. Vaig pensar que havia trobat la meua via. A vegades, quan estàs immers en el món empresarial, et penses que només hi ha objectius, beneficis, despeses, euros... I quan descobreixes que hi ha organitzacions que treballen per al benestar de les persones, et sorprèn. A mi em va marcar bastant, per sempre».

La Carmen ha participat en tres projectes i avui col·labora assessorant Alumni Solidari al grup de metaconsultors. A més, és voluntària del seguiment en la implementació de fons de la Marató per la Pobresa de TV3 (2012), que gestiona Alumni Solidari.

Què t'ha aportat el projecte?

«Descobrir el tercer sector. Entre la feina, la família i els nens petits no tenia mai temps. En fer-se grans els nens, vaig pensar que ja no em necessitaven tant i que podia dedicar-hi un temps. [...] Molta satisfacció personal, noves experiències professionals i gaudir molt.»

Què és el millor del projecte?

Per a la Carmen, el millor és la integració en un mateix equip de perfils molt diferents, exalumnes executius d'empreses privades i professionals del tercer sector.

«És una bona barreja perquè són dos mons molt oposats i és una bona manera de recordar als executius que no tot són beneficis i despeses, sinó que també hi ha persones i necessitats humanes. Participar a Alumni Solidari és, per als antics alumnes d'ESADE, la possibilitat de completar la formació de manera més holística, ja que aporta creixement des d'una vessant més ètica.»

La Uxué Valls és llicenciada i MBA per ESADE (2003) i treballa al Departament Comercial de Roca. Ella i el seu pare, en Josep Francesc Valls, professor a ESADE des de fa 30 anys, decideixen postular-se per fer una feina junts a Alumni Solidari. Serà una experiència enriquidora des d'una triple vessant: descobrir el tercer sector, fer un voluntariat aprofitant la pròpia experiència laboral i treballar conjuntament pare i filla. En Francesc és designat colíder del projecte.

Com va anar el procés?

«En una primera reunió, vam conèixer els altres consultors i la Raquel del Casal, que ens va presentar la problemàtica i el brífing. Al principi, hi va haver una mica d'expectació al Casal dels Infants, però el grup de consultors estava molt motivat i, des de l'entitat, en veure que hi havia gent molt implicada i amb ganes de treballar, van fer que l'expectació es convertís en una fusió —recorda la Uxué—. Vam fer una segona reunió entre consultors per planificar la feina i ens vam posar a desenvolupar el pla de màrqueting. Vam treballar de manera molt conjunta.»

Per a la Uxué, el fet d'haver-hi bona sintonia dins el grup va ser clau per al bon desenvolupament del projecte: «Hi va haver molt bona sintonia; érem un sol equip, consultors i persones del Casal».

Igualment, recalca la importància de compartir amb l'entitat l'estatus o l'anàlisi de manera freqüent, per tal de tenir *feedback* ràpid i fer una feina alineada amb les necessitats del Casal. Les recomanacions finals es van presentar a la directora del Casal i al gerent i, un cop acabat el treball, es va presentar a tota l'organització.

Es va fer una feina molt enfocada a la pràctica, un manual d'actuació molt operatiu per facilitar-ne la implementació

Després d'aquesta primera experiència, la Uxué va repetir en una assessoria per a Plataforma per la Llengua (2010-2011). Es tractava d'un equip de quatre persones que va col·laborar durant quatre mesos. La clau del projecte, en aquest cas, va ser acotar-ne l'àmbit d'actuació, ja que, malgrat que era una assessoria, l'entitat demanava una actuació més àmplia; per tant, alinear les expectatives i focalitzar-se en una necessitat més específica de l'entitat van ser uns dels punts crítics del treball.

Què t'emportes de l'experiència?

«Per a mi, el millor que podia passar era la gratificació de veure que treballes en la bona direcció i que el resultat és directament aplicable. La gratificació d'estar invertint el teu temps personal en una cosa útil. El temps de tots és un bé escàs. Així que el fet que tingués molta utilitat va fer que el voluntariat fos molt gratificant.

«Ja havia treballat amb el meu pare en alguna cosa, però mai en una cosa així. Ens vam entendre molt bé; va ser una confluència de factors que van fer que el projecte fos molt fluid. Tenir de líder el meu pare va ser molt maco: en vam aprendre junts. Tots dos estàvem al mateix nivell, experimentant la consultoria solidària. Jo, a ell, l'admiro molt i valoro molt el seu parer en general. Em va fer molta il·lusió, perquè era una cosa en què els dos érem verges; va ser un afegit el fet d'aprendre junts. Els dos ens vam entusiasmar molt després de la primera visita i durant tot el projecte.»

Com descriuries Alumni Solidari en tres paraules?

«Col·laboració, aprenentatge i treball en equip.»

El Josep Francesc Valls té una llarga trajectòria professional. S'ha dedicat al món dels mitjans de comunicació i també a la docència a ESADE, al Departament de Direcció de Màrqueting. És el pare de la Uxué.

Per què et vas inscriure a Alumni Solidari?

Vaig pensar que, a part de les accions de cooperació que faig, aquesta iniciativa d'ESADE Alumni m'aportava un valor addicional: fer-ho amb antics alumnes que havien fet la carrera. És a dir, una visió d'aprendre plegats, antics alumnes avui professionals, i professors. I fer-ho en un entorn immediat, en una iniciativa concreta seleccionada per ESADE. Va ser un treball de moltes hores, amb reunions de tot l'equip i els directius del Casal dels Infants. Tinc la certesa d'haver fet una bona feina per al Casal dels Infants perquè els membres de l'equip s'ho van prendre molt professionalment. Crec que ens vam enriquir molt en la tasca de tot un any. [...] Hi havia una motivació especial. En formar part de l'equip, la meua filla cercava també que aquesta funció solidària obrís un altre tipus de relació. I, de fet, me la va obrir; la va enriquir molt, no només durant aquell temps, sinó posteriorment.»

Què t'ha aportat el projecte?

«El fet d'aplicar els ensenyaments que donem a ESADE a una organització del tercer sector, amb un equip integrat per gent que havia estudiat a l'escola, va adquirir una dimensió excitant: més enllà de les aules i més enllà de la nostra feina diària professional, érem capaços de crear un equip de treball per fer un pla d'acció conjuntament amb els responsables del Casal dels Infants.»

L'objectiu de tot això són les històries d'èxit dels usuaris del Casal

L'Hicham té 22 anys. Va viure fins als 12 anys a Tànger (Marroc). Quan tenia 9 anys, va deixar l'escola. La seva mare va morir per una complicació postoperatoria i el seu pare es va desentendre d'ell i dels seus germans. Després de tres anys vivint al carrer, prova sort i viatja a Espanya, de manera il·legal, a sota d'un camió.

La seva oportunitat: després d'anys passant de centre en centre, arriba al Casal dels Infants amb 20 anys. Està molt desmotivats i no té formació acabada. A partir d'aquell moment, decideix fer un gir de 360 graus a la seva situació i cursar un mòdul de comerç que acabarà amb molt d'èxit. També decideix perfeccionar la seva lectoescriptura i comença a estudiar català.

El seu triomf: des de fa set mesos treballa en un supermercat com a venedor i mosso de magatzem. Mentrestant, segueix estudiant català i anglès. Gràcies al seu esforç, ara intenta ajudar dos germans que s'han quedat al Marroc amb una petita part del seu sou.

La Nadine té 18 anys. Ha crescut al barri del Raval i va deixar els estudis quan tenia 15 anys perquè va decidir que no volia continuar estudiant. Volia cercar una feina per ajudar la seva mare. Com que no tenia ni formació ni experiència, no va trobar cap feina qualificada i feia esporàdicament de cangur.

La seva oportunitat: quan tenia 17 anys, la Nadine va decidir que volia formar-se dins l'àmbit de l'educació del lleure. Va conèixer el projecte Entra en Xarxa i la seva vida va començar a transformar-se. Des del 2009, es va vincular al projecte, on va fer un primer curs de monitors de menjador i va veure que li interessava continuar formant-se en aquest àmbit. I el 2010 va dur a terme el curs de monitors de lleure i es va treure la titulació per treballar.

El seu triomf: des de fa sis mesos, la Nadine treballa a l'escola on va fer les pràctiques del curs de monitors, com a monitora de menjador i pati. A més, s'està preparant el graduat escolar per poder formar-se com a auxiliar de guarderia.

El Nicolás té 15 anys. Va néixer a Granada i quan tenia 5 anys va venir a viure a Barcelona. Durant la seva infància, va estudiar en diferents escoles i això va repercutir negativament en el seu aprenentatge.

La seva oportunitat: l'institut d'educació secundària li va proposar formar part d'una unitat d'escolarització compartida, on va treballar en un projecte educatiu individualitzat, mentre se li oferia una formació orientada als itineraris formatius laborals.

El seu triomf: ja fa dos anys que es va apuntar a un curs d'hostaleria, on va aprendre un ofici i va poder fer les pràctiques en una empresa del sector. Actualment, està treballant en un bar.

El cas de la Fundación Hazloposible en 360°

	Entitat	Fundación Hazloposible
	Missió	Plataforma que facilita la col·laboració entre ciutadans, ONG i empreses en causes solidàries
	Projecte	Reposicionament estratègic de la marca
	Curs	2008-2009

La Fundación Hazloposible és una plataforma que facilita la col·laboració entre ciutadans, ONG i empreses en causes solidàries.

L'any 1999, neix la Fundación Chandra amb Canalsolidario.org. El 2000 es llança Hacesfalta.org amb el suport del Grupo VIPS, que ha donat suport al projecte fins al 2011. L'any 2000 l'entitat guanya el concurs Start-Up de McKinsey i, a partir d'aquí, es desenvolupen una sèrie de serveis que s'adrecen a diferents *targets* però que s'agrupen en tres de principals:

- Ciutadans (Hacesfalta.org, Canalsolidario.org – periodistes, Microdonaciones.org)
- Empreses (Voluntariadocorporativo.org, Empresayong.org)
- ONG (totes les plataformes anteriors més Solucionesong.org, Ekoos.org)

Missió. Treballar per impulsar, de manera innovadora, la interacció i la participació de la societat en causes solidàries utilitzant les TIC.

Visió. Aconseguir una societat més compromesa i participativa, en què cada persona i organització siguin protagonistes en la construcció d'un món més just i sostenible.

Valors. Compromís, diversitat, energia, creativitat.

El canvi d'identitat corporativa cap a Fundación Hazloposible s'inicia amb el projecte d'Alumni Solidari i és un exemple de col·laboració pro bono multiinstitució. En paraules de la fundació, és un exemple de com la col·laboració pro bono pot provocar un impacte extraordinari en una organització social.

Dades clau (memòria 2010-2011)

- 4.300.000 contactes canalitzats entre voluntaris i ONG.
- 7.350 ONG participen en projectes.
- 615.000 persones reben informació per implicar-se en causes socials.
- 2.000 periodistes utilitzen la seva informació i les seves bases de dades com a font per a les seves notícies.
- 67.000 oportunitats de voluntariat publicades.
- 7.400 consultes d'ONG resoltes.

El projecte de consultoria solidària

El projecte d'Alumni Solidari amb Hazloposible es planteja des de l'entitat com un pla de comunicació. Però, fruit de l'anàlisi interna i externa de l'organització per part dels consultors solidaris, aquests recomanen dur a terme una consultoria enfocada a l'estratègia de marca, com a treball previ d'estratègia indispensable per a l'organització del curs 2008-2009.

L'entitat, que en aquell moment s'anomena Fundación Chandra i celebra el 10è aniversari, s'adona que el nom de la fundació té molt poca notorietat. Sota el paraigua de Chandra, coexisteixen moltes marques amb poca sinergia entre elles. L'absència d'una marca forta i la complexitat en l'estructura de les marques els genera moltes dificultats a la hora d'intentar accedir als recursos. A més, redueix l'impacte potencial que podria tenir la fundació.

L'absència d'una marca forta generava dificultats a la fundació en notorietat i accés a recursos

Des del Patronat, en Josep Santacreu recomana fer un treball de consultoria pro bono amb ESADE Alumni per reforçar la comunicació de la marca. La Marisol García, directora de l'entitat, recull la idea i fa una petició de consultoria als responsables d'Alumni Solidari.

L'abast de la proposta reformulada pel grup de consultors és la següent:

- Desenvolupament d'una estratègia global de marca i una recomanació estratègica sobre l'articulació més eficient de les diferents marques de la Fundación Chandra (arquitectura de marca).
- No era la finalitat del projecte la implementació de la recomanació, ni el possible desenvolupament del pla de comunicació.

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Hazloposible: Marisol García (directora) i Paloma Ortega (responsable de Comunicació).

Consultors solidaris: Alma Vázquez (MDMC 08), Luis Picas (SEP 08), Antonio Pérez (PMD 08), María Mediero (MDMC 08), Belinda Guerrero (PMD 07), José María Gallardo (FGONG 01) i Mar Barbero (LIS 08).

Líders: José María Palomares (DEC 2000 i PMD 08) i Pablo Álvaro (DEER 01).

Procés de la consultoria solidària

L'equip es va reunir durant set mesos una mitjana de dues vegades al mes i addicionalment treballaven de manera individual. De mitjana, van dedicar unes 15 hores al mes¹⁶ al projecte. Una càrrega de treball addicional a les seves responsabilitats respectives.

¹⁶ L'estimació d'hores de dedicació mitjana és de 8 hores al mes.

Durant set mesos l'equip es reunia dos cops al mes, dedicant-hi 15 hores mensuals i 8 hores de treball individualitzat per consultor

1. Fase d'anàlisi: documentació interna de Chandra, *benchmarking*, estudi de tendències, enquesta a usuaris particulars, entrevistes a organitzacions i clients (empreses, ONG, administracions públiques). Punts febles identificats:

- La marca Chandra no té notorietat ni personalitat pròpia.
- Les marques de les webs no es relacionen entre elles ni tampoc amb la marca Chandra
- Les marques no exploten la vinculació emocional amb els seus *targets*.

2. Presentació del *rebrifing* del projecte, objectius, àmbit d'actuació i planificació de la feina que s'ha de dur a terme.

3. Reunió amb l'equip de gestió, el Patronat i el Consell Assessor per avançar en la determinació de la missió, la visió, els objectius, els valors i el mapa de *stakeholders*.

4. Anàlisi de la competència i de tendències.

5. Diagnòstic de l'arquitectura de marca de la fundació.

6. Desenvolupament de possibles alternatives d'arquitectura.

7. Recomanació estratègica i proposta d'evolució de les marques.

Conclusions i recomanacions

- Renovació profunda de la marca corporativa, redefinició del seu posicionament, canvi de nom i desenvolupament d'un claim per reforçar els seus atributs comuns per a totes les marques.
- Priorització de les marques actuals, selecció de les realment estratègiques: les altres haurien de desaparèixer (no s'han de llançar noves marques).
- Cal que tots els projectes tinguin el mateix codi gràfic (marca, layout, navegació) per tal de tenir coherència i consistència. Elaboració d'un manual d'estil per a tots els projectes.
- Endossament de totes les marques sota la marca corporativa.
- Pla de comunicació corporativa comú a tots els projectes, que els doti dels mateixos valors i atributs i que persegueixi una vinculació amb els seus diferents targets (comunicació més emocional).

Resultats

El cas de la Fundación Hazloposible és, sens dubte, un exemple de l'impacte en una organització social de la col·laboració dins el programa de Consultors Solidaris.

Implementació de la nova estratègia de marca en tres imatges

Presentació del canvi de marca al Teatríz, Madrid

«En el nostre cas, **gràcies a la col·laboració pro bono de diverses institucions, hem fet un canvi de marca corporativa amb un nivell d'assessorament d'experts que mai no ens hauríem pogut permetre.** Tot comença amb la consultoria sobre comunicació dins del programa Alumni Solidari d'ESADE. Nosaltres volíem que ens ajudessin a definir un pla de comunicació per donar a conèixer la nostra identitat, però, després d'anitzar la nostra situació, el grup de consultors ens va aconsellar centrar la tasca en assessorar-nos sobre l'estratègia que caldria seguir amb la nostra cartera de marques.

ESADE va fer una feina de gran qualitat que recomanava redissenyar la marca i adaptar les marques dels projectes perquè creessin un univers comú. A partir de la presentació de les conclusions al Consell Assessor, Carmen Valera, membre del Consell i presidenta de Burson-Marsteller, va proposar gent del seu equip per treballar pro bono en l'estratègia de comunicació i avançar en el canvi. Landor va col·laborar en el disseny de la nova marca segons l'estratègia recomanada per ESADE Alumni i Burson-Marsteller va dissenyar la campanya de comunicació «Jo ho faig, tu ho fas?», en el relançament de la nova marca, que coincideix amb el 10è aniversari de la fundació el maig de 2010. El Grupo VIPS cedeix el restaurant Teatríz i càtering per a l'acte de llançament. A més, tot el procés de relançament va comptar amb la col·laboració de Consultors sense Fronteres, professionals del *coaching* que permeten que equip i Patronat estiguin alineats en el canvi.»

Extracte de l'informe anual de la fundació 2009-2010

La visió del projecte des de la Fundació Hazloposible

Parlem amb la **Marisol García, directora de la fundació des del 2007**. La Marisol ve del món de la consultoria. Va començar a Accenture com a consultora en implantació de programari a empreses i reen- ginyeria de processos. Ens explica que sempre ha tingut inquietud social i havia fet diversos voluntariats. «Al cap d'un temps a Accenture, i d'adquirir una valuosa experiència, em plantejo un canvi profes- sional i exploro possibilitats en el sector de les ONG. No estava segura de voler entrar directament en el tercer sector, perquè no volia fer una cosa que no tingués res a veure amb la meva formació i experiència; **es tractava de fer un nou pas cap a la meva veritable vocació però aprofitant tot l'aprenentatge acumulat**. En un congrés d'internet vaig veure un petit estand de CanalSolidario (el primer projecte d'Hazloposible, amb el primer directori d'organitzacions no lucratives a Espanya). Allà mateix em van explicar el seu objectiu: crear projectes a internet per posar en contacte organitzacions socials amb ciutadans i empreses que hi vulguin col·laborar. Des del primer moment em va interessar la idea perquè significava aplicar la meua experiència professional en tecnologia i processos al desen- volupament de projectes que beneficiarien moltes ONG. Era un repte apassionant perquè en aquell moment tot estava per fer, tant a la fundació com al sector social a internet.»

La Marisol comença a Hazloposible de voluntària, amb la missió de pensar com crear un pro- jecte d'internet per promoure i facilitar el voluntariat a Espanya. S'encarrega de conceptualitzar la plataforma Hacesfalta.org els caps de setmana i així compatibilitza el voluntariat amb la seva feina a Accenture. L'any 2000, la contracten com a professional remunerada per llançar el projecte, gràcies a l'acord de finançament amb el Grupo VIPS.

Com vas conèixer el programa de Consultors Solidaris d'ESADE Alumni?

«A través de la Maite Arango, que és vicepresidenta del Grupo VIPS i que en aquell moment era membre del Consell Assessor d'ESADE i coneixia el programa i va donar la idea com a patrona d'Hacesfalta. Tanmateix, en Josep Santacreu, en una reunió del Patronat en què estaven tractant el nostre problema de marca, ens ho va proposar. Llavors, vaig contactar amb l'equip d'Alumni Solidari per fer-los la propos- ta. [...] Teníem un problema que reapareixia cada any: una complexitat a l'estructura de marques que limitava la nostra notorietat. Vam pensar que aquesta consultoria podria ajudar-nos a trobar la solució.»

Què recordes del procés?

«Em va agradar molt l'enfocament inicial de redefinir el briefing, analitzant i transformant el projecte en quel- com més útil i més profund, més a l'arrel del nostre problema. També em va agradar que em diguessin que el que estàvem demanant no era el que realment necessitàvem, sinó quelcom de diferent.

»Hi va haver molta sintonia amb el líder del projecte, en José María Palomares. Es notava que li agrada- va molt el que estava fent, i vam connectar molt bé. Es va generar molta confiança, molt ràpidament.

»Al principi, van haver-hi un parell de reunions en què van participar tots els consultors. Després, la comunicació la vam fer a través dels líders de grup. Tenia la sensació que entre ells treballaven molt en equip, tot i no tenir-los al davant a tots plegats. A l'inici, **l'equip de consultors solidaris va voler reunir-se amb tot l'equip d'Hazloposible, per explicar els objectius i la metodologia de treball de la consultoria que anaven a fer.**

El briefing inicial es va transformar en un projecte més útil i profund per ordenar les marques i crear notorietat

«Van fer el *benchmarking* d'altres institucions que tenien problemes similars; van parlar amb el Patronat, amb l'equip d'Hazloposible, en un treball de camp en què va participar tot l'equip. Es va dur a terme, entre d'altres activitats, un *focus group* per tal d'identificar els valors de la marca.»

La proposta final es va presentar al Comitè Executiu per la seva aprovació i posteriorment la Marisol va convidar els consultors solidaris a presentar la proposta final al Patronat. «Ens va semblar molt positiu que les persones que havien fet el treball l'expliquessin al Patronat.»

A la reunió, hi van convidar, entre d'altres, la Carmen Valera, membre del Consell Assessor i presidenta de Burson-Marsteller, per la seva experiència en temes de marca. «Als patrons els encanta la propos- ta, però al final sorgeix la pregunta de com es pot dur a terme. Llavors, la Carmen Valera ofereix pos- sar-nos en contacte amb Landor, empresa del seu grup experta en marques, i ofereix la col·laboració pro bono de Burson-Marsteller per fer el procés de comunicació del canvi de marca.»

Ja fora del programa d'Alumni Solidari, en José María Palomares s'ofereix a continuar col·laborant i ens ajuda a redactar el briefing a l'agència durant l'estiu i el presenta a Landor, que decideix també fer una col·laboració pro bono per dissenyar la nova marca.

El procés culmina amb la presentació oficial de la nova marca al restaurant Teatriz, del Grupo VIPS, on es convida tot l'equip de consultors d'Alumni Solidari.

Què us va aportar el projecte?

«En el nostre cas, ha estat el començament d'una nova etapa de la fundació. A partir d'aquesta con- sultoria, la fundació ha crescut en reputació i visibilitat institucional. Ha estat un primer pas que ha donat peu a molts d'altres, que ha convertit la fundació en una institució amb més rellevància i impacte social. Per continuar creixent i aportant més valor, la fundació necessitava fer aquest canvi. Mai no l'hauríem pogut fer sols. Necessitàvem algú extern que ens en donés la visió des de fora. El projecte ha marcat realment un abans i un després per a la fundació.»

Resultats

«Amb la perspectiva dels anys, puc afirmar que els objectius que es van fixar s'han assolit. Avui, Hazlopo- sible té una reputació i una visibilitat institucional i de marca molt més bones. Addicionalment, projectem una imatge més professional i atractiva que ens facilita que més persones i institucions confiïn en la nostra feina i, naturalment, també facilita la labor de *fundraising* (captació de fons).

Avui, la Fundació Hazloposible té més reputació i visibilitat institucional, cosa que li facilita el fundraising

«Ara, tots els projectes ajuden a reforçar la marca principal (Hazloposible) amb una estratègia, gràcies a una identitat gràfica única. Abans, en qualsevol reunió havíem de passar 15 minuts explicant qui érem i que fèiem. Avui, els nostres interlocutors ens coneixen directament o indirectament i la feina és més senzilla.»

Què és el millor d'Alumni Solidari?

«El millor és la barreja de perfils i d'experiències professionals de les persones que formen el grup. Per a mi, és bo que la majoria no conegui el sector; així, aporten una visió nova i fresca. La barreja

d'aquest coneixement genera idees molt potents. [...] Amb els coordinadors, com la Macrina, que té molta experiència en el tercer sector i que té un rol de contextualització i d'aterratge en el món de les ONG, es té com a resultat propostes adaptades a la nostra realitat.»

Com definiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Implicació, professionalitat, energia positiva.»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

En **José María Palomares** és responsable de Màrqueting i Comunicació a la Unitat d'Empreses del Grup Telefónica. És antic alumne dels programes de Direcció Estratègica de la Comunicació i PMD d'ESADE. Coneix Alumni Solidari en una presentació al final del seu programa de PMD i s'hi inscriu com a candidat. Poc després, li proposen de participar a la consultoria per a Chandra (Hazloposible).

Arancha Gil, Marisol García, José María Palomares. Membres del Patronat de la Fundación Hazloposible

Quines van ser les teves motivacions per participar-hi?

«Era una manera d'intentar posar en valor de manera altruista el que jo sabia fer. Tenia ganes de col·laborar de manera professional amb algú que pogués necessitar-ho, i també era una manera de seguir vinculat a l'escola.»

Com definiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Valors, vinculació i altruisme.»

Com va ser el procés?

En José María era col·líder i la seva funció principal era alinear els objectius de l'equip i garantir el compliment dels fites, tot i que no només va treballar la part més estratègica, sinó que va tenir un rol molt operatiu, atès que era qui tenia un perfil més alineat amb el projecte de màrqueting i comunicació.

«A l'inici, va ser un procés una mica caòtic, perquè la Fundación Chandra volia fer un pla de comunicació i, en analitzar el projecte conjuntament amb ells, ens vam adonar que això no era el que necessitaven, i vam haver de reformular el projecte. Ens vam adonar que el que realment necessitaven era fer un reposicionament estratègic de la marca.

«Preparem la reunió de contrabriefing amb moltes dades racionals i de manera molt professional. Era un moment important. La fundació entén ràpidament la necessitat d'una reflexió estratègica. La veritat és que el fet que la Marisol vingués del món de la consultoria va facilitar la feina, perquè no tenia experiència en plans de comunicació, però parlàvem el mateix idioma. La Marisol va entendre perfectament el nou àmbit del treball, la seva tasca va ser vendre la idea al Patronat que era això el que calia fer.

«A mi, personalment, el que més em va agradar va ser aconseguir la complicitat de la directora de la fundació, que entén la proposició de l'equip i comparteix l'objectiu al 100 %: aconseguir reposicionar la marca Chandra. Junts hem de vendre l'objectiu al Patronat. La complicitat i l'alineament dels objectius amb l'entitat permeten compartir molta informació per a l'avanç de la feina. Per exemple, un cop ja s'avança amb l'estratègia, saber que la Carmen Valera, presidenta de Burson-Marsteller, era al Consell Assessor ens permet proposar a la Marisol demanar ajuda per a la implementació per a l'estratègia.»

L'abast del projecte acabava amb la recomanació, però en José María va seguir treballant en nom d'ESADE fins arribar a l'aterratge del projecte, elaborant el briefing i presentant-lo a les agències que van seguir el treball.

«Quan es va fer la presentació al restaurant Teatríz, en què es va presentar el canvi de marca, jo em vaig emocionar, em vaig adonar que la tasca realment s'havia acabat.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Davant la meua experiència en una gran organització, m'ha aportat el coneixement de treballar en una petita organització amb pocs recursos i experiència en la gestió d'un equip, sense relació jeràrquica. Amb motivacions molt diferents, totes dues coses m'han aportat un gran aprenentatge. [...] La satisfacció d'haver ajudat a gent que treballa amb objectius molt alts des del punt de vista d'ajuda a la societat.»

Què és el millor d'Alumni Solidari?

«En primer lloc, la possibilitat de fer un voluntariat professional estructurat. En segon lloc, promoure el *networking* i treballar amb altres persones d'ESADE, amb visions de vegades completament diferents, molt enriquidores.»

I el més difícil?

«La dificultat de ser líder va ser alinear expectatives entre els voluntaris; alguns no van seguir. Va ser clau mantenir la motivació de l'equip durant tot el període. És clau que la gent sigui conscient a priori que el projecte requereix una dedicació important.»

L'Alma Vázquez és asturiana i llicenciada en Matemàtiques i treballa en el món dels mitjans de comunicació des de fa deu anys. Actualment, és *account director* a Focus Media (WPP). L'any 2007, va fer el màster en Direcció de Màrqueting i Comercial a Madrid i no tenia experiència prèvia en el tercer sector. Va iniciar la participació amb Alumni Solidari a través de la Fundación Hazloposible com a consultora i l'any següent ho va fer com a col·líder de la Fundación Balía.

Què et va motivar a inscriure't a Alumni Solidari?

«A mi m'encanta el posicionament d'ESADE com a escola de negocis i m'encanta tota la part del tercer sector amb Ignasi Carreras. He anat a conferències i així va ser com em vaig començar a interessar pels temes socials. Vaig saber de l'existència d'Alumni Solidari a través de companys del màster.

»Per a mi, Alumni Solidari ha estat una manera de tornar a la societat el privilegi de tenir molta

formació i una vida resolta. Em semblava molt interessant el concepte de **retornar a la societat en coneixement i no en diners**.

»Per la meua manera de ser, gaudeixo ajudant la gent del meu entorn, i això era una manera de poder ajudar gent de fora del meu entorn. La garantia d'ESADE m'assegurava que era un projecte sòlid.

»A posteriori, m'he adonat que realment s'aporta molt més valor amb coneixement que amb diners, ja que, en general, els falta professionalitat en l'àmbit empresarial; estan molt centrats a ajudar i poc a generar ingressos.»

Com definiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Generositat, felicitat i satisfacció, perquè el projecte es va dur realment a la pràctica.»

Com us organitzàveu a l'equip?

«En José María distribuïa la feina de manera molt organitzada i sistemàtica, cosa que va facilitar molt el treball de l'equip; no és fàcil gestionar gent amb diferents perfils i sense cap jerarquia organitzativa. Ens reuníem a ESADE cada dues o tres setmanes, de set a nou del vespre; arribàvem cansats però, en realitat, ens ho passàvem molt bé, perquè estàvem reptant el nostre cervell; apreníem coses i els *feedbacks* de l'entitat eren sempre positius i transmetien un sentiment de gratitud enorme.»

«No és fàcil gestionar gent amb diferents perfils i sense cap jerarquia organitzativa»

«A l'equip, hi havia dues persones que venien del tercer sector: la Mar (Asociación Española del Ictus) i en José María (director d'operacions de Medicus Mundi), que van ajudar a la ràpida contextualització del problema que es planteja. També hi havia una periodista i va ser molt interessant perquè Hazloposible també tenia una plataforma per a periodistes, Ekoos.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Sobretot, alegria i felicitat en veure la gratitud amb què l'entitat va respondre a la nostra feina. Recordo molt bé l'emotiu discurs d'agraïment de la Paloma, responsable de Comunicació de la fundació, en la presentació final del treball, en què se'ns posaven els pèls de punta. T'emociona, t'omple moltíssim. [...] He après molt del tercer sector, sobretot gràcies a les dues persones de l'equip que hi treballaven»

«Gràcies a l'expertesa adquirida, he col·laborat en la vessant d'RSE de les empreses en què he treballat. A Havas Media, es va crear un projecte pro bono per aportar la nostra experiència en mitjans de comunicació a les ONG. S'involucra tota la companyia amb un correu electrònic a tots els empleats explicant com s'hi podia col·laborar participant en projectes i proposant-ne fora del temps laboral.»

L'Alma s'hi inscriu i, primer, li assignen un projecte de la Creu Roja i, després, una entitat de nens amb síndrome de Down. Aquests dos projectes els fa entre les seves dues participacions a Alumni Solidari.

L'experiència de l'Alma a Alumni Solidari ha influït en el seu entorn professional: replica i impulsa l'RSE a les empreses on treballa

Ara, en la seva nova empresa, la companyia aprofita que celebra els deu anys per fer de l'RSE una àrea estratègica. Així, donen cabuda a la sensibilitat i a les inquietuds personals dels empleats en temes socials. Inicialment, els fundadors tenien la idea de captar fons per fer una donació. Llavors, l'Alma els va explicar el model d'ESADE per tal que canviessin l'enfocament i aportessin valor en coneixement, més que no en diners. Ella ajuda des del comitè de direcció i treballa en el desenvolupament del projecte pro bono en consultoria de mitjans de comunicació. A més a més, col·labora molt activament en donar idees, és un projecte en fase de desenvolupament.

L'objectiu de tot això són les històries d'èxit dels usuaris d'Hazloposible

Pepe, responsable de voluntariat de la Fundación RAIS. «La Fundación RAIS és una entitat que des de fa més de 12 anys lluita de manera continuada i creativa contra l'exclusió social més severa. Coneixem i utilitzem la Fundación Hazloposible des de gairebé al principi... [...] Hem compartit amb altres entitats socials informació i formació, a través de Solucionesong.org; hem difós el que fem a través de Canalsolidario.org, apropant-nos més als mitjans de comunicació; ens hem pogut trobar amb el món empresarial gràcies al voluntariat corporatiu, enderrocant murs existents i facilitant la implicació de tots en la lluita contra l'exclusió social i la transformació estructural, tan necessària avui en dia. **Mil gràcies per contribuir a la construcció d'un "pont de proximitat", com diria Ximo Garcia Roca, entre les entitats socials i la ciutadania, una ciutadania que ens dóna legitimitat, sentit i força en la nostra lluita contra l'exclusió social, a través d'Hacesfalta.org.**»

Sergio, voluntari d'Hazloposible. «L'experiència d'un voluntariat és com el festeig. Comença per una atracció, segueix per la passió i conclou amb el veritable amor, en què dones sense esperar res a canvi. Quan vaig conèixer per primera vegada la Fundación Hazloposible, recordo un detall que em va marcar. Cada vegada que hi anava, se celebrava alguna cosa. Qualsevol fita. I aquella satisfacció per l'excel·lència es gaudia, però també es compartia amb la resta, senyal inequívoc de la humilitat amb què s'emprèn. Allà els agrada anomenar la nostra relació "voluntariat professional", però un servidor prefereix anomenar-la "amor". La meua tasca és compartir el meu coneixement laboral d'internet perquè aquell equip el transformi en ajuda als altres. Com veureu, per a mi la xarxa social per excel·lència no és ni Facebook, ni Tuenti, ni Twitter. És la Fundación Hazloposible.org.»

En **Marc**, assessor voluntari de SolucionesONG.org, explica que «participar a través de les seves webs els permet "donar un cop de mà" i aprendre en el procés». Creu que d'aquí a deu anys aquest tipus de xarxes col·laboratives seran imprescindibles per gestionar els problemes, cada dia més globals i més necessitats de col·laboració i de suport mutu.

En **Sergio**, un altre consultor de SolucionesONG.org, comenta: «En el meu cas, el voluntariat en línia em permet una acció més centrada en els meus interessos i un contacte ràpid i directe amb persones que necessiten la meua ajuda i a les quals no hauria arribat d'una altra manera.»

El cas de la Fundación Balía en 360°

	Entitat	Fundación Balía
	Missió	Entitat que treballa per a la inclusió social de menors en risc d'exclusió social a través de programes socioeducatius d'assistència i prevenció
	Projecte	1. Pla estratègic 2. Pla de comunicació
	Curs	2006-2007 i 2010-2011

La Fundación Balía, l'educació és la clau

La Fundación Balía té com a missió afavorir la inclusió social de menors en risc d'exclusió social a través de programes socioeducatius d'assistència i prevenció.

La fundació impulsa i posa en pràctica minuciosos projectes pedagògics que prevenen l'abandonament i l'aïllament. Combaten el fracàs escolar i potencien l'educació en valors, oferint pautes de conducta que es poden interioritzar i que permeten que els menors es desenvolupin com a adults integrats.

Balía neix el 2001, en ple moviment emigratori a Espanya, quan cada vegada hi havia més estrangers que venien al nostre país cercant una nova vida. Aquest col·lectiu necessitava disposar d'un suport extern, perquè no tenia recursos per atendre els seus fills. El que va néixer com un projecte d'una zona concreta de Madrid, es va ampliar progressivament a joves i adults d'altres zones. Avui, l'àmbit d'actuació és la Comunitat de Madrid, però s'estan construint ponts cap a altres comunitats buscant sinèrgies amb altres organitzacions.

Balía té quatre àrees d'acció

Balía Infancia. programes adreçats a nens i nenes de 3 a 12 anys, orientats a promoure la inclusió social i escolar oferint un lloc de trobada que els faciliti la convivència i la socialització amb altres nens de la seva edat.

Balía Jóvenes. programes adreçats a joves d'entre 12 i 16 anys, que cerquen combatre el fracàs escolar i l'abandonament prematur dels estudis, prevenir addiccions i la violència, desenvolupar habilitats socials i personals, fomentar la convivència i la participació en l'entorn educatiu.

Balía Nuevas Tecnologías. aules adreçades a persones amb problemes d'inserció laboral o social. L'objectiu és pal·liar la bretxa digital i utilitzar les TIC com a eina per afavorir la inclusió social.

Balía Transversal. programes que afavoreixen la sinèrgia en el treball dels anteriors.

L'enfocament de Balía és: l'educació promou la pau i l'estabilitat, accelera l'evolució i genera desenvolupament econòmic

Objectius dels projectes educatius

- Prevenir o combatre el fracàs escolar¹⁷.
- Potenciar l'educació en valors.
- Desenvolupar habilitats socials i personals.
- Sensibilitzar la societat dels problemes socials per tal que s'hi involucri i participi en la resposta.

Les dades clau (Memòria 2011)

- 2.988 persones ateses.
- 68 professionals, 236 voluntaris continus i 41 alumnes en pràctiques.
- 15 activitats puntuals de voluntariat corporatiu amb 163 empleats.
- Finançament de 39 empreses i institucions públiques i privades.
- Suport econòmic i personal de 236 persones.
- Premi Impulsa de la Fundació Príncep de Girona.
- Incorporació de Balía a la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social.

Per a Balía, l'educació promou la pau i l'estabilitat, accelera l'evolució i genera desenvolupament econòmic

El projecte de consultoria solidària

Alumni Solidari ha dut a terme amb aquesta entitat dos projectes al llarg dels anys: el primer, un pla estratègic (2006-2007), en què s'identifica, entre altres línies estratègiques, la necessitat de reforçar-ne la comunicació. Uns anys més tard es donarà també resposta a aquesta necessitat amb el segon projecte a l'entitat, un pla de comunicació detallat i integrat, que contribueixi a augmentar-ne la notorietat i, en última instància, a augmentar el nombre de socis que formen part de Balía (curs 2010-2011).

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Balía: Teresa Rodríguez (directora general) i Ángela Díaz Ambrona (responsable de Captació i Comunicació).

Consultors Solidaris 2006-2007: Julián Carranza (FGONG 03), Esther de Ocaña (DEF 04), Clara Navarro (ADE Lic&MBA 05), Eduardo del Río (MIM 91), Fernando Ibáñez (MDMC 05), Javier Morgado (EMBA 05), Isabel Notario (ADE&MBA 07), Máximo García (MDMC 05), Yolanda Minguez (FGONG 01), Silvana Prat (DIN 01) i Elisa Sanz (EMBA 04).

Consultors Solidaris 2010-2011. Colíders: Alma Vázquez (MDM 08), María Martínez Grass (Full-Time MBA 08), Laura Merino (Gestió del Talent 11), Rosario de Castro (DDP 10), Jaime Valverde (MDMC Madrid 09), Sabela García (EMBA 10), Soledad Bueno (EMBA 10) i Rodrigo Cerdá (MDMC 09).

¹⁷ Segons dades de la comissària d'Educació de la Unió Europea, a l'Estat espanyol les xifres de fracàs escolar superen el 31% i, si parlem d'abandonament prematur dels estudis al nostre país, la xifra se situa en el 27% per a la població autòctona i puja fins al 45% per a la població immigrant.

Procés de la consultoria (Pla de comunicació)

Fase 1. Anàlisi interna i externa.

- *Brifing* amb l'entitat sobre l'abast del projecte, els objectius i les expectatives amb la coordinadora d'Alumni, Macrina Camps, i les col·liders, l'Alma i la María.
- Tot l'equip visita les instal·lacions de Balia i es presenten les dades clau de la fundació.
- Anàlisi interna de l'entitat per mitjà d'entrevistes a treballadors i voluntaris i anàlisi sectorial i de l'entorn (s'identifiquen i s'analitzen vuit ONG).
- Anàlisi DAFO de comunicació i proposta de l'estratègia que caldrà seguir.
- Reunió de treball tant amb la Teresa com amb l'Àngela, però també amb María Entrecanales i Ana Varela, presidenta i vicepresidenta, respectivament. L'objectiu és compartir l'anàlisi i validar-la, i també alinear l'estratègia plantejada.

Fase 2. Desenvolupament de propostes d'accions de comunicació.

Detallar les accions de comunicació, integrant l'objectiu, el pressupost estimat, el timing, l'impacte mediàtic i la quantificació de socis potencials.

Conclusions i recomanacions

Els objectius de comunicació són el coneixement i la notorietat de marca, tot **reforçant-ne el posicionament local sobre la base dels pilars de la marca: educació, infància i proximitat**. Usar l'estratègia del boca-orella. El *target* prioritari són les empreses, els socis, els voluntaris i les dones.

- Centrar-se a transmetre els valors de la marca: emoció envers raó.
- Mantenir el missatge «La educación es la llave»: és molt potent i va en línia amb les creences i les accions de la fundació des dels seus inicis.
- Canal: focus en la Comunitat de Madrid i en plataformes multimèdia, mitjans gràfics, ràdio i estratègia digital.
- Pla d'acció

Reforçar coneixement de marca

- Ates al barri el Dia del Nen, amb un «espai Balia» (estand amb flyers de la fundació + activitats adreçades als nens).
- Acció als mitjans de comunicació de masses: 1) Revistes i diaris digitals (per exemple, Telva digital, *El Mundo* digital...); 2) Taller de ràdio: *La voz de Balia*, amb falques gravades pels nens; buscar acords amb grups editorials o radiofònics per emmarcar l'acció en la seva activitat d'RSE.

Treballar l'actitud

- Concurs de pintura infantil al barri.
- Estand a les escoles del barri amb l'acció «I si fos el teu fill?».
- Màrqueting viral amb empreses col·laboradores: l'empresa es compromet a transmetre a empleats i col·laboradors un missatge i un vídeo. Per cada visió es compromet a pagar 1 € a Balia per a un projecte determinat.
- Reforçar els mitjans socials amb vídeos d'usuaris en pàgines de Facebook i per mitjà de la creació d'un bloc del voluntari.

Generar comportament

- Campanyes en línia a socis, reforçades amb campanyes de telemàrqueting.
- Visita a empreses sòcies per comunicar-se amb treballadors i clients.
- Campanya amb voluntaris, treballadors i Consell Assessor perquè viralitzin.
- Pla «Christmas Madrid», amb desplegament d'accions de comunicació.

La visió del projecte des de la Fundación Balia

Parlem amb la **Teresa Rodríguez, directora general i cofundadora de la Fundación Balia**. La Teresa és llicenciada en Filologia Hispànica i màster en Funció Gerencial d'ONG per ESADE (2006). Fa més de 20 anys que es dedica a l'ensenyament públic i privat. La Teresa funda Balia juntament amb l'Ana Varela, que n'és la vicepresidenta, i la María Entrecanales, que n'és la presidenta, el 2001.

És la història de tres dones que es coneixen, comparteixen inquietuds i, sobretot, tenen la convicció que l'educació és la clau o la millor eina per ajudar els nens que estan en situació d'exclusió, de pobresa o de marginalitat.

«**Vam decidir ajudar els nens a través de projectes educatius que completessin la formació pública que rebien, que ens semblava insuficient.** La idea era cobrir les mancances, no només en coneixements, sinó també en habilitats socials i valors. Nosaltres pensem que, per sortir de l'exclusió, no n'hi ha prou amb saber matemàtiques, sinó que cal oferir alguna cosa a la societat i ser també impulsor de canvis. Comencem essent 5 persones i 30 nens, ara som 80 professionals i atenem gairebé 3.000 persones. [...] És molt emocionant veure la quantitat de persones que s'han sumat a la nostra causa i els resultats en les persones a les quals hem ajudat.»

Com vau conèixer el programa de consultoria pro bono d'ESADE Alumni?

«Les tres fundadores estàvem vinculades a ESADE per haver fet el programa DGONG, una metodologia que ens havia ajudat molt des de l'origen i per al desenvolupament de l'entitat. [...] En un moment determinat **ens ofereixen participar al programa i ens sembla un "regalàs"**. Nosaltres vam triar el projecte i **vam demanar el primer pla estratègic de l'entitat. L'organització havia crescut i calia més professionalització.**»

Què recordes del procés del pla estratègic?

«Ens van assignar un grup, i la feina va durar tot un any. **En vam aprendre moltíssim**, perquè es va desenvolupar la participació de tot l'equip, es va definir el sentit de pertinença, els rols i les funcions de cadascú. **Ens va servir a tots molt perquè ens paréssim a reflexionar; és molt bo aturar-te a pensar amb altres persones i sobretot amb gent tan preparada.** [...] Vam tenir molta sort amb l'equip que ens van adjudicar perquè hi va haver molta sintonia amb les persones des del principi; era un projecte indispensable per a l'organització i vam aconseguir adaptar el procés a la nostra mida.»

Per a la Teresa, el coneixement, les habilitats socials i els valors són les eines per combatre l'exclusió social

La Teresa ens explica que tota l'organització es va involucrar en l'anàlisi i el seguiment del projecte. Ella, l'Ana i la María en són les impulsores.

«Al principi del projecte es va organitzar un mapa d'implicats; es van fer grups i cada implicat va participar d'una manera diferent. Van participar-hi voluntaris i educadors responenent a qüestionaris; els equips tècnics (coordinadors de programa) i coordinadors de centre van fer grups de treball; els responsables d'àrea van fer un DAFO i grups de discussió. Finalment, el Consell Assessor i el Patronat, juntament amb l'equip gestor, ens encarreguem de la definició i validació del marc general, definició dels objectius, missió, visió... Tots ells participen en la redacció del document final.»

La Teresa recorda l'obstinació de l'equip per aconseguir l'anonimat en les respostes dels qüestionaris: «Perquè la gent digués realment què pensava, se'ns va acudir que els nens (els nostres usuaris) construïssin unes caixes de confidencialitat; per a nosaltres era clau saber què pensava la gent realment».

Del pla de comunicació

«Nosaltres estàvem en una situació de més maduresa organitzativa i la nostra petició va ser més focalitzada, vam demanar un pla de comunicació. [...] De nou, l'equip que se'ns assigna és un grup de gent molt motivada, involucrada i implicada. Jo admiro aquests grans professionals que, després de la jornada de treball, es lliuren de manera voluntària a ajudar-nos. [...] Ha funcionat molt bé el compromís de l'equip en general i, en particular, la coordinació de la líder, que ens fa treballar sense pietat.»

Què us va aportar el projecte?

«El pla estratègic va ser una oportunitat perquè totes les persones vinculades a Balia participessin en el procés; es va convertir en un projecte de tots. [...] Ara que estem fent el nostre segon pla estratègic, quan revisem el que vam fer amb Alumni, veiem que el vam seguir en un percentatge altíssim, perquè estava molt adaptat al que necessitàvem. Per a nosaltres ha estat una guia i un impuls molt grans, una eina molt poderosa per aglutinar el treball de tots i ens ha resultat molt útil. [...] També ens va aportar una guia per alinear l'organització i focalitzar els objectius i, a més, també hem pogut consolidar l'estructura organitzativa i hem incorporat el sistema de treball EFQM. [...] Ens ha ajudat a definir el nostre posicionament respecte al sector com a organització, ens ha donat sol·lència i credibilitat. Amb el pla estratègic vam entrar en una nova lliga...»

Alumni Solidari va aconseguir que totes les persones vinculades a Balia participessin en el pla estratègic, un mateix projecte, el de tots

Del pla de comunicació:

«En aquest cas hem rebut un màster en eines de comunicació i captació. Algunes coses s'han implementat i d'altres estan en curs, però, en qualsevol cas, n'hem après. Ha estat una experiència molt positiva, perquè totes les persones que hi van participar estaven molt interessades a aportar coses que servissin a l'entitat; les recomanacions estaven molt adaptades a la nostra mida i situació. [...] Hi ha coses que no hem pogut posar en marxa per la manca de capacitat en l'organització, però estan pendents. [...] Uns estudis i presentacions impressionants i de gran utilitat. [...] En definitiva ha estat útil, motivador i emocionant, perquè a nosaltres, per davant de tot, ens mou el cor; després, el cervell ens indica cap a on ens hem de moure.»

Resultats

Pla estratègic: 90% de seguiment del pla, adaptant-lo als plans anuals d'acció.

Pla de comunicació: en curs el 60%, tant d'accions com en la manera de treballar.

Què és el millor d'Alumni Solidari?

«Tenir accés a experts en actiu en diferents sectors de l'empresa com a assessors. És un luxe tenir accés a aquesta experiència.»

Com definiríes Alumni Solidari en tres conceptes?

«Entusiasme, compromís i utilitat.»

Després de la consultoria, la Teresa explica que manté una relació d'amistat amb tot l'equip i que, amb algunes de les persones que l'integraven, hi ha col·laborat a escala professional. Amb la Clara Navarro ha fet algunes formacions internes sobre innovació social (per exemple, sessió de *design thinking*); el Julián Carranzo entra a formar part del Consell Assessor i del Patronat, i amb tots s'estableixen canals de comunicació i de col·laboració puntual.

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

La Clara Navarro és llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses i MBA per ESADE i, quan inicia la seva col·laboració amb Alumni Solidari, acabava d'iniciar la seva carrera professional a McKinsey. La Clara tenia inquietuds socials des de petita: volia fer un món millor i, quan es planteja estudiar una carrera, analitza de quina manera pot arribar al seu objectiu. Acaba decidint que una bona via pot ser la gestió, per així poder millorar-la en el món social. En buscar universitat, estudia moltes alternatives i s'adona que a ESADE hi ha una bona oferta d'optatives enfocades al tercer sector, i també que hi ha un grup de professors involucrats en patronats i consells d'ONG, i això la fa decidir-se per ESADE.

La Clara donarà a la seva carrera un enfocament clarament social per mitjà de les optatives que escull i les pràctiques en ONG locals i internacionals a través del programa SUD, amb el qual viatja a Nicaragua, on descobreix una realitat molt diferent.

«En acabar la carrera, no tenia gaire clara quina era la sortida professional per seguir en el meu camí cap a l'àmbit social. La meua experiència en ONG havia estat una mica frustrant. Hi veia molta gent amb molt bona voluntat, però no veia clar que fos un lloc per seguir aprenent. Jo volia una feina en la qual aprenguéssim molt i després poguéssim exportar aquest aprenentatge per influir o tenir impacte en organitzacions socials.»

La Clara comença la seva carrera professional a McKinsey, a Madrid, en una de les consultores estratègiques més prestigioses del món, però s'adona que entre tanta competitivitat es troba en un entorn una mica hostil i sent que li falta alguna cosa. S'assabenta del projecte d'Alumni Solidari i s'hi inscriu per tenir un al·licient fora de la feina que li obri una finestra. «Estava passant un moment personal i professional dur i vaig pensar que ja trauria temps per fer-ho, encara que fos els caps de setmana, i realment va ser per a mi com un oasi. Hi aprendré, em sentiré més útil i potser faré contactes amb vista d'aquí un any, quan vulgui canviar de feina.»

La Clara participa com a consultora en l'elaboració del pla estratègic de la fundació. Una de les coses que la sorpren més és «com una organització tan gran i important, amb persones de l'equip directiu amb molta experiència, ens rep amb els braços oberts i amb molta humilitat. Jo, que em veia com una pipioli... Em va fer sentir útil. També em va donar una lliçó de lideratge el fet que la Teresa,

la directora, volgués saber amb total transparència tot el que la seva gent pensava de l'organització. Ens ho vam passar molt bé amb l'equip, hi havia bon rotllo, moltes ganes d'aportar-hi coses i de compartir experiències, i això també ens va enriquir molt».

La Clara defineix el projecte com un «ecotò», una metàfora que prové del món natural: «És una zona de contacte, de transició, entre dos ecosistemes. Acostumen a ser zones molt riques, perquè combinen els dos ecosistemes i perquè tenen unes espècies pròpies que només viuen en aquestes zones. En definitiva, posa en comú dos mons i en surt molta riquesa, s'hi afegeix valor».

Per a la Clara «Alumni Solidari és un “ecotò”: una zona de contacte i transició, entre dos ecosistemes, zones molt riques on s'afegeix valor

Com definiríes Alumni Solidari en tres conceptes?

«Ecotò, curiositat i contacte humà i aprenentatge.»

Què t'ha aportat el projecte?

La Clara explica que Alumni Solidari li obre una porta al món laboral de l'ONG, li augmenta l'autoestima, en adonar-se que pot aportar-hi moltes coses, i que el que hi aporta es valora. Però, sobretot, és una experiència de molt aprenentatge. Fa poc l'han convidada a participar en una formació de la fundació i se sent orgullosa en constatar que s'hi han dut a terme algunes de les coses que es van recomanar.

Actualment, la Clara és professora d'Innovació Social a ESADE, fa recerca per a l'Institut d'Innovació Social d'ESADE i ha creat www.AnoderWold.com, una empresa que vol democratitzar la innovació social.

L'Alma Vázquez, tal com explicava en el cas d'Hazloposible, inicia la seva participació a Alumni Solidari el 2008-2009 com a consultora i, el 2010-2011, ho fa com a colíder del segon treball que es fa per a la Fundación Balia.

Com va ser el procés?

«Des de la meua primera participació a Alumni Solidari, el procés i la gestió des d'Alumni s'havien professionalitzat molt. S'inicia amb una primera reunió a l'entitat amb nosaltres dues i la Macrina, la coordinadora de Madrid, i amb les nostres interlocutores a Balia, la Teresa i l'Àngela, a finals de setembre. [...] Després, a l'octubre, Alumni organitza un sopar amb tots els voluntaris i asseu en una mateixa taula els consultors d'un mateix projecte perquè es coneguin i iniciïn el procés de consultoria.»

L'Alma i la María decideixen que tot l'equip participarà en les reunions amb la fundació: el seu estil és de lideratge molt participatiu. D'aquesta manera, integren millor les demandes de l'ONG i afavoreixen un coneixement més profund de l'organització per part dels consultors. Així mateix, sol·liciten a la fundació que tot l'equip pugui fer una visita de totes les instal·lacions de l'entitat quan funcioni a ple rendiment amb els nens, per entendre'n de primera mà el funcionament i l'abast.

«Això va ser genial, tots els membres de l'equip ho vam gaudir molt, allà entens el que fan, els poses cara i nom. [...] Des del principi, des de Balia, van ser molt transparents, col·laboradors i àgils en donar-nos la informació que necessitàvem per iniciar l'anàlisi de la situació. Ens van rebre amb

els braços oberts. [...] El diagnòstic inicial va ser que l'organització tenia una notorietat molt baixa i valors i palanques molt forts que no estava explotant en la seva comunicació. Van ser precisament les palanques sobre les quals vam recomanar-los que havien de treballar. [...] Fonamentalment, el que els faltaven era temps i recursos per aturar-se a reflexionar: el dia a dia se'ls estava menjant. En realitat, és el mateix que passa a la majoria d'empreses.

«Aquell any, la fundació celebrava el seu 10è aniversari i ens van convidar a la María i mi a un sopar benèfic en què recaptaven fons per a les colònies d'estiu, una activitat ludicoeducativa per portar els nens sense recursos fora de Madrid.»

La **Rosario** Castro va estudiar la Llicenciatura de Dret i Empresarials i ha desenvolupat tota la seva trajectòria professional en el desenvolupament de negoci i el màrqueting en el sector immobiliari. Havia fet alguna tasca de voluntariat puntual, motivada per un entorn familiar amb sensibilitat social.

Estudia a ESADE Madrid el Programa de Desenvolupament de Persones i Talent el 2010 i allà és on li expliquen el programa d'Alumni Solidari. **La Rosario ha participat com a consultora a Balia (2010-2011) i a l'Asociación La Kalle** (entitat que treballa a Vallecas, Madrid, amb el col·lectiu de nois de 13 a 18 anys en risc d'exclusió social) com a líder (2011-2012). Entre els dos voluntariats guanya una beca de la Fundación Botín del Banco Santander (Beca Talent Solidari) i treballa professionalment durant un any en una entitat del tercer sector.

Què et va motivar a inscriure't a Alumni Solidari?

«Havia fet algun voluntariat i tenia la idea de fer alguna cosa més. Volia trobar la fórmula per poder fer compatible el voluntariat amb les meves obligacions professionals. Vaig veure aquesta fórmula molt flexible i atractiva per incorporar-me a un equip pluridisciplinari i combinar la feina en reunions amb els consultors i l'ONG amb treballar a distància en els moments en què tingués la disponibilitat. **Vaig pensar que podria aportar i aprendre molt, però al final aprens més d'allò que aportes.**»

Recordes alguna anècdota del procés?

«Per a mi són fonamentals les reunions amb l'entitat a finals de gener. En els dos casos vam presentar un diagnòstic i les primeres recomanacions. És important perquè l'ONG vegi l'avanç del projecte i el vàlid; serà la guia del treball final.»

Per a la Rosario, aquestes reunions són fonamentals perquè els consultors voluntaris mantinguin la connexió i el vincle amb el projecte i l'entitat i, en definitiva, per reforçar el **compromís** amb el projecte.

Les reunions entre les entitats i els consultors mantenen la connexió i el vincle amb el projecte i sobre tot reforcen el compromís entre ambdues parts

«La presentació final és com un fi de festa: els consultors estan feliços de presentar les recomanacions per millorar l'organització. Es percep una alegria immensa i l'abast de les expectatives de l'ONG, i t'ho agraeixen moltíssim. Te'n vas amb la sensació que has contribuït positivament a les organitzacions. És el dia en què veus de manera més clara que això té molt de sentit. [...] Una cosa que sorprèn és que **estàs acostumat a tenir reunions de treball molt formals, i totes les reunions amb l'entitat es desenvolupen en un entorn molt quotidià, com**

si et rebessin uns amics que esperen bones notícies, i t'acullen amb un somriure. Per exemple, la presentació final de Balia, la fem en una aula, asseguts a les cadires dels petits, i a la de La Kalle ens conviden a un berenar.

«El primer dia que vas a l'organització tens un impacte en veure els usuaris; veus a qui ajudaràs i això et motiva molt: t'ajuda a mantenir el compromís durant l'any.»

Què t'ha aportat el projecte?

«És una feina molt gratificant en la qual aprens més d'allò que hi aportes. M'ha aportat aprenentatge i coneixement més profund del tercer sector. A més, pel fet de cooperar i liderar un grup de consultors voluntaris, necessàriament incrementes les teves habilitats en el treball en equip (motivar, distribuir, equilibrar) i desenvolupes les teves habilitats de lideratge basat en el consens. **El meu objectiu era que tots els membres de l'equip entenguessin la feina que estàvem fent i se'n sentissin orgullosos.**»

Com definiries Alumní Solidari en tres conceptes?

«Una iniciativa molt innovadora, diferencial per a una escola de negocis, un complement a l'aprenentatge acadèmic (personal i professional).»

L'objectiu de tot això són les històries d'èxit dels usuaris de Balia

Una petita història, un gran èxit personal. Fa sis anys, al centre Balia Tetuán va entrar-hi un nen de set anys que tenia dificultats de comportament. Com en cada cas, els responsables es van encarregar de parlar amb els pares, professors, educadors, etc. i el discurs, en aquesta ocasió, era unànime: és un nen amb mal comportament, pega els companys i germans, no pot estar assegut, no fa els deures, a classe molesta, és violent, agressiu...

Davant d'aquesta situació, es van anar elaborant estratègies educatives especials amb l'objectiu d'ajudar en **Pedro** tant en la seva integració acadèmica, com social i familiar. Dia rere dia es va treballar per desenvolupar les seves habilitats socials i el coneixement de si mateix, amb l'objectiu que pogués anar afrontant petites situacions quotidianes, com asseure's a fer els deures, resoldre conflictes per mitjà del diàleg en lloc de pegar, enfrontar-se a situacions que no li agradaven amb adults sense perdre'ls el respecte... També es va treballar amb la mare i se li van facilitar estratègies que afavorissin la relació amb el seu fill.

Ara podem dir que **el seu pas per Balia ha estat determinant perquè en Pedro sigui una persona molt diferent a la que va entrar-hi fa sis anys: ha adquirit habilitats per controlar situacions molt diverses**, és capaç de parlar d'emocions, ha millorat acadèmicament, és capaç de responsabilitzar-se dels seus germans petits sense pegar-los i està molt ben preparat per afrontar la seva nova vida a l'institut; a més, comptarà amb el suport del grup de joves de Balia.

Com qualsevol noi de 14 anys, en **Luis** té somnis i esperances de futur. El seu primer repte va ser retrobar-se a Espanya amb els seus pares i el seu germà petit, a qui feia anys que no veia. Per la seva ment hi passaven moltes coses: d'una banda, alegria, però, de l'altra, por a allò desconegut.

Al seu país tenia un bon nivell acadèmic i els estudis no li suposaven cap problema. En canvi, a Espanya, comença a tenir dificultats acadèmiques i per això s'apunta a Balia, al programa Territorio Joven. Aquí l'ajuden a fer els deures, a desenvolupar més les seves habilitats socials i personals i a compartir espais amb altres joves com ell.

Quatre anys després, en Luis s'ha convertit en un noi de 18 anys que **està acabant segon de batxillerat**,

ha fet pràctiques a Balia per completar el curs de monitor d'oci i de temps lliure i ha passat de voler ser informàtic a ser professor. Tant de bo tots els joves tinguin els mateixos somnis que en Luis i siguin capaços d'aconseguir-los!

En **Nico** va néixer a Ligao City, les Filipines, el 1993. Fa set anys va arribar a Espanya per reunir-se amb la seva mare, acompanyat per la seva àvia i sense conèixer l'espanyol. Es va haver d'esperar fins a l'inici del curs següent per matricular-se a l'escola. Aviat tindrà un germà, ja que la seva mare està embarassada: «Seré un germà com un pare», ens diu en Nico.

En arribar de les Filipines es va matricular a l'IES Almudena, on Balia desenvolupa un programa de millora de la convivència al costat d'un educador.

«Un dia, ja fa cinc anys, jugant a bàsquet al pati de l'institut, l'Edu se'm va acostar i em va convidar a l'entrenament que fa Balia al Triángulo de Oro. Vaig començar a entrenar amb ells i ràpidament m'hi vaig enganxar. Ara ajudo l'entrenador: sóc voluntari dos dies a la setmana amb els equips d'infantil al districte de Tetuán. [...] El coordinador de l'Àrea de Joves em va comentar la possibilitat de fer un curs de monitor de lleure i temps lliure. Encara que era lluny de casa i era els dissabtes, vaig decidir fer-lo. Ara he acabat les pràctiques a les escoles on és Balia i ja puc dir que sóc monitor d'oci i temps lliure.» Des de la **Fundació Exit** van ajudar en Nico a fer unes pràctiques a l'empresa KPMG que es dedica a la consultoria. «Hi faig pràctiques en el departament d'informàtica, en temes de cablejat i estructura. Gràcies a aquestes pràctiques he après a posar pedaços, posar l'antivirus, instal·lar programes... sembla un "friqui"!»

«Ara, la meua il·lusió és estudiar un grau mitjà d'informàtica i seguir com a voluntari a Balia, ajudant altres xavals com jo. [...] **Balia m'ha ajudat amb els estudis. Si no hagués estat així, no sé on seria ara mateix i no podria haver acabat l'ESO.** També m'ha donat l'oportunitat de conèixer molta gent. [...] A Balia he après a jugar a bàsquet i a portar-me bé amb la gent.»

El cas d'Amics de la Gent Gran en 360°

	Entitat	Amics de la Gent Gran
	Missió	Organització de voluntariat que treballa per donar millor qualitat de vida a la gent gran
	Projecte	1. Pla estratègic per fer créixer l'entitat i posicionar-la com a referent de la gent gran a Catalunya 2. Pla de marca i comunicació
	Curs	2008-2009 i 2010-2011

Amics de la Gent Gran treballa per donar millor qualitat de vida a la gent gran

Al segle XX s'ha produït un augment de 20 anys en l'esperança de vida de les persones, la gran majoria als països desenvolupats. Es preveu que el 2050 Espanya sigui el segon país del món que proporcionalment tingui una població més envellida. Aquest envelliment suposa un repte econòmic, social i psicològic per a la societat. Per afrontar-lo cal treballar en la promoció de la salut física, mental i emocional de les persones en totes les etapes de la vida i també en la darrera etapa, en la qual cal facilitar un envelliment saludable.

El 2050 es preveu que Espanya sigui el segon país del món amb una proporció de població més envellida

Amics de la Gent Gran lluita contra la soledat i la marginació de les persones grans mitjançant l'acció de voluntaris i la sensibilització de la societat.

És una organització de voluntariat que té per objectiu donar suport emocional i augmentar la xarxa social d'aquelles persones grans que estan en situació de solitud, malaltia o marginació. Des de l'entitat es reivindica l'atenció biopsicosocial de la persona gran, es fomenta l'envelliment actiu i la millora de la qualitat de vida i s'ofereix ajuda emocional, companyia i amistat.

La missió de l'entitat es concreta en tres accions

Acompanyament emocional de persones grans:

- Programa d'acompanyament a domicili: és un dels entorns de soledat més latent i on les persones grans passen més temps. Un total de 489 persones grans han rebut visites setmanals el 2011 (46.595 hores). Aquestes visites potencien la xarxa relacional i redueixen l'aïllament.
- Programa d'acompanyament al malalt: acompanyament setmanal per a persones que pateixen malalties terminals o d'esperança de vida limitada. Un total de 26 usuaris i 2.590 hores d'acompanyament.

Programes de socialització: activitats amb un sentit social, cultural i lúdic:

- Tallers tertúlies de grup: 265 usuaris han participat en 64 tallers.
- Tertúlies a domicili: 253 tertúlies.
- Sortides culturals i de lleure: 251 beneficiaris assistents.
- Vacances amigues: vacances adaptades per a 42 beneficiaris.
- Una família per Nadal.

Sensibilització de la societat sobre la realitat en què viuen els ancians:

- Roses contra l'oblit per Sant Jordi.
- Campanya d'estiu: 350 persones entre voluntaris i gent gran participen a la revetlla de Sant Joan del 2011.
- Campanya de Nadal, amb el gran dinar de Nadal al qual assisteixen persones grans, voluntaris i altres convidats.
- Dia Internacional de les Persones Grans: l'1 d'octubre del 2011 se celebra amb la tercera Marxa Homenatge a la Velleja, que va repartir clavells a totes les persones grans que trobava, i també amb una activitat cultural, amb un concert benèfic al Gran Concert d'Òpera Solidari.

El 2011, 489 persones grans han rebut visites setmanals, fet que equival a 46.595 hores

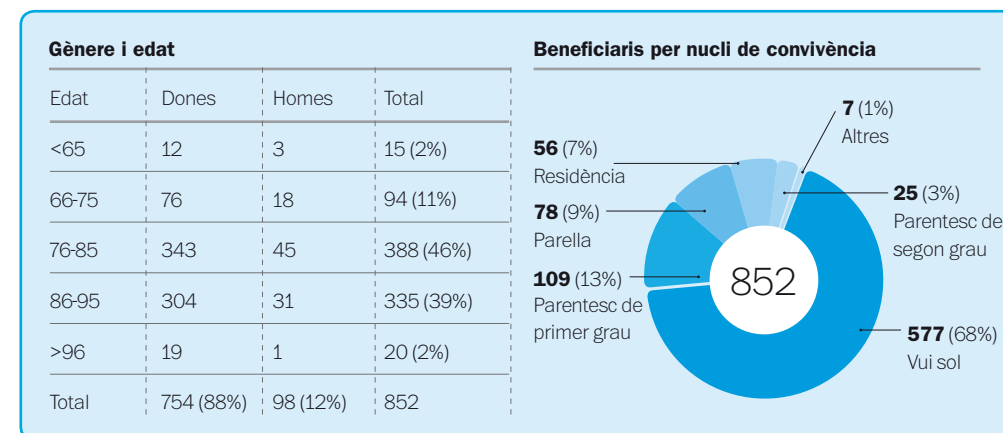
El 2011 hi van col·laborar 763 voluntaris, majoritàriament dones d'entre 25 i 45 anys.

La Mercedes, de 92 anys, i la Laura, voluntària, celebren juntes el Sant Joan.
Foto cedida per Amics de la Gent Gran

Dades de la Memòria d'Amics de la Gent Gran 2011

Beneficiaris: 852 persones de sis poblacions diferents, però concentrades a la ciutat de Barcelona (81 %), amb una mitjana d'edat de 80-90 anys i predominantment femenines, viuen soles o amb una xarxa social molt feble.

Els vincles amb ESADE, una col·laboració de llarga durada

Amics de la Gent Gran havia patit un període de molta inestabilitat abans del 2007, amb quatre gerents en un període de quatre anys, i mancava claredat en el rumb que havia de prendre l'organització.

Amics de la Gent Gran i ESADE han mantingut una relació de llarga durada que s'inicia amb un pla estratègic fet per Alumni Solidari el 2008-2009.

Uns quants anys més tard, Amics de la Gent Gran és seleccionada per ESADE, juntament amb altres entitats, per rebre suport dins la política de responsabilitat social empresarial (RSE) de l'escola. Se signa un conveni segons el qual, durant dos anys, ESADE donarà suport a les entitats de manera transversal: voluntariat, formació, assessorament, etc.

Arran d'aquest conveni s'atorga una nova consultoria d'Alumni Solidari el 2010-2011, en què es treballarà en un pla de marca i de comunicació de l'entitat.

El departament d'RSE d'ESADE va seleccionar Amics de la Gent Gran per donar-li suport transversal en voluntariat, formació i assessorament

En el projecte de pla estratègic, l'equip d'Alumni Solidari fa un pilot en la composició de l'equip i decideix que tot el grup de consultors solidaris estarà format per exalumnes d'una mateixa empresa. Se selecciona la consultora Europraxis, empresa col·laboradora d'ESADE Alumni en aquells moments, especialitzada en estratègies de creixement. La petició d'Amics de la Gent Gran va ser fer un pla estratègic per fer créixer l'organització i situar-la com a referent de la gent gran a Catalunya.

El segon projecte que es va dur a terme amb ells va ser un pla de marca i comunicació. Fins a aquell moment, l'entitat no havia tingut mai una estratègia de marca.

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Amics de la Gent Gran, pla estratègic: Oriol Alsina (director-gerent); Albert Quiles (responsable de Voluntariat i Recursos Humans); Josep Maria Mesquida (responsable de l'Àrea Social); Mònica Palasí (responsable de Comunicació); Marc Gavilán i Joan Reventós (responsables de Captació de Fons); Patronat: Alejandro Jiménez, Ignasi Torrent, Maurici Blancafort i Francesc Patricio, i Isaura Torres, voluntària (membre del Consell del Voluntariat).

Consultors del pla estratègic 2008-2009 (Europraxis): Mireya Mores (Lic&MBA 2000), Xavier Bombí, Sabrina Griñó, Sandra Massana, Marta Oller, Joan Aleix (Lic&MBA 98), Nanita Ferrone, Juan Sánchez i Manel Boullosa (MBA 06).

Amics de la Gent Gran, pla de marca: Maurici Blancafort (president), Sergio Vila-Sanjuán (patró), Marisa Torrents (responsable de Comunicació), Alex Gutiérrez (tècnic de Comunicació), Mark Frantz (responsable de Captació de Fons), Albert Quiles (responsable de Voluntariat i Recursos Humans) i Oriol Alsina (director-gerent).

Consultors del pla de marca i comunicació 2010-2011: Patricia Ara (CCC 09), Laura González (DEC 10), Josep Maria Matas (Lic&Master 83), Roser Rosell (Lic&MBA 06).

Líders: Gerard Costa (PhD ADE 04) i Manel Gastó (DEC 04).

Resultats

L'Oriol Alsina ens ho explica: «S'ha implementat aproximadament el 90% del pla estratègic. Una de les claus és que **nosaltres teníem unes intuïcions clares i ells van saber extreure'n les que realment ens convenien i planificar la manera d'assolir-les.**»

El pla de marca s'està començant a implementar ara; gràcies a la incorporació de nous recursos, en poden prioritzar la implementació.

La visió del projecte des d'Amics de la Gent Gran

L'Oriol Alsina és gerent de l'entitat des del 2007 i, quan va començar, acabava de fer un màster en Gestió Pública a ESADE i coneixia el Josep M. Lozano, professor de Ciències Socials i investigador d'RSE a l'Institut d'Innovació Social (IIS) d'ESADE.

Així ens presenta l'Oriol l'entitat: «Fem acompanyament emocional a persones grans que estan soles i aïllades. **Som una ONG que no fa una tasca assistencial, sinó que cobrim un dels buits de l'estat del benestar, que és l'acompanyament emocional, fer companyia a les persones soles.** Aquest any celebrem el nostre 25è aniversari».

«Som una ONG que no fa una tasca assistencial, sinó que cobrim un dels buits de l'estat del benestar, l'acompanyament emocional»

«Les persones grans tenen moltes fragilitats: econòmiques, de salut i d'entorn social, i una de les principals preocupacions és que se senten soles, o bé no tenen famílies o tenen famílies que no se n'ocupen. [...] La nostra tasca principal consisteix a convèncer i gestionar voluntaris per fer companyia a les persones grans en el seu domicili, promocionant el vincle 1 a 1.»

Com s'inicia el projecte?

«Després d'un període d'instabilitat en la nostra organització, ens calia fer un pla estratègic i que realment es complís. Jo coneixia ESADE com a exalumne i sabia que era molt més que una escola de negocis, amb una forta vinculació humanista i oberta a molts aspectes socials. Llavors vam conèixer el programa d'Alumni Solidari i ens hi vam presentar.

«**Demanem un pla estratègic per fer créixer territorialment l'organització i situar-nos com a referent de la gent gran a Catalunya** i ens envien una de les millors consultores especialitzades en creixement. Al final va ser fantàstic perquè justament la seva conclusió va ser que aquell no era moment de créixer territorialment. **Ens proposen que primer enfortim la nostra base social, econòmica i de comunicació a la província de Barcelona i, després, quan tinguem això fet, creixem...** A mi em va sorprendre molt perquè venia amb molta empenta i tenia ganes de ser a tot Catalunya, però va ser un consell excel·lent.

«Hem seguit molt les recomanacions d'aquell pla estratègic, focalitzant-nos a consolidar la base, i només hem obert una nova delegació a Badalona, fa dos anys. No ens hem obsessionat per créixer. Ens ha anat força bé, hem crescut en socis...»

Què us va aportar el projecte?

«La gran aportació d'Alumni Solidari és ajuntar dos mons que normalment no es toquen. Sempre és interessant tenir un punt de vista extern en el cas d'un pla estratègic, però si, a més, el punt de vista no ve del tercer sector, encara és més ric.

«**A la primera reunió ens arriben cinc executius amb traje i corbata, i nosaltres vestits amb el codi invers.** Va ser molt bo, perquè era l'escenificació de dos mons diferents. Al principi hi ha els prejudicis. La gent de l'equip deia: "Voleu dir que aquests ens ajudaran..."»

«És molt interessant veure com en el transcurs d'aquests nou mesos tots els prejudicis cauen. Aquella gent es posa a treballar, i ho fan encantats, amb moltes ganes d'ajudar, per les dues bandes. És una manera de desmuntar mites. [...] Des de l'ONG, alguns pensaven que en el món de l'empresa la gent no tenia sensibilitat social i s'adonen que tenen molta sensibilitat social i que estan dedicant hores de manera gratuïta en les seves atapeïdes agendes per ajudar-nos. Aquest procés va ser meravellós.

«Quan es muntaven les sessions finals d'Alumni Solidari, a final de curs, jo vaig recomanar que mantinguessin el format de pujar a explicar conjuntament els projectes un consultor i un membre de l'ONG. Quan surten dues veus de perfils diferents, veus que en el fons tenen el mateix discurs. «Alumni Solidari aporta molt valor pel procés en si i a sobre, si el projecte està ben plantejat, et dona un resultat en allò que has demanat.

«Una de les recomanacions del pla estratègic va ser que ens situéssim com una veu experta. Per això ens recomanen fer o bé un estudi o bé un congrés o un gran acte d'expertesa. Treballem durant un any i organitzem la primera Jornada Internacional de Soledat. Vénen els millors experts en un acte a la Pedrera. Fruit d'això, a part que n'aprenem moltíssim, l'endemà TV3 ens fa una entrevista en què

per primer cop sortim com a experts en la matèria. Per tant, l'objectiu i el pla definit en el pla estratègic s'havia complert.

«El fet que vingués gent de fora ens va obligar a dedicar-hi temps: reunir la teva gent, involucrar el Patronat, algun soci voluntari i la teva base social. T'obligues a reflexionar i a dedicar-hi temps.

«ESADE és pionera a comprendre una cosa importantíssima, que és que en la funció directiva, com que estàs gestionant persones, has d'entrar en la gestió de les emocions. En aquest sentit, tota la branca d'Alumni Solidari, de l'IIS i la vessant social d'ESADE estan totalment connectats amb això per promoure la sensibilitat social dels executius. Un directiu que tingui sensibilitat social serà un millor directiu. El pla de marca ens va donar dues coses molt valuoses: ens va escenificar en un gràfic quin havia de ser el nostre posicionament i ens va dir que el nostre logotip tenia molt poca notorietat i no simbolitzava prou la nostra entitat.»

L'Oriol ens explica que 12 mesos més tard el pla no s'ha implementat bàsicament per dues raons: la primera, perquè el pla era massa general i poc concret; la segona, perquè a l'entitat hi havia altres prioritats i mancaven els recursos adients per implementar-lo. Per resoldre aquest últim punt, l'entitat recluta un nou responsable de màrqueting per dur a terme el pla de marca.

«De moment no hem desenvolupat el pla, però hem seguit la línia de posicionament que ens van proposar.»

Què és el millor d'Alumni Solidari?

«Per a l'ONG, des d'un punt de vista pragmàtic, és poder accedir a uns recursos que necessites però no pots pagar. Des del punt de vista de l'organització i de la manera de treballar, és obrir-te a un món, l'empresa i la consultoria, que et pot donar moltes possibilitats d'aprenentatge. [...] L'aprenentatge, per exemple, de l'acció social, si la comparteixes, multiplica el seu efecte. Això és una gran lliçó. [...] El treball amb Alumni Solidari és molt intens durant uns mesos i això t'apropa molt i t'acabes coneixent bastant.»

Quins conceptes defineixen Alumni Solidari?

«Mons diferents treballant plegats. [...] Aprenentatge, descoberta, sorpresa, col·laboració i futur.»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

El **Gerard Costa** és llicenciat d'ADE i MBA per ESADE; professor del Departament de Màrqueting de l'escola i expert en màrqueting social i màrqueting dirigit a les ONG. Forma part del Patronat de l'ONG Mígraestudium.

Fa la seva primera col·laboració amb Alumni Solidari en la seva primera edició, el 2006-2007, quan tot eren projectes pilot i a cada projecte hi havia sistemàticament un professor de l'escola per dinamitzar els equips. Treballa en un projecte amb la Fundació Esclerosi Múltiple (FEM). El Gerard ens explica que l'ONG fa inicialment un brífing per tenir una estratègia tàctica de màrqueting i, quan l'equip es posa a analitzar la problemàtica de la fundació, s'adona que el que cal fer és un pla estratègic. L'entitat està ràpidament d'acord amb el reenfocament de l'equip d'Alumni Solidari.

La seva segona participació és fa dos anys, més tard, amb Amics de la Gent Gran. «En aquest cas, el brífing era molt precís: ens demanen una estratègia de marca.»

El Gerard ens explica les seves motivacions per participar en el projecte: «Des del punt de vista personal, em resultava gratificant col·laborar en un projecte d'esperit solidari i, des de la vessant professional, em permetia aprofundir en la meua especialitat de màrqueting social o dirigit a ONG i també, com a consultor, era una experiència d'aprenentatge complementària que em servia de *benchmark*».

Com descriuries Alumni Solidari?

«Un projecte apassionant, enriquidor per a tots els participants i el màxim d'útil que pot ser una consultoria. És pluridisciplinari perquè et fa sentir membre d'una comunitat i hi ha la tangibilitat que molta gent surt d'ESADE amb uns valors cap a la utilitat social. És una experiència molt ben acoada i dissenyada que permet una dedicació puntual, una dedicació parcialment intensiva durant un període finit.»

Com definiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Repte professional, engrescador, gratificant.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Et canvia perquè entens millor professionalment què és una *non profit*. Et cauen molts mites i arquetips que pots tenir fins i tot si ets professor i membre d'un patronat. [...] Et millora professionalment tant per l'experiència d'un treball d'equip amb gent molt diversa i sense les jerarquies clàssiques. [...] Personalment és una experiència vital perquè les causes socials et modifiquen. Jo animo molt a fer-ho. Potser no millores com a persona però sí com a mànager.»

Com va anar el procés de consultoria?

«La idea inicial era que hi hagués un professor d'ESADE com a expert i líder del projecte, però l'experiència va demostrar que l'expert és un consultor de segon any. No cal que hi hagi ningú d'ESADE. Fins i tot, en alguns casos, pot ser un fre per al desenvolupament de les capacitats del grup. Així va evolucionar l'organització dels equips i a partir del tercer any ja no hi havia professors d'ESADE de manera sistemàtica als equips.»

Què és el millor del projecte?

«És molt gratificant la relació entre els consultors i els directius de l'ONG. És una consultoria en un món ideal en què ells posen recursos, equip, compromís intern... És la química consultor-client. Es discuteixen les conclusions amb bona fe, no hi ha aspectes polítics... [...] Els professionals de l'ONG podrien no tenir confiança en els consultors d'ESADE per la imatge estereotipada de l'escola de negocis, però jo no ho he detectat en absolut, sinó que, al contrari, s'estableix una confiança molt ràpida amb els consultors.»

El **Manel Gastó** es llicencia en Periodisme el 2002 i poc temps després fa el Programa de Direcció Estratègica de la Comunicació a ESADE. Ha treballat al Col·legi d'Enginyers Tècnics i des del 2011 és adjunt a la directora de Comunicació del Banc de Sang i Teixits. Havia fet una col·laboració puntual amb Metges Sense Fronteres, però el primer contacte real amb el tercer sector és amb Alumni Solidari el 2008-2009, fent un pla de comunicació interna per a MSC Scouts. El curs següent és col·líder del projecte Amics de la Gent Gran i l'any següent fa de tutor de dos projectes. El 2012-2013 participa com a auditor a la Marató per la Pobresa de TV3.

Què et va motivar a inscriure't a Alumni Solidari?

«Volia retornar a la societat una part del que m'havia donat. Vaig pensar que la millor manera de fer-ho era aportant el meu coneixement al sector i la idea d'Alumni Solidari em va semblar genial. A més, sentia curiositat pel tercer sector i creia que m'havia d'involucrar més en la vida d'ESADE Alumni. A banda d'aconseguir els tres objectius, he tingut un retorn brutal. He hagut de treballar força, fora hores i amb la pressió de complir davant dels companys, que a vegades resultava més dura que la pressió de la feina.»

Què recordes com a més interessant del procés de consultoria?

«La part més interessant en la primera consultoria va ser la pinya que vam fer com a grup i el funcionament que vam tenir tot i ser un grup força pluridisciplinari. [...] A Amics de la Gent Gran, em quedaria amb el mètode i el rigor del meu col·fider. Em va semblar molt interessant el seu estil de lideratge i la manera de gestionar els seus coneixements i les seves mancances. I, sobretot, amb la presa de consciència d'una realitat de gent gran amb risc d'exclusió social, que em va sorprendre i colpir.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Crec que ara conec molt millor la realitat del tercer sector: la complexitat de la feina que fan, el talent de la gent que hi treballa o com a vegades es fa molta feina amb molt pocs recursos, per exemple. També he pogut entendre que el que serveix per a una empresa no té per què servir per a una entitat del tercer sector. [...] Addicionalment m'ha aportat una experiència nova en el món de la consultoria, en un entorn de treball amb persones de perfil molt divers que ha estat molt enriquidor.»

Com descriuries Alumni Solidari en tres conceptes?

Contribució a la societat, aprenentatge,... enganxa!

Un efecte col·lateral de la participació del Manel a Alumni Solidari és que, arran de la seva participació al projecte per a MSC Scouts, va conèixer l'Elisenda Serra (líder en aquell projecte i metaconsultora d'Alumni Solidari), que havia estat directora de Màrqueting i Comunicació al Banc de Sang i Teixits. Va ser l'Elisenda qui va proposar el Manel per a la posició que avui ocupa al Banc de Sang i Teixits. Aquesta connexió va fer possible un canvi laboral per al Manel.

L'objectiu de tot això, les històries d'èxit dels usuaris d'Amics de la Gent Gran

L'Ana, de 90 anys i usuària d'Amics de la Gent Gran, escriu un poema
«Quan arriben les festes de Nadal i Sant Joan, els voluntaris de la gent gran, obren els braços a les velletes, que estan tristes tot l'any.»

Fan unes festes precioses, uns àpats de menjar variats. Fan ball i molta alegria. Obren els braços amb carinyu a la gent gran

Una paraula d'amor a les velletes, que soles estan, és com una flor que s'està morint i la pluja la torna a revifar.»

Victòria Encarnación, anys. Nascuda a la República Dominicana. Fa tres anys que viu a Barcelona. És dissenyadora d'interiors i estudiant de Comunicació de Moda. Li agrada pintar, cuinar i caminar. Com a voluntària, només havia treballat amb nens. Aquesta és la primera vegada que viu un voluntariat amb gent gran. Va ser conèixer el projecte d'Amics de la Gent Gran quan va veure clar que aquest era el tipus de voluntariat que li venia de gust fer. Si tornés a instal·lar-se a la República Dominicana, li agradaria posar en marxa uns Amics de la Gent Gran.

Joaquima Torrent, 86 anys. Nascuda a Girona. Va treballar com a dependent i en una perruqueria rentant caps. No té fills. És viuda. Porta 40 anys vivint sola. Té paràlitzada la part dreta del cos des de fa 10 anys. No pot estendre la roba. No pot pelar la fruita. Li costa vestir-se. Només pot sortir al carrer en una cadira de rodes. Paga a una noia perquè la porti a la perruqueria un cop a la setmana, és l'únic moment que surt al carrer. Però, malgrat tot, la Quima camina, menja, llegeix...i riu. Qui més la fa riure és la Victòria.

Fotografies i imatges cedides per Amics de la Gent Gran

El cas de la Fundación Planeta Imaginario en 360°

	Entitat	Fundación Planeta Imaginario
	Missió	Fundació dedicada a la millora del benestar dels nens amb autisme i les seves famílies
	Projecte	Consultoria legal (el primer programa d'aquest àmbit d'Alumni Solidari)
	Curs	2009-2010

Planeta Imaginario, una fundació dedicada a la millora del benestar dels nens amb autisme i les seves famílies

La **Fundación Planeta Imaginario** és un equip d'experts que treballa per potenciar el desenvolupament integral de nens autistes. La seva filosofia es basa en el principi d'equilibri funcional del nen amb l'entorn i la seva activitat se centra a avaluar i intervenir en les àrees que requereixin ser potenciades per assolir l'adaptació del nen a l'entorn familiar, escolar i social.

Què és l'autisme? És el més comú dels trastorns generalitzats del desenvolupament. Se'n donen en 1 de cada 88 nens¹⁸ i actualment es coneixen com a trastorns de l'espectre autista (TEA).

Segons un estudi nord-americà, de cada 88 nens analitzats, es detecta un cas d'autisme: el trastorn del desenvolupament més comú

Els TEA es caracteritzen per una alteració qualitativa en tres àrees:

1. **Àrea social**, que en general es manifesta per una falta d'interès i dificultat en les interaccions socials.
2. **Comunicació (verbal i no verbal)** que afecta el desenvolupament del llenguatge i habilitats no verbals bàsiques com assenyalar.
3. **Limitacions en el ventall d'interessos i activitats del pacient**, que solen ser restringides i estereotipades.

Els TEA només es diagnostiquen segons l'observació dels comportaments del nen. Els primers símptomes apareixen generalment cap als 18-24 mesos.

La **Fundación Planeta Imaginario** està formada per un equip de professionals de la psicologia, la logopèdia i les ciències de l'educació que actuen com a consultors, educadors i terapeutes segons els diferents agents i àmbits d'actuació professional. És un centre de rèplica oficial del protocol del tractament de teràpia conductual desenvolupada pel doctor Lovaas de la Universitat de Califòrnia (UCLA)¹⁹.

La fundació es dedica principalment a:

- La sensibilització i la conscienciació sobre els TEA.
- La detecció o l'avaluació primerenques.
- El tractament intensiu a les famílies (Barcelona i localitats properes).
- La consultoria i la formació en l'àmbit nacional i internacional.

La gerent de la fundació ens explica com treballen: «En el cas dels **tractaments** a l'àrea de Barcelona, treballem **entre 20-40 hores setmanals amb els nens**, amb personal propi. **Es treballa en totes les àrees del seu desenvolupament i de manera molt intensiva per generar-los uns hàbits que els permetin conviure en societat.** Aquesta intensitat en el treball amb els nens des de molt petits pot permetre que el tractament pugui desaparèixer amb el temps. [...] Els tractaments dels nens de la resta d'Espanya es fan a través d'educadors contractats per les famílies a escala local i que la fundació forma en sessions presencials d'un o dos dies cada mes, amb un seguiment setmanal a través de Skype, telèfon... Aquesta modalitat ens està funcionant molt bé».

¹⁸ Dades de l'estudi del Centre de Control i Prevenció de Malalties (CDC) fet l'any 2008 a 14 estats dels EUA.

¹⁹ El doctor Lovaas va estudiar durant molts anys els nens amb autisme i va certificar que, amb la teràpia conductual, treballada amb un protocol molt marcat (des del diagnòstic, com més joves millor, de manera intensiva entre 20 i 40 hores setmanals), els nens milloraven significativament. Un 47% dels nens assoleix un grau de normalització que fa que el seu diagnòstic inicial sigui imperceptible per als altres nens i adults. En els altres casos, es millora la qualitat de vida del nen, de la seva família, i se li eixamplen els horitzons. L'autisme és un trastorn, no una malaltia, i com a tal no es cura.

El 2011, la institució té 23 treballadors, la majoria dedicats a la recerca i la teràpia (psicòlegs, pedagogs, logopedes...), 41 nens usuaris directes a Barcelona (cada nen rep l'atenció d'entre 3/5 professionals) i 150 usuaris a través de les formacions.

El projecte de consultoria solidària

El projecte d'Alumni Solidari amb Planeta Imaginario és el primer pilot de consultoria legal i es duu a terme el curs 2009-2010. L'objectiu és ampliar l'oferta de consultoria a aspectes jurídics i també integrar els antics alumnes de Dret de l'escola en el voluntariat d'Alumni Solidari.

Planeta Imaginario és el primer projecte pilot de consultoria legal d'Alumni Solidari i es duu a terme el curs 2009-2010

Context

La fundació estava desenvolupant la teràpia del doctor Lovaas i volia analitzar com podia fer aquest desenvolupament d'acord amb la legislació laboral vigent. A més, en el moment d'inici de la consultoria havia entrat en vigor el Llibre III del Codi civil de Catalunya, la qual cosa obligava les fundacions a adaptar els seus estatuts a la nova normativa.

Brífig

- Estudiar les modificacions estatutàries necessàries per a l'adaptació a la nova llei.
- Estudiar com s'havien d'organitzar laboralment per respectar la legislació vigent de cara a l'Administració i als treballadors, sense augmentar el cost per als usuaris del servei, que ja era molt elevat.
- Definir el marc legal que ha de complir una fundació per accedir a subvencions.

Equip que participa en el projecte de Consultors Solidaris

Planeta Imaginario: gerent.

Consultors d'Alumni: Antonio Delgado (Lic&MD 2000, Derecho 2000), Víctor Morales (Lic&MD 07), Juan Carlos Quero (Lic&MD 09) i Marta Colacios (Lic&MD 06).

Procés de la consultoria solidària

Després de la sol·licitud inicial per escrit a l'equip d'Alumni Solidari, els consultors es van reunir amb la gerent de la fundació per conèixer el funcionament de l'entitat i definir l'abast de l'encàrrec. En aquesta primera reunió es van fixar **els tres objectius de l'encàrrec**: (i) l'estudi dels aspectes laborals i, a proposta de l'equip d'Alumni, (ii) la revisió dels estatuts i (iii) una definició dels aspectes legals que ha de conèixer una fundació per accedir a subvencions públiques i privades.

Després de la primera reunió, cada membre de l'equip es va responsabilitzar d'un aspecte i el va treballar individualment. Amb posterioritat es va posar en comú el que cada membre havia fet per tal de millorar el treball entre tots i posar de manifest els dubtes i la informació necessària que s'havia de demanar a la fundació per completar l'informe. Un cop fet aquest exercici, es va concertar una altra visita amb la gerent per demanar més informació i aclarir els dubtes. Aquest procés es va seguir tres cops més fins que no van disposar de l'informe final que va ser entregat a la fundació.

Conclusions i recomanacions

Després d'un exhaustiu escàner de l'entitat, s'identifiquen oportunitats de millora que prenen forma d'una llista de recomanacions d'adaptació als canvis legals que s'han de produir a curt termini. Els aspectes legals que s'han analitzat són tres: (i) l'estructura de la fundació des del punt de vista del dret laboral, (ii) el marc legal de les subvencions i la situació de la fundació en relació amb aquest marc i (iii) suggeriments per a l'adaptació dels estatuts de la fundació al Llibre III del Codi civil català, ja que la Disposició transitòria primera d'aquesta llei estableix que les fundacions hi han d'adaptar els seus estatuts abans del maig del 2011.

La visió del projecte des de Planeta Imaginario

Parlem amb la gerent de Planeta Imaginario (fins al juliol del 2012)

Com s'inicia el programa amb Alumni Solidari?

La gerent explica que «La fundació es trobava en un procés de reorganització integral de tota la part jurídica, legal i de gestió, tot menys la part clínica, que funcionava molt bé». Buscaven auditors i assessoria legal quan la seva germana li parla del projecte d'ESADE i els posa en contacte. «Vam demanar ajuda a moltes entitats, però només ESADE i KPMG van respondre. [...] KPMG va auditar els comptes durant dos anys de manera gratuïta. [...] **Vaig tenir una primera entrevista amb la Miriam d'Alumni Solidari, on li vaig explicar el que necessitàvem**, i al cap de poc em trucava per dir-me que **havien constituït el primer equip d'assessoria jurídica amb cinc persones que estaven molt motivades per donar-nos un cop de mà**.

«La nostra prioritat era que la fundació necessitava ajuda i no teníem diners per pagar professionals per aconseguir-la. Molta gent volia ajudar la fundació, però alguns només volien la foto, i aquí no n'hi ha: els nostres nens no sortiran en cap foto. ESADE ens diu que no busca cap foto, sinó ajudar en allò que realment necessitem. Ens expliquen clarament que aquest projecte és un pilot per a ESADE i que pot ser una mica complex.

«Les primeres reunions ens imposen bastant: cinc persones molt joves, professionals del Dret, amb una vida laboral molt intensa, que treuen hores per ajudar la fundació. Això a mi em va impactar. [...] Recordo reunions a quarts de quatre de la tarda, sense dinar... I fèiem sessions de dues hores.»

Què us va aportar el projecte?

«Ens va aportar un excel·lent exemple de com hi ha **gent jove que està disposada a donar generosament temps per als altres**. Això va ser un exemple per al mateix personal de l'organització, que veia que grans professionals estaven donant temps de manera desinteressada i amb un gran compromís i professionalitat.

«Ens van preparar una sèrie de documents que són per a nosaltres la referència que ha guiat les nostres accions per implementar de manera progressiva les recomanacions. **Avui hem implementat almenys un 70% de les recomanacions i l'única raó per no haver-ho fet més és la nostra manca de capacitat econòmica**.

«Ens ha aportat professionalitat i l'aprenentatge de col·laborar amb altres entitats. Mai ens havíem assegut a treballar amb ningú que no fos un nen. En això som molt bons; la batuta la portem nosaltres. Però asseure'ns amb algú que treballa un aspecte que nosaltres desconeixem i on ell porta la batuta va ser una experiència nova. **Va ser com un banc de proves per poder presentar-nos a noves entitats, buscar nous suports, entendre la dedicació que requereix tenir voluntaris a la fundació i preparar millor la col·laboració amb ells**.

«El millor d'Alumni Solidari és la predisposició amb què vénen els consultors. Així sempre es treuen coses positives.»

Quins conceptes defineixen Alumni Solidari?

«Els consultors solidaris d'ESADE són emprenedors socials del voluntariat professional, encara que ells potser no ho saben.»

«Els consultors solidaris d'ESADE són emprenedors socials del voluntariat professional, encara que ells potser no ho saben»

La visió des de l'òptica dels consultors solidaris

L'Antonio Delgado és llicenciat en Dret per ESADE (2000), de la segona promoció. Va començar la seva carrera professional a Menta-Amena, activitat que simultaniejava amb la docència; després va treballar a “la Caixa” i als serveis jurídics de l'Hospital Clínic. Actualment és professor a la Facultat de Dret d'ESADE. El 2004 entra en contacte amb ESADE Alumni i lidera el seu Club de Dret; dos anys més tard entra a la Junta de l'associació com a secretari, càrrec que encara ocupa actualment. Així mateix, l'Antonio forma part de l'equip de consultors sèniors que dóna suport en la gestió i visió estratègica d'Alumni Solidari, amb un èmfasi especial en la vessant del Dret.

Per què t'apuntes a Alumni Solidari?

«Perquè és una gran idea. Per la meva formació sempre havia pensat que com a voluntari feia més nosa que altra cosa. Quan feia voluntariat, el primer que et demanaven era que et posessis a fer coses que o bé requerien aprenentatge o bé no feia bé perquè les meves qualitats eren unes altres; per tant, la meva sensació era una mica de frustració perquè no aportava gaire ajut. **El secret d'Alumni Solidari és que ets productiu des del primer moment i aportes molt perquè fas el que saps fer**.»

Per què s'integra la consultoria en Dret?

«Quan, des de la Junta d'ESADE Alumni, en Josep Santacreu va impulsar Alumni Solidari, em va interessar molt. Em va semblar molt engrescador i era clar que Dret hi havia de participar... però no era el moment. Els antics alumnes dels programes de la Facultat de Dret no érem gaire nombrosos i crec que hauria estat un fracàs. Fa quatre anys vam tenir la percepció que era el moment perquè ja disposàvem de suficients voluntaris potencials, encara que **no estava gaire clar com es podia fer un projecte d'aquesta mena en l'àmbit del Dret i que no fos el torn d'ofici. En aquest moment va arribar la sol·licitud de Planeta Imaginario i, amb la Isabel, vam pensar que davant dels dubtes... “el moviment es demostra caminant”. I així ho vam fer. I es va demostrar que la consultoria en aquest camp té tot el sentit, tant per a les entitats, que no tenen recursos per a un assessorament legal i que amb uns quants consells poden reduir moltíssim els seus riscos legals, com per als antics alumnes de Dret, que tenen un perfil col·laboratiu i social que fa que aquest voluntariat sigui idoni.»**

La col·laboració amb Planeta Imaginario va demostrar que els projectes en assessorament legal són de gran utilitat per a les entitats del tercer sector

Com va anar el procés a Planeta Imaginario?

«Des del punt de vista professional, l'equip d'Alumni Solidari va tenir totes les facilitats, encara que a vegades no és fàcil per a l'entitat tractar aspectes tan feixucs com els legals. Ens van donar tota la informació necessària i a temps. Per part de l'equip, la relació entre els membres va ser excel·lent. **Crec que tots vam aprendre dels altres i de les seves formes de treballar i, a més, ens ho vam passar molt bé com a equip.** [...] Des del punt de vista personal, va ser molt enriquidor. Tots vam tenir l'oportunitat de conèixer gent extraordinària, amb una entrega que impressiona, i una realitat molt diferent. Vam poder apropar-nos i entendre una mica millor aquest trastorn i les seves conseqüències per a les famílies i les grans dificultats que tenen tant des del punt de vista de suport social com econòmic.»

Com ha evolucionat la integració del Dret a Alumni Solidari?

«Des d'aquest primer projecte se n'han dut a terme d'altres a Barcelona i Madrid, alguns d'exclusivament jurídics (per a entitats tutelars o d'immigració) i d'altres per complementar les tasques en projectes que no són purament jurídics, amb la participació de moltíssims antics alumnes de Dret.

«Actualment, a part dels projectes netament jurídics, tots els equips de consultoria disposen d'un advocat que, a part de treballar com un més en el projecte, té la tasca d'ajudar l'entitat a què ha estat assignat a comprovar que “està al dia” dels requeriments legals bàsics (renovació de càrrecs, protecció de dades, etc.). Això ho fan gràcies a una senzilla guia que ha elaborat un equip encapçalat per la Carmen Frías, on s'explica quines són les qüestions que s'han de comprovar (com una mena de *checklist*) i com s'ha de fer. **Inicialment la integració dels alumnes de Dret en els equips normals de consultoria va tenir certes dificultats, ja que crec que no s'entenia el paper de “l'advocat” a l'equip;** però, gràcies a una definició més acotada d'aquest paper i a una millora en la comunicació, aquests problemes van desaparèixer ràpidament. Ens hem adonat que és un assessorament que les entitats agraeixen moltíssim.»

Actualment, tots els equips de consultoria disposen d'un advocat que ajuda l'entitat a «estar al dia» en els requeriments legals bàsics

Què t'ha aportat el projecte?

«T'obre la ment i et fa conèixer noves realitats. És una satisfacció personal que el que has fet hagi aportat una miqueta a una fundació i que això contribueixi a millorar una miqueta l'entorn social en què estem. [...] Com que em sento molt identificat amb el projecte, intento compartir-lo sempre que puc amb el meu entorn.»

Què és el millor del projecte?

«L'experiència. És una experiència personal d'aprenentatge i de millora, gràcies a la gent de les entitats, els companys, els beneficiaris de les entitats...»

Com definiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Rebre molt, donar força i aportar una miqueta.»

En **Víctor Morales** és llicenciat en Dret per ESADE (07) i ha desenvolupat la seva carrera com a advocat laboralista en diversos bufets com ara BDO, Abdon Pedrajas & Molero. Actualment treballa a JGBR Abogados, Crowe Horwath.

Per què t'apuntes a Alumni Solidari?

«El motiu per inscriure-m'hi va ser poder participar amb altres companys d'altres àrees en l'assessorament legal d'organitzacions que no assessorem en els despatxos on havia treballat i, d'altra banda, poder aportar alguna cosa, pro bono, en un projecte tan interessant i que estava naixent en aquell moment com Alumni Solidari.»

Què recordes del procés?

«El moment més interessant que recordo va ser la visita al centre de Planeta Imaginario i poder parlar in situ amb el responsable de Recursos Humans. Em va permetre entendre exactament què estàvem assessorant.»

Què t'ha aportat el projecte?

«Alumni Solidari m'ha aportat poder treballar amb companys d'altres àrees en l'assessorament d'una entitat del tercer sector i sobretot la satisfacció de veure que l'aportació els era d'utilitat. El més satisfactori va ser veure com implementaven algunes de les mesures que vam recomanar en el nostre informe final.»

Com resumiries Alumni Solidari en tres conceptes?

«Altruista, transversal, necessari.»

L'objectiu de tot això són les històries d'èxit dels usuaris de Planeta Imaginario

El nen que volia ser Ronaldinho i va arribar a ser Messi

Un 5 de novembre va néixer un guanyador, el **David**. Ell va ser el primer fill d'una parella jove amb mol-

tes il·lusions projectades cap al seu fill. Els seus ulls grans i blaus enamoraven a tothom. El David va començar a aprendre que aquells ulls enormes li deixarien aconseguir tot el que es proposés.

En arribar als seus primers dos anys, aquells ulls van deixar de buscar la mirada dels seus pares i van començar a perdre la curiositat per tot allò que l'envoltava. Els seus interessos cada cop més anaven cap a objectes giratoris; no jugava amb els cotxes, sinó que es podia passar hores mirant com giraven les rodes dels cotxes, i el seu joc sempre acabava sent ordenant o apilant les joguines. Les coses van començar a empitjorar amb l'arribada del seu germà. La seva única manera de relacionar-se amb ell era pegant-li o traient-li bruscament objectes de la mà. La família, preocupada, va buscar ajuda.

Els pares, alertats, van arribar a la fundació un mes de maig. **«Ningú de nosaltres sabia que aquell nen era un “guanyador” i ens canviaria a tots nosaltres».** Primer de tot, es va fer, externament a la fundació, el diagnòstic del David: **trastorn generalitzat del desenvolupament amb trets autistes.** Seguidament, un equip clínic de terapeutes i un supervisor es van posar a buscar la manera d'ajudar-lo el David a entendre el món en què vivia i aprendre a relacionar-s'hi. Tot això va comportar un canvi a tota la família, segurament un dels més importants en la seva vida. Sabien que havien de fer una pinya: fundació, família i tot el seu entorn havien de treballar en equip per arribar a l'èxit. **Durant el temps de tractament es van treballar** habilitats d'imitació, el joc amb el seu germà i amb altres nens de l'escola, el desenvolupament de la parla o el llenguatge, la conversa amb adults, les aportacions de noves idees, ensenyar-li tot allò que a la resta de nens els agradava i a ell no, ensenyar-li que jugar a futbol amb els altres nens era més divertit que estar-se en un racó del pati sol... **Un conjunt d'habilitats per desenvolupar amb l'objectiu que arribés a ser un nen amb els mateixos recursos i potencial que la resta de nens de la seva edat.**

El David es va convertir en un lluitador: cada dia vencia els obstacles que li presentava la vida, cada dia aprenia alguna cosa nova, tots els reptes que li plantejava l'equip terapèutic els superava. A l'escola es va convertir en un dels primers en aixecar la mà quan la professora enuncitava un problema matemàtic, a les festes escolars era un nen més i, com la resta de nens de la seva classe, desitjava la samarreta de Ronaldinho!

Després de més de tres anys de lluita, el David i la seva família van rebre la notícia que més els canviaria la vida: **«El David, després de tres anys de tractament conductual intensiu, ja no emet diagnòstic d'espectre autista [...]». El seu nivell de funcionament és igual que el d'un nen típic...».** Actualment, va a l'escola ordinària sense cap tipus de suport. El seu ritme d'aprenentatge és exactament igual que el de la resta de nens de la seva edat i no presenta cap tipus de dificultat en el desenvolupament.

El David ara vol ser Messi. Ell encara no sap que serà tot el que es proposi, perquè és un guanyador!

El David va a l'escola ordinària sense cap tipus de suport i el seu ritme d'aprenentatge és igual al de la resta de nens de la seva edat

La princesa del Vallès

La **Maria** és la petita de tres germans, nascuda al Vallès, en una casa d'un barri residencial. Els seus primers anys de vida, el món li resultava estrany, amb falta de predictibilitat, no tenia habilitat ni interès per comunicar-se i evitava en tot moment el contacte físic amb qualsevol persona del seu entorn.

La Maria, juntament amb els seus pares, va passar un període d'avaluacions amb diferents professionals, el resultat de les quals va ser un mal pronòstic, la qual cosa dificultava que algú s'arrisqués a donar cap mena d'esperança a la família.

Finalment, abans de complir els tres anys d'edat, va arribar a la Fundació Planeta Imaginario, on va estar treballant amb un equip especialitzat durant quatre anys.

Van ser quatre anys difícils per a ella i la seva família, plens d'esforç, d'aprenentatges, d'enderrocar murs i superar-se cada dia. Quatre anys en què **va aprendre a conviure en el món que l'envolta i en què ens va ensenyar que, si un s'ho proposa, tot és possible.**

Actualment, la Maria té set anys i és una nena feliç! Amb el mateix nivell d'autonomia que els seus companys de l'escola, gaudeix de jocs amb els seus dos germans, és capaç de comunicar-se a través d'un sistema alternatiu de comunicació i en tot moment busca el contacte físic amb el seu entorn mitjançant abraçades i petons.

L'extraordinària història de la Neus

Nascuda un 18 de novembre, és la primera filla de dos pares joves i enamorats. La mare la tenia en braços i els ulls se li il·luminaven plena d'esperances i il·lusions: què faria?, què aprendria?, com seria el seu futur?...

Els primers 18 mesos de la nova família van ser complicats: la nena plorava en sentir certs sorolls forts, els pares tenien dificultats per calmar-la, la mirada i l'atenció de la nena anaven cap a objectes que presentaven moviment o objectes lluminosos, bracejava quan veia coses que li agradaven molt i no tenia interès social cap a familiars ni amics més pròxims.

Els pares, alertats davant d'aquestes situacions, es van dirigir al Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP). Allà la Neus va ser **diagnosticada de trastorn generalitzat del desenvolupament amb trets autistes.**

Finalment, la Neus arribava a la **Fundació Planeta Imaginario**, on un equip clínic de tres terapeutes i una supervisora es posaven fil a l'agulla per ajudar la nena a comprendre el món on vivia i a adquirir habilitats, sempre cooperant amb la participació dels pares, avis, germà petit i l'equip professional de l'escola. Durant el temps de tractament es van treballar habilitats d'imitació, joc, desenvolupament de la parla, conversa amb adults, trencament de rigideses, etc. Un conjunt d'habilitats que calia desenvolupar amb l'objectiu que la Neus tingués tants recursos i potencial com tots els nens de la seva edat.

Amb el temps la Neus va demostrar que tenia una capacitat extraordinària, fent salts de gegant fins al límit d'arribar a estar al mateix nivell que la resta de nens de la seva edat. Era una carrera d'obstacles en què ella els superava tots!

Actualment, la Neus va sola a l'escola ordinària, sense suport d'adults, amb els nens de la seva edat i aprèn a la mateixa velocitat que qualsevol altre nen de sis anys. Experts en diagnòstic d'autisme han retirat l'etiqueta que durant cinc anys la va perseguir. Gràcies, Neus, per ensenyar qui ets al món!

6

Petites històries

Alumni Solidari és una experiència vital per a moltes persones. En aquest capítol hem volgut recollir algunes històries de gran intensitat fora dels casos seleccionats i explicats en profunditat. Són algunes petites històries de persones que han participat a Alumni Solidari.

El **Jordi Garcia Castillo** va fer un Part-Time MBA l'any 2002 i ha dedicat la seva vida professional al món de les assegurances. Per mitjà d'un amic assisteix a la Jornada Anual d'Alumni Solidari. El projecte li interessa molt i decideix que hi enviarà el CV. El Jordi no havia tingut mai cap experiència en el món social, però tenia curiositat i ganes d'aprendre alguna cosa diferent del seu dia a dia laboral. La garantia de l'escola el va acabar de convèncer.

«Alumni Solidari m'ha aportat moltíssim. M'ha obert les portes cap a un món diferent, m'ha permès descobrir el tercer sector i enriquir-me molt personalment. Ha estat per a mi una experiència vital.»

El primer projecte de Consultors Solidaris en què el Jordi va participar va ser, el curs 2010-2011, a **Acció Solidària Contra l'Atur**, una entitat que ajuda els aturats mitjançant projectes d'autoocupació, microcrèdits, etc. Allà van dur a terme una revisió financera i dels sistemes informàtics.

«L'equip va funcionar molt bé, hi havia molta química, érem tots bastant joves i això ja plantejava una diferència amb l'ONG, on la majoria eren jubilats. [...] **Contràriament al que de vegades es diu, l'ONG aporta molt valor a la societat i amb molta humilitat i compromís.**»

Per al Jordi, el millor d'Alumni Solidari són els valors del projecte: servei «tothom és voluntari i vol aportar-hi coses, i fins i tot cal acotar la voluntat d'alguns consultors perquè hi ha una realitat i cal donar un resultat en un temps definit», humilitat «en relació amb les persones de l'ONG i en el treball dins d'una jerarquia diferent de la del món laboral», compromís «són vuit mesos de treball en hores extres», treball en equip «vuit consultors que no es coneixen i vénen de sectors molt diversos i cal que ràpidament s'entenguin i interactuin per tal d'assolir un resultat» i professionalitat «malgrat que sigui un voluntariat, és un projecte professional i el resultat ha de ser molt professional».

En acabar el primer projecte, li proposen ser líder de projecte a **La Tutela**, fundació dedicada a la protecció dels drets de les persones amb discapacitat psíquica i a la millora de la seva qualitat de vida.

Aquestes dues experiències impacten tant el Jordi que decideix canviar la seva trajectòria professional. Al principi del 2012 s'hi llança amb un projecte d'emprenedoria social i funda **Kapacity & Diversity** (www.kapacity.es).

El Jordi descobreix en una conferència a l'Institut d'Innovació Social la figura de l'emprenedoria social. Li interessa tant que aprofundeix en el tema i avui lidera una organització que vol promoure un canvi de paradigma. El seu somni és «contribuir a un canvi de paradigma sobre les capacitats de les persones amb discapacitats i normalitzar la seva presència en el mercat del treball».

L'experiència del Jordi amb Alumni Solidari l'impulsa a canviar la seva vida professional i llençar un projecte d'emprenedoria social

Kapacity & Diversity és una consultoria social que ofereix un innovador servei de formació en habilitats personals i interpersonals i també una consultoria especialitzada a potenciar la responsabilitat social de l'empresa, tant pel que fa a la sensibilització interna de l'organització com

per fer màrqueting social o millorar el disseny dels productes o serveis i fer-los més accessibles a les persones amb discapacitat.

L'empresa té actualment vuit formadors altament qualificats i amb experiència molt diversa: economistes, psicòlegs, enginyers, advocats... Van participar en la jornada de llançament de Consultors Solidaris del curs 2012-2013 d'Alumni Solidari a Barcelona i Madrid, amb una ponència de sensibilització titulada «La marca Tercer Sector i la marca Discapacitat». La historia del Jordi és un clar exemple de l'impacte del projecte en les persones i de retruc en la societat.

L'Alejandro Torrado va acabar la llicenciatura a ESADE l'any 1969 i, des de llavors, ha tingut una dilatada experiència professional en l'empresa privada. Director de Tibidabo i vicepresident a Global Studios, entre d'altres, avui es dedica al món de la consultoria en el sector del lleure. L'Alejandro, després de sortir d'ESADE, no havia tingut pràcticament vinculació amb l'escola, fins que fa cinc anys va saber del projecte d'Alumni Solidari: «No coneixia el sector social i m'hi apunto per ser solidari, pensant que el tercer sector necessita professionals que potser no pot contractar». El juliol del 2010 el criden per a un projecte a **Aura**, una fundació dedicada a la inclusió social i laboral de persones amb discapacitat intel·lectual.

D'aquella reflexió estratègica que l'Alejandro, amb la resta del grup de Consultors Solidaris, va fer, en sorgeix, entre d'altres, la recomanació d'integrar en la gestió de l'ONG persones amb capacitat de gestió sense vincle emocional amb la síndrome de Down. I atesa la bona relació professional i personal que s'estableix entre la fundació i els consultors, el Patronat proposa a l'Alejandro i al seu company Oriol Tarrats que passin a formar part del Patronat. Ells ho accepten sense haver-s'ho de pensar: «Encara estem encaixant en el Patronat, perquè d'alguna manera els estem canviant una mica la visió: som gent amb experiència executiva i hi estem aportant una genètica nova».

L'Oriol Tarrats té un perfil una mica diferent, ja que ha dirigit fundacions i gremis professionals i té una bona experiència en el tercer sector: «Sóc exalumne de l'escola —vaig fer-hi un màster de Màrqueting el 1991— i, quan vaig saber que hi havia un projecte de col·laboració amb el tercer sector, m'hi apunto perquè penso que hi puc contribuir. També penso que el contacte amb persones i organitzacions diferents m'enriquirà en l'àmbit personal i professional».

L'Oriol i l'Alejandro es coneixen durant el primer projecte per a la Fundació Aura i es converteixen en companys i consultors complementaris. Alumni Solidari els proposa, el 2011-2012, liderar un projecte per a la **Fundació Pere Closa** i s'hi posen. Pere Closa és una fundació dedicada a promoure l'educació entre l'ètnia gitana. Tots dos colidieren el projecte i, respecte d'aquest rol, confessen que al principi no hi creien: «Ens semblava un invent molt estrany, basat en la suplència en cas de falta de disponibilitat d'un dels dos professionals, però després d'uns mesos ho veiem molt útil i pertinent. [...] Liderar un equip és un repte molt interessant, ja que és una caixa tancada de professionals molt diferents. No es coneixen però tenen dos vincles comuns: l'escola i que són voluntaris. Cal que sumin en positiu, que no es desmotivin.»

Després de col·laborar en el projecte d'Aura, l'Oriol i l'Alejandro entren a formar part del seu patronat

L'Alejandro ens explica que el projecte li ha aportat molt i que s'ha enriquit gràcies al treball amb els altres consultors, «uns companys molt potents professionalment». D'altra banda, el contacte amb l'ONG li ha permès «conèixer un nou món amb molts aprenentatges i, sobretot, molt generós». L'Oriol assenyala que **el projecte també li ha aportat «retrobar una vinculació emocional molt forta amb l'escola, que havia perdut i que de segur que és bona per a tots dos».**

Pere Closa és una organització formada essencialment per gitanos. Està dirigida per un exalumne d'ESADE, paio, que va proposar al Patronat demanar una consultoria a Alumni Solidari per tal de millorar la visió estratègica de l'organització. En aquest cas, addicionalment a la confrontació de dos universos (privat respecte a ONG), ens trobem amb la particularitat de la convivència de dos mons: gitanos i païos.

La història d'aquests dos antics alumnes és l'exemple de dues persones amb molta experiència i una gran maduresa professional que aprofiten el pont que estableix Alumni Solidari amb el tercer sector per fer un voluntariat professional i posteriorment entrar en l'estructura del patronat de l'entitat. **Amb ells s'aconsegueix un doble objectiu d'Alumni Solidari: crear ponts entre el tercer sector i enfortir la governança de les entitats.**

La **María José Alepuz** acaba la carrera CE i MBA el 1992 i es posa a treballar per a les Nacions Unides. Quan torna a Barcelona, munta una consultoria per al sector públic i per a ONG, un projecte molt innovador als anys noranta. Entre els clients hi ha entitats com ara Intermón Oxfam. Cinc anys més tard salta a la gestió d'entitats del tercer sector i ara ja en fa deu que és gerent de la **Fundació Gaspar de Portolà**.

Gaspar de Portolà és una fundació dedicada a la integració sociolaboral de persones amb discapacitat intel·lectual, un col·lectiu molt fràgil en risc d'exclusió social. Donen suport a la formació, fan assessorament social i creen llocs de treball a través dels CET (centres especials de treball), on treballen més de 100 persones, el 70% de les quals tenen discapacitat. Les seves línies de negoci són la manipulació, la confecció, la jardineria, el taller creatiu i la neteja.

Gaspar de Portolà crea llocs de treball a través dels CET on treballen més de 100 persones, un 70% amb discapacitat

Tal com explica la **María José**, «la lògica aquí és la inversa del món de l'empresa privada. Aquí pensem quina feina podem trobar per donar ocupació a cada perfil».

El 2008-2009 sol·liciten una consultoria a Alumni Solidari per a un pla de viabilitat d'habitatge tutelat. Tot i que el projecte finalment no es va implementar a causa de la crisi, el procés va ser molt enriquidor per a l'entitat. La María José subratlla l'èxit del projecte gràcies a la multiplicitat de perfils de l'equip de consultors (jurista, arquitecte, psicòleg, màrqueting...), la seva implicació i la professionalitat: «Era un luxe tenir persones de disciplines tan diverses. El grau d'implicació i entusiasme era brutal. A nosaltres ens feia sentir importants i ens engrescava a fer més. Tenien un nivell professional molt alt i, si d'alguna cosa no en sabien, es buscaven la vida per saber-ne».

Fotografies de la jornada final de presentació del projecte d'Alumni Solidari als treballadors de Gaspar de Portolà

La Fundació Gaspar de Portolà és el proveïdor en el manteniment dels jardins d'ESADE i, des del 2012, prova una nova línia de negoci en neteja de cotxes dins les instal·lacions d'ESADECRA-POLIS. El curs 2012-2013 participa de nou com a entitat beneficiària d'una de les consultories d'Alumni Solidari, amb un projecte de viabilitat i sostenibilitat de noves línies de treball.

La Fundació Marianao és una entitat que des del 1985 promou diversos projectes socioeducatius per a infants, joves i adults en situació d'alt risc social a Sant Boi de Llobregat i la seva comarca. El 2009 demanen una consultoria d'Alumni Solidari per millorar la seva política de recursos humans.

Josep Torrico, director d'aquesta fundació, ens explica la seva experiència amb Alumni Solidari: «Marianao havia crescut molt en poc temps i vam

passar a tenir 70 treballadors, amb molta rotació de personal. Ens vam adonar que ens calien eines de gestió del capital humà. El treball d'Alumni Solidari ens va aportar rigor, credibilitat com a equip directiu en relació amb la resta de l'organització i eines de gestió de persones. Érem un equip molt jove i ens va donar cohesió i aprenentatge».

Pel que fa a la relació de l'equip de Marianao amb els consultors, el Josep ens explica que «cal destacar la seva sensibilitat i respecte per un equip sense gaires coneixements. Es van adaptar al nostre ritme i a les nostres necessitats, van adaptar el llenguatge, i així va ser molt productiu. Va haver-hi un intercanvi, un aprenentatge mutu».

La Fundació Comtal és un equip de professionals i voluntaris que treballen al Casc Antic de Barcelona per tal que infants, joves i adults en situació de risc d'exclusió social tinguin una vida més digna. La clau per a ells és l'educació i per això és l'element central de tots els seus projectes. L'entitat es troba en un context de gran diversitat cultural: el districte de Ciutat Vella té en l'actualitat uns 106.000 habitants i hi conviuen més de 70 nacionalitats diferents.

Parlem amb el **Jordi Jové**, vicepresident del Patronat, i **Alicia Artiaga**, administradora del Patronat. El Jordi va fer el programa DGONG d'ESADE (2003-2004) i l'Alicia és mestra del mateix programa. Aquesta fundació va rebre una consultoria estratègica d'Alumni Solidari durant el curs 2007-2008.

El Jordi té «un molt bon record tant del procés com de les persones. En alguns moments gairebé eren més proactius que nosaltres. Amb una barreja de gent jove i gent amb molta experiència, va ser molt intens. Un cop acabat el procés, el Patronat va aprovar el pla estratègic que en va resultar. Fins i tot els consultors van assistir al cap de setmana que anualment el Patronat fa a Berga».

Sobre el valor de la consultoria ens explica que «els consultors ens aportaven una visió externa més objectiva i crítica, identificaven altres prioritats o oportunitats de desenvolupament per a l'entitat. Nosaltres havíem crescut molt, però no havíem fixat objectius a mitjà i llarg termini, mai no havíem fet un pla estratègic. Després de la consultoria hem mantingut una relació de col·laboració amb tres dels consultors solidaris. Del que estava planificat implementar el primer any, en vam fer el 90%, i després ens vam relaxar una mica. Però l'any següent vam establir un sistema de seguiment del pla dues vegades l'any que ens ha permès implementar entorn del 50% del que hi havia al pla».

En **Juan Navas** va estudiar Sociologia i el 2006 va fer l'EMBA a ESADE. És director general de Distriplac-Wanner Grupo Saint Gobain. No tenia experiència prèvia en el tercer sector. Descobreix Alumni Solidari i li interessa per tal d'aportar alguna cosa a la societat: «És important que els qui tenim la sort d'haver pogut estudiar, viatjar i tenir llocs de responsabilitat puguem bolcar i aportar alguna cosa a les organitzacions que ho puguin necessitar. El que a tu t'han donat, tu ho dones».

Per ell, un dels reptes interessants d'Alumni Solidari és que «has de treballar sense una jerarquia establerta. Es tracta d'equips de voluntaris i, per tant, el lideratge és molt diferent del de l'empresa, en què tens gent al teu càrrec». Ens explica que cal més humilitat i més escoltar el grup: «T'adones de coses noves sobre la teva manera de treballar, punts forts i febles amb els quals cal esforçar-se a títol individual».

«El lideratge en els projectes d'Alumni Solidari és molt diferent al de l'empresa on tens gent al teu càrrec»

El Juan ha col·laborat en tres edicions de Consultors Solidaris a Madrid. Primerament a **Entreculturas** (2008-2009), una entitat que **dóna suport a projectes que promouen l'educació a les poblacions més desfavorides de l'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia**. Després va participar a la consultoria del pla de comunicació de **Norte Joven**, una entitat que es dedica a la **inserció sociolaboral de joves en risc d'exclusió social a Madrid**. El curs 2011-2012 li proposen ser metaconsultor a Madrid, per tal de participar en la coordinació dels equips ajudant la Macrina, voluntària i responsable dels voluntaris a Madrid, i la Silvia, responsable d'ESADE Alumni a Madrid.

Des de la perspectiva de la seva participació, subratlla que és important ser conscient de la dedicació necessària per a un projecte de consultoria. Durant els dos primers projectes de consultor, ell hi va dedicar entre tres i cinc hores per setmana.

«Per a mi Alumni Solidari és el millor que té ESADE Alumni, pel que aporta a la societat, pel que aporta a ESADE i pel que ens aporta a nosaltres. Quan durant el projecte trobes una solució i veus que l'entitat la implementa, això és un *subidón*, et fa sentir bé el fet de veure que els has ajudat.»

En Juan és el testimoni d'una persona amb grans responsabilitats professionals que descobreix el voluntariat a través d'Alumni Solidari i s'hi enganxa. Farà el necessari per fer compatible Alumni Solidari amb la seva vida professional i personal.

La **Roser Cusco** és llicenciada i MBA (2003), va començar la seva carrera professional en consultoria estratègica a Europraxis i actualment és Brand Manager a Novartis.

Sobre les seves motivacions: **«Després d'uns anys treballant en la consultoria estratègica vaig pensar que tot el que havia après podria ser d'utilitat a organismes del tercer sector que no disposen de grans recursos.** Al cap i a la fi molts dels problemes als quals s'enfronten les empreses són força semblants als que es plantegen al món social. Sempre havia volgut col·laborar en alguna ONG i Alumni Solidari em va donar la possibilitat de fer-ho de la manera que més em motivava».

La Roser va participar en el pla estratègic de la Fundació Comtal, en el diagnòstic i pla de millora d'ASCA (Acció Solidària Contra l'Atur) i donant assessorament puntual al Casal dels Infants del Raval.

Per a la Roser, ha estat una experiència molt impactant: **«A nivell dels diferents organismes del tercer sector amb els quals vaig tenir la sort de treballar, em va impactar l'altíssim grau d'entrega i motivació de les persones que hi treballen.** La il·lusió amb què ens rebien i escoltaven les nostres propostes, la seva capacitat d'autocrítica i humilitat no l'he vista en cap empresa. Els nostres interlocutors del “client” són grandíssims professionals dels quals he après molt. [...] Quant als companys d'equip, només puc tenir paraules d'agraïment. Mai he treballat amb un grup de gent tan heterogeni on s'hagi arribat a crear un sentiment de pertinença i d'unió tan fort».

«Mai he treballat amb un grup de gent tan heterogeni on s'hagi arribat a crear un sentiment de pertinença i d'unió tan fort»

Els tres conceptes que encapsulen Alumni Solidari per a la Roser: **«Compartir: coneixements, experiències i temps amb els companys d'equip i els “clients”.** Es tracta de ser generós i posar al servei dels altres les teves capacitats i temps sense esperar res a canvi. [...] Dedicació: que ningú no s'enganyi, participar a Alumni Solidari exigeix dedicació. No val apuntar-s'hi pensant que et dedicaràs a seure en una cadira i xerrar com si fossis en un consell d'administració. S'han de picar Excels, Words i PowerPoints si es vol fer la feina ben feta, i les reunions són sempre a hores intempestives. [...] *Win-win*: amb Alumni Solidari tothom hi surt guanyant, no només els assessorats. Els consultors aprenem molt d'un sector desconegut, coneixem persones molt interessants (tant del client com de l'equip) i exercitem capacitats que el nostre dia a dia tendeix a rovellar».

La Roser és un exemple excel·lent de l'impacte del projecte en les persones i de com Alumni Solidari dóna resposta a una demanda creixent de voluntariat dels alumnes de l'escola.

Així veuen els voluntaris a Alumní Solidari...

XARXA ONG
COMPARTIR ESCOLA PONT
CONTACTE PROFESSIONAL APRENTATGE PROBONO
MÓN CREAÇIÓ
IMPACTE CONSULTORIA EQUIP
COMPROMÍS AJUDAR ALUMNI
ALTRUISME COOPERACIÓ CANALITZACIÓ
EX ALUMNE
CONTRIBUCIÓ HUMILITAT CURIOSITAT

I així les ONG...

PROFESSIONAL TRANSFORMACIÓ
MOTIVACIÓ APRENTATGE
PROXIMITAT ENTUSIASME
EQUIP JUNTS COMPLICITATS ORGANITZACIONS
GENEROSITAT UTILITAT
MÓN IMPLICACIÓ
ESCOLA
SOLIDARITAT COL·LABORACIÓ

Alumni Solidari en xifres

En aquest capítol mostrarem l'evolució d'Alumni Solidari a partir de diversos indicadors rellevants, com ara les dades de participació dels voluntaris i entitats col·laboradores, el nombre i tipologia dels serveis prestats, la diversitat d'actes i trobades organitzades i la inversió econòmica i els recursos humans destinats al projecte.

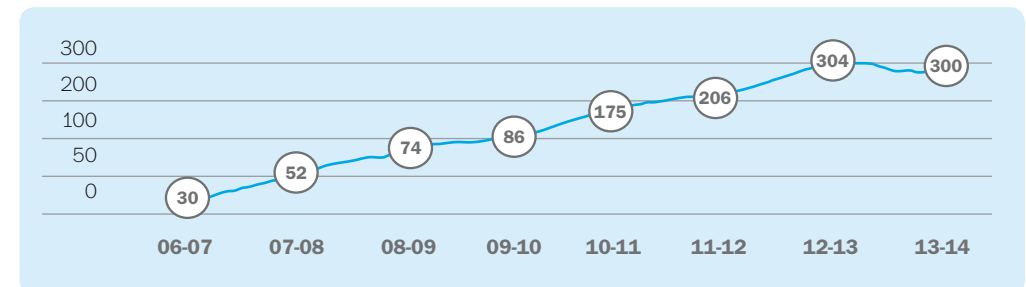
Voluntaris

Participació

El nombre de voluntaris ha anat augmentant progressivament des dels 30 inicials de 2006 als 304 del curs 2012-2013. La participació es manté en 2014, el que demostra la consolidació del projecte i el gran interès que desperten les iniciatives socials en el col·lectiu d'antics alumnes de l'escola. Les xifres favorables també responen a la voluntat d'ESADE Alumni d'ampliar les places de voluntariat per apropar els antics alumnes al món social.

Els voluntaris s'han multiplicat per 10 en 7 anys

Evolució del nombre de voluntaris

Podem valorar el nivell de sensibilització obtingut amb el projecte i el grau de satisfacció personal i professional dels voluntaris gràcies a una enquesta realitzada entre els participants d'Alumni Solidari al maig de 2012²⁰.

Nivell de sensibilització

La majoria dels voluntaris descobreix les ONG i entitats afins a través de la seva experiència a Alumni Solidari.

El 42% dels voluntaris s'inicia en el voluntariat social amb ESADE

²⁰ Un qüestionari autoadministrat en línia amb 14 preguntes tancades amb resposta tipus escala, selecció múltiple i dicotòmiques.

- El 60% descobreix les entitats del tercer sector amb els projectes d'Alumni Solidari. Una gran majoria dels voluntaris enquestats afirma haver après amb Alumni Solidari.
- El 78% afirma que l'experiència li ha aportat un major coneixement i una nova perspectiva sobre el tercer sector.
- El 8,5% assegura haver modificat la seva actitud significativament respecte a la realitat social i haver emprès accions com el voluntariat permanent o habitual, la recerca d'un nou treball amb un major caire social, o haver-se associat a alguna ONG i, fins i tot, haver arribat a formar part del seu patronat. Altres resultats rellevants llançats per l'enquesta són els següents:
- Nou de cada deu enquestats repetiria l'experiència de voluntariat després de passar per Alumni Solidari.

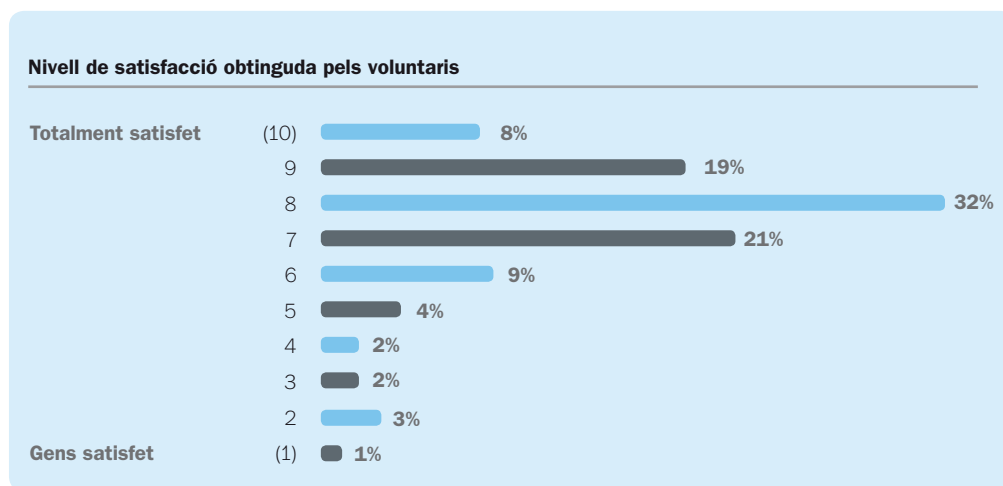
El 50% dels voluntaris s'ha plantejat desenvolupar programes socials a les empreses on treballa.

- El 50% dels voluntaris afirma haver-se plantejat treballar en una ONG.
- El 62% dels voluntaris s'ha associat a alguna ONG en acabar el voluntariat i el 30% pertany a dues o més.

Amb aquests resultats, podem concloure que el projecte aconsegueix apropar el tercer sector als antics alumnes de l'escola i que, per tant, compleix un dels seus principals objectius: la sensibilització.

Grau de satisfacció

El projecte Alumni Solidari vol ser una vivència enriquidora i gratificant per als participants. El següent gràfic revela que el nivell global de satisfacció dels voluntaris és molt elevat, com ho demostra la valoració mitjana de la seva experiència, que arriba a un 7,4 sobre 10.

L'enquesta ofereix també altres resultats que il·lustren molt bé el grau de satisfacció

- El 98% dels participants recomanarien l'experiència a companys i amics.

- Els antics alumnes destaquen la professionalitat del voluntariat com a valor principal d'Alumni Solidari.
- El 68% dels enquestats afirma que un dels atractius principals del projecte és poder treballar en un equip multidisciplinari.

Cal esmentar, que l'enquesta en què es basen la major part dels resultats recollits en aquest capítol és, en si mateixa, un exemple de la tasca que duen a terme els voluntaris que no treballen en la consultoria *pro bono*.

En aquest cas concret, el treball ha estat realitzat per **Virginia Mas** (MBA 2009-2010, actualment Market & Trade researcher a Ferrero Iberia) i coordinat per **Xavi Grau**, metaconsultor d'Alumni Solidari.

En Xavi és antic alumne del programa de Direcció de Màrqueting i ha desenvolupat la seva carrera professional en el món del màrqueting. En Xavi va quedar particularment impactat per la política de RSE de MRW, quan hi era director de màrqueting. Va iniciar la seva col·laboració amb Alumni Solidari en el projecte de consultoria d'ARED (2007-2008) dedicat a la reinserció de dones en risc d'exclusió social procedents de centres penitenciaris. Després va col·laborar en la consultoria per l'Alberg In & Out i també en una assessoria per a la Fundació Esclerosi Múltiple.

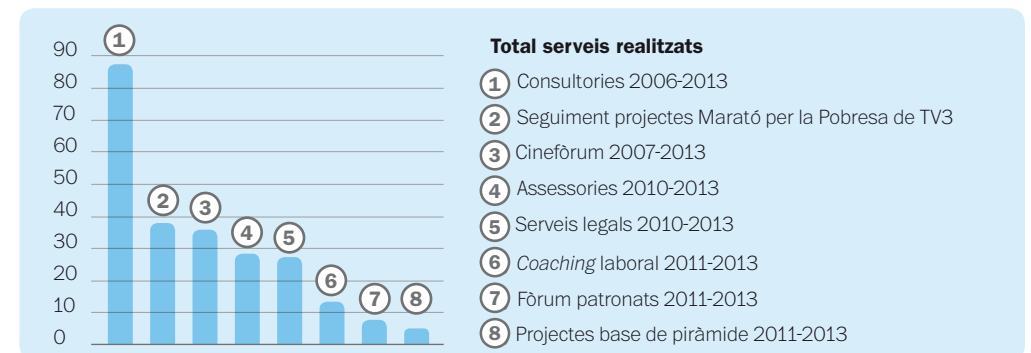
Explica que Alumni Solidari li ha donat l'oportunitat de conèixer i treballar amb col·lectius socials poc accessibles i destaca l'enorme responsabilitat i autoexigència que requereix aquest treball, ja que les entitats amb què col·laboren els consultors acostumen a seguir les seves recomanacions.

L'enquesta és un exemple dels projectes que duen a terme els voluntaris.

Serveis prestats

Durant els set anys en què s'ha dut a terme, Alumni Solidari ha anat ampliant el nombre d'iniciatives i ha desenvolupat una sèrie d'activitats i propostes que responen tant als interessos dels antics alumnes com a les necessitats detectades en el tercer sector. A continuació mostrem algunes dades que il·lustren l'evolució del nostre projecte.

Quantificació de les iniciatives

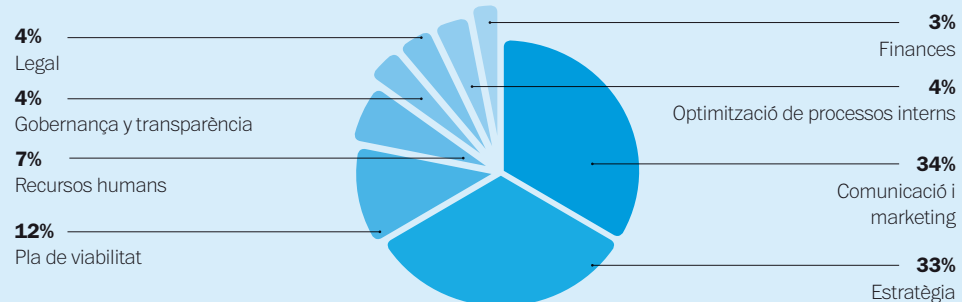
Tipologia de consultories realitzades

El tipus de consultoria s'ha diversificat en funció de les necessitats detectades i les possibilitats

d'atendre correctament les demandes amb els voluntaris d'Alumni Solidari.

Els serveis més sol·licitats han estat, per aquest ordre, la consultoria en comunicació i màrqueting, la consultoria per a l'elaboració de plans estratègics i els plans de viabilitat, molts d'ells, destinats a centres especials de treball.

Percentatges per tipologia de serveis

Les ONG participants

Durant aquest període s'ha col·laborat amb 94 entitats del món social²¹, que han rebut serveis diferents o bé el mateix servei en diferents anys (per exemple, dues consultories *pro bono* i una assessoria jurídica).

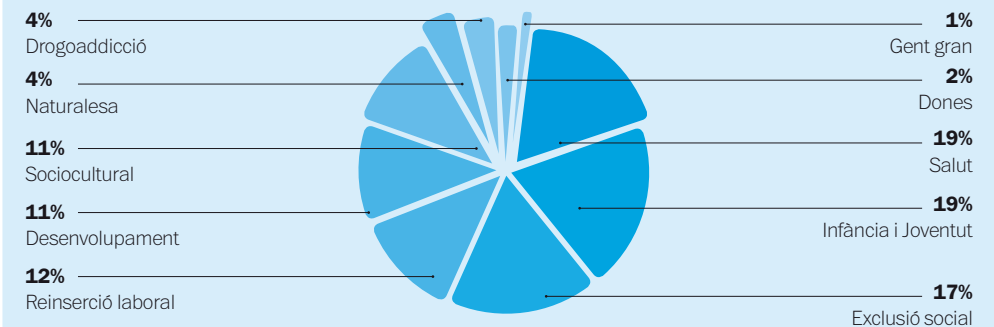
Per oferir una visió global del tipus d'organització atesa, presentem la seva classificació per àmbit d'actuació i presència geogràfica.

Tipus d'ONG per àmbit d'actuació

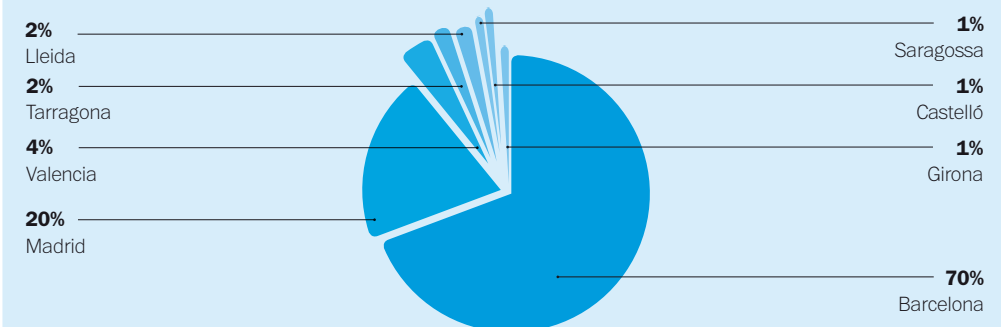
- Salut: Millora de les condicions de vida de persones amb malalties específiques o discapacitats.
- Infància i joventut: Promoció de l'accés a l'educació i millora de la qualitat de vida dels infants i els joves.
- Dones: Integració social i laboral de dones, atenció a la millora de les condicions de vida de les dones com a col·lectiu vulnerable.
- Exclusió social: Promoció del desenvolupament integral i la qualitat de vida de persones en risc d'exclusió.
- Reinserció laboral: Suport directe a persones aturades en situació precària.
- Desenvolupament: Compromís amb la transformació integral de les comunitats rurals i del Tercer Món.
- Sociocultural: Promoció de la llengua, de les arts escèniques, del comerç dels barris, etc.
- Natura: Promoció de l'ecologia, dels valors mediambientals i de la protecció dels animals.
- Drogoaddicció: Prevenció de la drogoaddicció, suport als afectats i a les seves famílies i programes per a la recuperació integral dels addictes.
- Gent gran: Millora de la qualitat de vida de la gent gran sola i amb pocs recursos.

²¹ Llista exhaustiva en l'Annex 1.

Percentatges per tipus d'ONG col·laboradora

Distribució geogràfica de les entitats

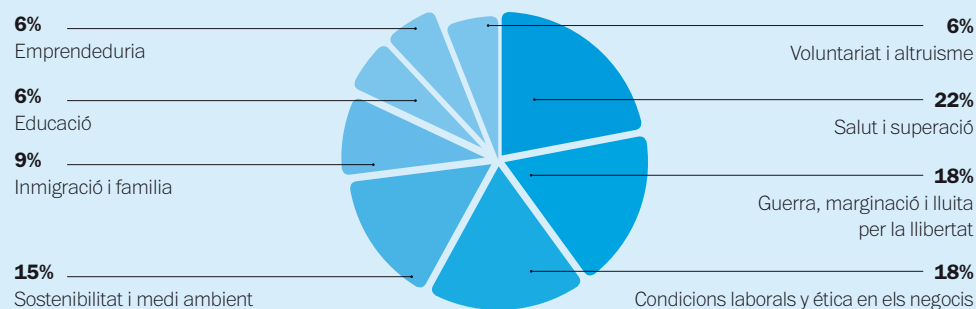
Els Cinefòrums

El projecte d'Alumni Solidari ha impulsat des dels seus primers anys les sessions de Cinefòrum a fi de potenciar el debat i la reflexió. En aquestes sessions es projecten prestigiosos documentals que aborden diferents problemàtiques socials i que generen interessants debats i intercanvis d'opinió entre els assistents a l'esdeveniment i un convidat expert en la matèria que es tracta. El Cinefòrum és una eina molt didàctica que ha tingut un èxit considerable a ESADE.

- S'han celebrat 38 sessions²² de Cinefòrum de temàtica social.
- El següent gràfic mostra els temes abordats.

²² Del 30 d'octubre de 2009 fins al 30 juliol de 2013.

Temas sociales abordados

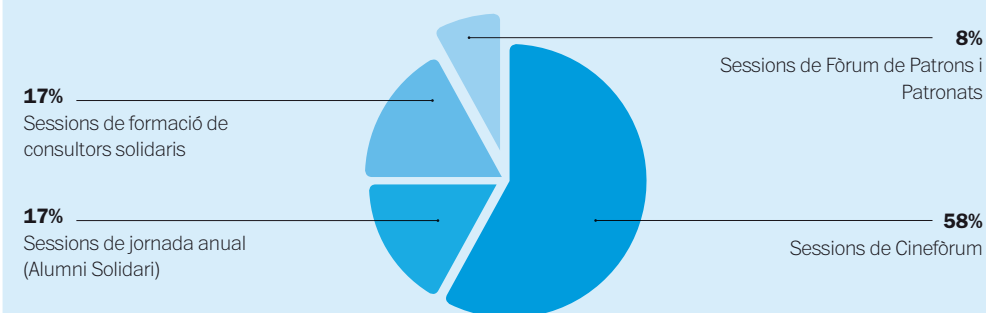

Actes d'Alumni Solidari

A més dels serveis a ONG i els Cinefòrums, Alumni Solidari ha dut a terme una sèrie d'actes necessaris per al bon desenvolupament de la seva activitat que completen la seva oferta de serveis. Es mostren en el següent gràfic.

Dades de la VI edició: gràfic de percentatges dels tipus d'actes celebrats per Alumni Solidari

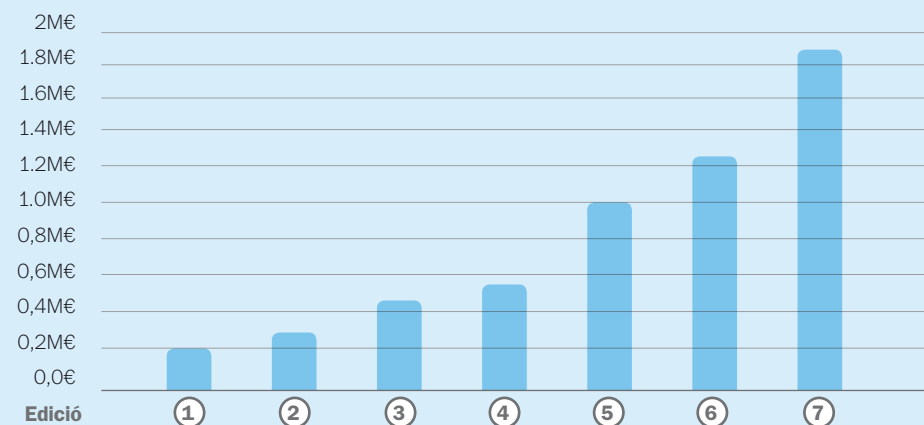
Nombre de sessions celebrades: 12

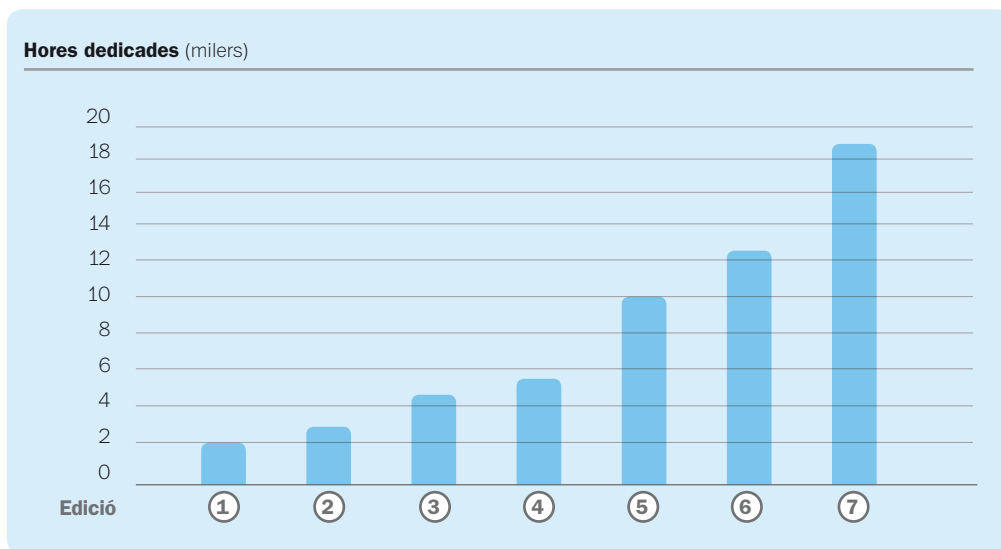

Dades econòmiques

Per estimar el valor econòmic de les consultories realitzades, es comptabilitzen anualment les hores que cada voluntari dedica al projecte on treballa. En la setena edició, per exemple, el valor ha estat de 1.9 milions d'euros (segons un preu estimat de 100 €/h).

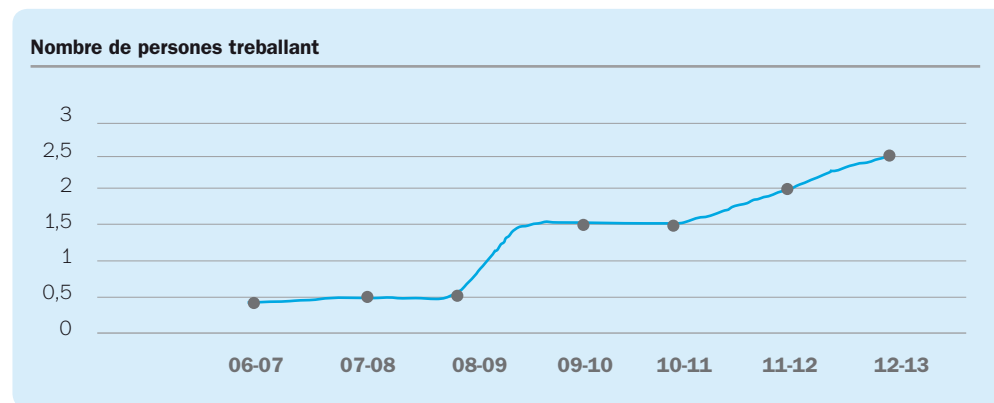
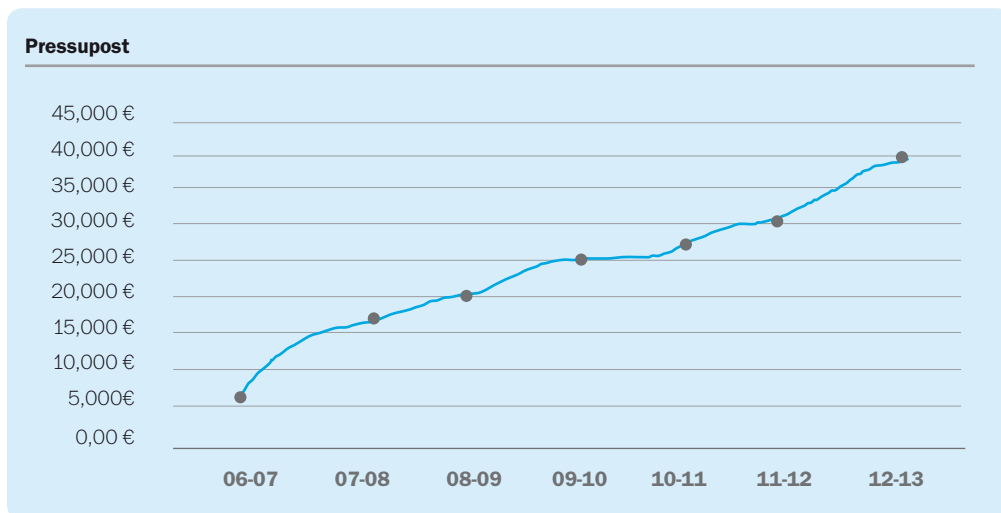
El valor estimat de les hores dedicades pels voluntaris, durant la VII edició d'Alumni Solidari, equival a 1,9M€

Valor estimat de les consultorie (Millions d'euros)

Pressupost

ESADE Alumni ha incrementat progressivament els recursos econòmics i humans assignats al projecte. Si comparem aquest augment dels recursos amb l'increment dels serveis prestats, el balanç és molt positiu. Podem concloure que, seguint el mateix model del tercer sector, s'ha aconseguit molt amb pocs recursos.

Finançadors

Llista de finançadors per a cadascuna de les edicions d'Alumni Solidari.

Primera edició, curs 2006-07 ESADE Alumni

Segona edició, curs 2007-08 ESADE Alumni, DKV i Farnington

Tercera edició, curs 2008-09 ESADE Alumni, Cajamar, Europraxis, Renta Corporación i MRW

Quarta edició, curs 2009-10 ESADE Alumni, Cajamar

Cinquena edició, curs 2010-11 ESADE Alumni, "la Caixa"

Sisena edició, curs 2011-12 ESADE Alumni, "la Caixa"

Setena edició, curs 2012-13 ESADE Alumni

Agraïments

A tots el voluntaris per la seva passió pel projecte, a les ONG per la seva confiança i ensenyaments, als nombrosos professors de la casa, com ara: Luisa Alemany, Daniel Arenas, Julián Carranza, Ignasi Carreras, Ivanna Casaburi, Carlos Cortés, Gerard Costa, Oscar García, María Iglesias, Enrique López, Mercè Mach, Belén Marín, Juan Mezo, Mercè Miguel Millán, Yolanda Mingueza, Clara Navarro, M. José Parada, Eduardo del Río, Beatriz Sanz, J. Francesc Valls, Alfred Vernis, Pau Vidal, Mar Vila, Maria Iglesias, Maria Sureda, Santiago Porto i Isabel Custodio.

Als convidats dels Cinefòrums, Fòrums de Patrons i formacions a consultors que són també tots voluntaris.

I, ja en particular per aquest llibre, he d'agrair a moltes, moltes persones la seva dedicació, contribució, ensenyaments i consells. Sense tots vosaltres aquest llibre simplement no existiria. Especialment a la Isabel Rallo, la Míriam Millán, l'Aina Pascual, l'Alfred Vernis, l'Elisenda Serra i al Pol Guiu pel seu gran suport al llarg de tot aquest projecte.

Per a mi fer aquest llibre ha estat un regal i sobretot una gran font d'aprenentatge i descoberta. Com a voluntària crec que, amb mi, s'han assolit molts dels objectius que persegueix el programa. Ara que he conegut el tercer sector m'adono que quasi no en sé res, però el que segur que he après és que les entitats i les persones que les formen són un món de generositat i passió que no et deixa indiferent.

Gràcies a totes les persones que heu compartit el vostre temps i les vostres històries

Entrevistes a consultors

Josep Solans: Som

Jordi Garcia: La Tutela

Oriol Tarrats: Aura, Pere Closas, FEM

Alejandro Torrado: Aura, Pere Closas, Casa de Orlandai

Manuel Bruscas: FEM

Isabel Navas: Entreculturas, La Rueca

Juan Navas: Entreculturas, Norte Joven

José Manuel Ballester: AcidH

Uxué Valls: Casal del Infants

José María Palomares: Fundación Hazloposible

Alma Vázquez: Fundación Hazloposible, Balía

Clara Navarro: Balía

Rosario de Castro: Balía, La Kalle

Víctor Morales: Planeta Imaginario

Manel Gastó: Amics de la Gent Gran

Roser Cusco: Acció Solidària Contra l'Atur

Entrevistes ONG

Salvador Busquets: Fundació Arrels

Núria Tresserras i Joan Bagués: Fundació AcidH

Raquel Ortega: Casal dels Infants

Marisol García: Fundación Hazloposible

Teresa Rodríguez: Fundación Balía

Llanos Gallo: Planeta Imaginario

Oriol Alsina: Amics de la Gent Gran

Maria José Alepuz: Gaspar de Portolà

Ana Redondo: Fundación Vicente Ferrer

Jordi Jové i Alicia Artiaga: Comtal

Josep Torrico i Xavier López: Marianao

Entrevistes a consultors sèniors / metaconsultors (voluntaris)

Sònia Gómez: AcidH

Xavi Grau: Ared, FEM, In&Out

Víctor Peiró: Arrels, pla estratègic

Jorge Rovira: Arrels, Adsis, pla estratègic

Antonio Delgado: Planeta Imaginario

Elisenda Serra: Xamfrà, Scout Catòlic

Carmen Pérez: Casal dels Infants, Acció Natura, Silo, Marató TV3

Macrina Camps: InteRed

Entrevistes a professors d'ESADE

Ivana Casaburl: Ared

Juan Mezo: FEM

Gerard Costa: Amics de la Gent Gran

Francesc Valls: Casal del Infants

Luisa Alemany: Fundació Esclerosi Múltiple

Vinculats amb ESADE/ESADE Alumni/Institut d'Innovació Social d'ESADE

Isabel Rallo: ESADE Alumni

Alfred Vernis: ESADE

Josep Santacreu: DKV / ESADE Alumni

Miriam Millán: ESADE Alumni

Xavier Sánchez: ESADE Alumni

Silvia Losada: ESADE Alumni

Sonia Navarro: ESADE Alumni / Institut d'Innovació Social d'ESADE

Ignasi Carreras: Institut d'Innovació Social d'ESADE

Guillermo Casanovas: Institut d'Innovació Social d'ESADE

Maria Iglesias: Institut d'Innovació Social d'ESADE / Fepa

9

Annexos

Anexo I

Lista de entidades y voluntarios que han participado hasta la edición VII

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
AAT. www.aatbarna.org				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Arjol Marco, Montserrat	MDMC 02 & EDIK 02 & V03
			Codina Campaña, Joan Carles	Form. Cont. 10 & DES 12
			de Senillosa Tribó, Núria	ADE Lic&Master 12
			Fernández de Nava, Francisco Javier	FGONG 04& Liderazgo e Innovación Social en las ONGD 07
			Mira Martín, Carlos	Dirección Estratégica de Comunicación 2000
			Sarsa Ezqueerra, Gemma	MBA 08
			Verdú Martí, Hèctor	MBA 10
Linde Elías, Richard	ADE Lic&MBA 92			
Acció Solidària Contra l'Atur. www.acciosolidaria.cat				
Comunicación	08-09	III	Alòs Lladó, Mercè	EMPA 06 & EMPA 08
			Caselles Reñé, María Montserrat	EDIK 83
			Comellas Novillo, Albert	MBA Program 99
			García Vidal, Ramón	Programa de Perfeccionamiento Directivo 03
			González Prat, José Mª	Lic&Master 81
			Martí Gamundi, José Luis	Program in Marketing Management 89
			Otero Pérez, Álvaro	ADE Lic&MBA 05
Acció Solidària Contra l'Atur. www.acciosolidaria.cat				
Implementación	10-11	IV	Alòs Lladó, Mercè	EMPA 06/EMPA 08
			Comellas Novillo, Albert	MBA Program 01
			Cruces Bofill, Claudia	ADE Lic&Master 07
			Díaz Gabarrón, Ana María	PMD 08
			González Prat, José María	Lic&Master 81
			Labazuy Miranda, Ana Isabel	Personal ESADE
			Martí Gamundi, José Luis	Program in Marketing Management 89
			Nieto Liñán, Ángel Cristóbal	EMBA 09
			Otero Pérez, Álvaro	ADE Lic&MBA 05
Acció Solidària Contra l'Atur. www.acciosolidaria.cat				
Revisión financiera	10-11	IV	de José Romero, Adriana	ADE Lic&Master
			García Castillo, Jordi	Part-Time MBA 02
			Manzanera Martínez-Aparicio, Eduardo Enrique	ADE Lic&Master 08
			Ruiz Torrejón, Rafael María	Part-Time MBA 03
			Sol Piñol, Jaume	CE Lic&Master 93
			Tobaruela Carrera, Beatriz	Part-Time Master en AGT
			Vidal Farré, Imma	Part-Time MBA 05

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Aced. www.aced-ongd.com				
Estrategia	11-12	VI	Castañeda Merino, Antonio José	PMD85 & PMM 73
			Martínez Oller, Sandra	Lic&MBA 05
			Torres Tomás, Juan José	Máster Dir. Adm. Empresas 85
			Villahoz Pérez, Miguel	MBA 94
AcidH. www.acidh.org				
Plan de viabilidad	09-10	IV	Ballester Folch, José Manuel	Lic&Master 90
			Barata Raich, Joaquín	Lic&Master 71
			de José Romero, Adriana	ADE Lic&Master 08
			Estorach Cavaller, Vanesa	ADE Lic&Master 07
			Gómez Serrano, Sònia	Lic&Master 91 & Control de Gestión 02
			Nicolau Camino, Ignacio	CE Lic&Master 88
Raventós Pujol, Oriol	MDEF 07			
Actua Vallès. www.actuavallès.org				
Estrategia	12-13	VII	Aler Canadell, Jaume	CE Lic&Master 86
			Boix Vidal, Ariadna	Lic&MD 10
			Calatayud Mañosa, Mireia	ADE Lic&MBA 02
			García Gómez, Carlos A.	MDEF 09
			Hernando Ponce, Marcos	MBA 11
			Martín Barnés, Iñaki	SEP 08
			Victorino Solano, Sallan	MBA 78
			Vargas Sardà, Meritxell	FGAP 02&EMPA 06
Adsis. www.fundacionadsis.org				
Mejora de procesos internos	07 - 08	II	Dueñas Selma, Francisco Javier	EDIE 88 y EDIF 90
			Llambrich Ferre, Jordi	MBA 07
			Montaner Soldevila, Mònica	Control gestión 99
			Rodríguez Pardo, Antonio	MBA 05
			Rovira Pi, Jorge	MBA 01
			Suñer Ollé, Adela	Lic&MDE 85
Adsis. www.fundacionadsis.org				
Marketing	12 - 13	VII	Quintana Díaz, Raquel	BBA 12
			Pujol Guerrero, Francisca	MDMC 06
			Madrid López, Elena	MDMC 11
			López Nos, María Luisa	MDMC 02&EDIK 02
			Gimeno Crespo, Jordi	El Reto de Gestionar Personas 91
			Garriga Borguño, Francesc	CE Lic&Master 81
			Domínguez de la Fuente, Gaspar	CE Lic&Master 81
			Bielsa Tolsa, Javier	Lic&Master 90
			Bejarano López, Manuel	Management Abogados Empresa 12

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Amics de la Gent Gran. www.amicsdelagentgran.org				
Comunicación y marketing	08-09	III	Bombí Vilaseca, Xavier	ADE Lic&MBA 97
			Boullosa Guerrero, Manuel	Part-Time MBA 06
			Ferrone, Nanita	MBA Exchange Program 06 & MBA
			Griñó Ódena, Sabina	Exchange Program 07 Lic&MBA 97
			Escassi Pascual, Joan Aleix	Lic&MBA ADE 98
			Massana Vales, Sandra	ADE Lic&Master 07
			Morés Alegría, Mireya	ADE Lic&MBA 2000
			Oller Ochaíta, Marta	ADE Lic&Master 07
Sánchez Fernández, Juan	MBA 07			
Amics de la Gent Gran. www.amicsdelagentgran.org				
Comunicación y marketing	10-11	IV	Almuní Calull, Pau	MBA 09
			Ara Cardone, Patricia	MDMC 02
			Costa Guix, Gerard	Doct. Adm. Direcc. Empr. 04
			Costas Pujol, Nina	ADE Lic&MBA 2000
			Gastó Rodríguez, Manel	Dirección Estratégica de la Comunicación 04
			González Borbolla, Laura	DEMC 10
			Matas Castañeda, Josep M ^a	Lic&Master 83
			Rosell Ducet, Roser	ADE Lic&MBA 06
APPC. www.appctarragona.org				
Estrategia	11-12	VI	Baena Ramírez, Olga	Junta Directiva 10
			Campo Alba, Dechen	Lic&MD 11
			Díaz López, M ^a Luisa	Prog. Estrategias. Desarrollo 99
			Fernández Navarro, Guillermo	DGONG 2000
			Fernández Vázquez, Yolanda	EMBA 11
			Flores Badós, Josep	PCDD 08
			Lampreave Figueras, Ángel	PMD 05
			Llop Tous, Joan	Lic&Master 79
			Merelo de Barberà Roig, Santiago	EMBA 11
			Ovejo Cortes, Joan	DSIS 10
			Pérez Magrané, Ángel	MBA 01
Arrels Fundació. www.arrelsfundacio.org				
Gobernanza y transparencia	06-07	I	Busquets Altred ,Marta	Lic&MDE 00
			Caldentey Marí, Neli	Dirección Integral de Marketing 91
			Casanovas Puigmartí, Guillermo	Lic&MDE 06
			Cüss Corella, Claudio	EMBA 05
			de la Guerra Ventosa, Cayetana	Lic&MDE 95
			Iglesias Huix, María	Lic&MDE 85
			López Álvarez, Diego	EMBA 05
			Marín Tuya, Belén	Senior Executive Program 06

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Arrels Fundació. www.arrelsfundacio.org				
Gobernanza y transparencia	06-07	I	Peiró Rius, Víctor	MBA 74
			Rovira Pi, Jorge	MBA PT 01
			Sanz Corella, Beatriz	Lic&MDE 95
ASAPME. www.asapme.org				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Calonge Cubero, Rafael	PMD 10
			Domingo Martínez, Ana	PMM 12
			Guiu Villuendas, Mar	PMM 11
			López Iturbe, Neus	PMM 11
			Palacios Calvo, Juan Carlos	Dirección Financiera - Cámara de Comercio de Zaragoza 08
Aspace. www.aspacecat.org				
Estrategia	11-12	VI	Bielsa Tolsa, Javier	Lic&Master 90
			Cudeiro Torruella, Maria	MBA 09
			Fernández Linares, Adrián	MDMC 10
			Medina Molina, Carmen	DSI 85
			Moulines Tomàs, Josep	PMD 09
			Nuzzolo, Davide	DIN 11
			Saldaña Buesa, Francesc	Lic&MBA 92
			Sitjas Molina, Eric	DSIS 06 & EMPA 08
			Tort Rubio, Inma	MBA 08
			Vila Sensada, Josep Antoni	MCF 08
Aspasim. www.aspasim.es				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Andreu Martínez, Gemma	CE Lic&Maste 89
			Arnau Moliner, Mª Victoria	Junta Directiva 09 & MDMC 10
			Borras Pons, Paula	ADE Lic&Master 12
			Botta Nodar, Juan	DIN 12
			De Caralt Marques, Emilia	ADE Lic&MBA 2000
			Estorach Cavaller, Vanessa	ADE Lic&Master 07
			Latorre Viñes, Julio	CE Lic&Master 94
			Oliveras Sánchez, Carlos	MBA 11
			Rocamora Pujol, Nuria	ADE Lic&MBA 01
			Roldan Cubero, Sergio	ADE Lic&MBA 04
Centre d'Acollida. www.assiscentreacollida.org				
Estrategia	11-12	VI	Cosials Gutiérrez, Margarita	EDIEF 94
			Estaun Ruiz, Antonio	MBA 93
			Matarronda Vinzo, José	EDIPR 86
			Oriol Bitaubé, Alicia	MBA 04
			Solé Espuga, Carme	PDM 10
			Soler Ríos, Jaume	EMBA 10
			Soler Tarazona, Francisco	Alta Dirección de Empresas 06

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Associació Casal dels Infants del Raval. www.casaldelraval.org				
Comunicación y marketing	07-08	II	Abouljebine, Serine	MBA 99
			Mata Madrid, Mario	ADE 04
			Muñoz, Xavier	Función Gerencial en las Organizaciones no Lucrativas 2000 & Liderazgo Innovación Social en las ONGD 07
			Pérez Pérez, Carmen	Dir. y Gest. Marketing 03
			Pino Torres, Nazareth	ADE 05
			Sans Rontein, Elisenda	ADE 01
			Valls Borrell, Francesc	Profesor Departamento de Dirección de Marketing
			Valls Tuñón, Uxué	ADE 03
Asociación Espiral. www.ciberespiral.org				
Comunicación y marketing	10-11	V	López Álvarez, Diego	Executive MBA 05
			López Bernad, Jordi	18-month MBA Spanish 09
			Valero Geli, Pol	EMBA 08
			Vidal Farré, Imma	MBA 05
Asociación Cultural La Kalle. www.lakalle.org				
Comunicación y marketing	11-12	VI	De Castro Pérez, Rosario	MP-DDP 10
			Eced Altes, Ramón	PMD 11
			Gawior Kaczmarek, Barbara	MP-DDP 10
			Hernández Sánchez, Samuel	Master DEF 10
			Iniesta Gutiérrez, Daniel	MDMC 09
			Martínez Martínez, Pascual	MBA 10
			Navas Hernández, Ricardo	DGONG 11
			Pérez-Lozana Martínez, Covadonga	MDMC 11
			Rodríguez Arrollo, Carlos Javier	SEP 09
			Silva Ortiz, Federico	Corporate Finance & Law 08
Bolet Ben Fet. www.boletbenfet.com				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Silva Ortiz, Federico	Corporate Finance & Law 08
			Bajuelo Peraferrer, Enric	DGM 03
			Ciurana Román, Clara	EMMV 12
			Maciet, Camille	BBA 12
Casa Orlandai. www.casaorlandai.cat				
Estrategia	09-10	IV	Huguet Guasch, Gemma	ADE Lic&MBA 99
			Rius Casals, Carme	CE lic&Master 87
			Torrado Fontcuberta, Alejandro	CE lic&Master 68

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
CETR. www.cetr.net				
Comunicación y marketing	11-12	VI	Martí Gamundi, Jose Luis	PMM89
			Mayoral Martínez, Nely	Lic&MBA 97
			Orlandino, Francesco	Máster 09
			Solé Banus, Gloria	Máster 97
Cristianismo y Justicia. www.fespinal.com				
Comunicación y marketing	10-11	V	Aznar Bernabeu, Miguel	
			Beltran Ocejo, Aureli	EDIEF 82
			Beuter Mazarico, Tania	ADE Lic&MBA 03
			Escribano Sanchís, Alba	ADE Lic&MBA 06
			Luis Gómez Ortiz, Pedro	ADE LIC&MBA 93
			Murciano Casino, Rosalía Eugenia	MBA 89
			Orlandino, Francesco	Master Int. Manag. 09
			Salguero Pérez, Montserrat	MDMC 10
			Estorach Cavaller, Vanessa	ADE Lic&Master
Deba't. www.deba-t.org				
Estrategia	10-11	V	Díaz Ros, Toni	EDIC 75
			Martin Ballesta, Albert	EMPA 08
			Más Giralt, Ernest	MBA 02
			Minguell Pardo, Ester	Control Gestión 92
			Navarro Laboria, Jaume	Finanzas Inter. 91
			Saenz de Cabezón, Rafael	Lic&Master 79
			Valero Geli, Pol	EMBA 08
Dianova. www.dianova.es/wordpress				
Estrategia	12-13	VII	Brujas Domínguez, Paloma	Full-Time MBA 99
			Buesa Olavarrieta, Álvaro	EMBA 06
			González Prado, Ana Mª	LISONG 12
			Gutiérrez Martín, Miriam	PMD 12
			Morella Mayola, Sergi	Part-Time MBA 11
			Navarro López, Andrés	MP-Advanced Management Program 12
			Rueda Cuerva, Mª Isabel	MP - Dirección y Gestión de Organizaciones no Gubernamentales 11
			Salcedo de Haro, Marta	MP-Program for Management Development 11
			Urbaneja Sánchez, Víctor	EMBA 09
			Zarate Díaz, Cristina	EMBA 12
Down Lleida. www.downlleida.org				
Comunicación y marketing	09-10	IV	Bròvia Pijuan, Neus	Programa de Dirección General 04 & EMBA 07
			Clavel Vila, Mercè	Lic&Master 94
			Codina Rius, Xavier	ADE Lic&MBA 2000

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Down Lleida. www.downlleida.org				
Comunicación y marketing	09-10	IV	Fornés Guardia, Xavier	CE Lic&Master
			Garasa Querol, Elena	ADE Lic&MBA 03
			Segura Bañeres, Sira	ADE Lic&MBA 04
Educación sin Fronteras. www.educacionsinfronteras.org				
Gobernanza y transparencia	09-10	IV	Fornés Guardia, Xavier	CE Lic&Master
			Garasa Querol, Elena	ADE Lic&MBA 03
			Segura Bañeres, Sira	ADE Lic&MBA 04
Entre Culturas. www.entreculturas.org				
Optimización de procesos internos	08-09	III	Gómez Alonso, Andrés	Lic&MBA 04
			Löwenberg, Gonzalo	MP-PMD 07
			Machín Crespo, Rebeca	EMBA 08
			Navas Pallares, Juan	Executive MBA 07
			Navas Vinagre, Isabel	MP-PMD 08
			Palacios Wesselink, Fernando	MBA 05 & Lic&MBL 99
Fabretto. www.fundacionfabretto.org				
Estrategia	10-11	V	Montaner Berges, Susana	Lic&MBA 02
			Alonso Gil, Pedro	Lic&MBA 89
Asociación Española de Fundaciones Tutelares. www.fundacionestutelares.org				
Legal	09-10	IV	Barluenga Garriga, Ana	Lic&MD 06
			Gascón Alarma, Ester Abril	Pic 04 & curso de posgrado 08 & Asp. Lab. y Pen. Tecn. Inf. 09
			Millán Gómez, Beatriz	Part-Time Master en AGT 08
			Navarro Gallardo, Araceli	AGT 92
			Pla Sabaté, Oriol	Part-Time Master DIN08 & Master en Corp. Finance & Law 12
			Torra Barbero, Núria	Lic&MD 06 & Part-Time Máster en AGT 07
Fundació Acció Natura. www.accionatura.org				
Estrategia	08-09	III	Barata Raich, Joaquín	Creación de Empresas 04
			Bustínduy Cruz, Iñaki	Dipl. 12
			Domínguez Munilloch, Montse	DEC 08
			Forcano Campos, Héctor	ADE Lic&MBA 05
			Grassi Osma, Carlos	Control de Gestión 02
			Guarín, Ana	MBA08
			Olabbarría Borrell, Juan	ADE Lic&MBA 02
			Pérez Pérez, Carmen	DGM 03
			Vilarasau Rabinat, Rosa Mª	Lic&Master 91

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundació Ared. www.fundacioared.org				
Comunicación y marketing	07-08	II	Casaburi, Ivana	Profesora ESADE
			Farrando Curiel, Carles	MBA 05
			Folch Calderón, Diana Yolanda	Dir. Marketing 03
			Grau Farrerons, Xavier	EDIK 92
			Gutiérrez Franco, Ana	MP-PMD 07
			Huguet Guasch, Gemma	Lic&MDE 99
			Quintana Frigola, Maria	MBA 01
Fundació Carles Blanch. www.fje.edu/fcb/				
Comunicación y marketing	11-12	VI	Granada Rodríguez, Manuel	EDIK 89
			Matas Castañeda, José M.	Lic&Master 83
			Mur Bel, Carles	MBA 02
			Puig Gallach, M. Teresa	LISP 02&EMPA 09
			Puig Uriz, Xavier	Máster 99
			Ribot Padilla, Dalmau	EDIK 90
			Verdú Martí, Hèctor	MBA 10
			Vilanou Figueres, Ona	MBA 11
Valmaña Cabanes, Antonio	Máster 07			
Fundación Cassià Just - Cuina Justa. www.fundaciocassiajust.org				
Comunicación y marketing	10-11	V	Aliaga Gracia, Marta	Lic&Master 82
			Balet Robinson, Susana Victoria	ADE Lic&Master 08
			Fillat Clemente, Susana	DTI 05
			Mariné Ayala, Guillem	ADE Lic&Master 97
			Martínez Salelles, Francisco Javier	ADE Lic&MBA 96
			Puigferrat Martínez, Angi	EMMV 12
			Sepúlveda Barrientos, Emilio	MBA 01&PDD 06
Fundación Privada Catalana Comtal. www.comtal.org				
Estrategia	07-08	II	Aguiló Colldeforn, Antonio	ADE 02
			Cortés Abad, Sergio	Vicens Vives 07
			Cuscó Prats, Roser	ADE 03
			Fitó Baucells, Elisabet	ADE 06
			Martín Ballesta, Albert	Función Gerencial 92
			Méndez Maldonado, Cecilia	DAF 01
			Parada Balderrama, Mª José	MBA 01
			Solans Fernández, María	ADE 05
Fundación Privada Catalana Comtal. www.comtal.org				
Estrategia	12-13	VII	Cejudo Antón, Ainhoa	ADE Lic&Master 10
			Gutiérrez Ballerini, Andrés	DIN 08
			Massague Oliart, Jaume	Lic&Master 70
			Rebenaque Porqueres, Fermí	Lic&Master 83
			Robla Orejas, Mireia	ADE Lic&Master 12

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Privada Catalana Comtal. www.comtal.org				
Estrategia	12-13	VII	Segarra Torres, Antonio	Lic&MBA 92
			Serra Mestre, Margarita	DGONG 12
			Tuells Jansson, Antoni	MBA 05
Fundación Emys. www.fundacioemys.com				
Comunicación y mmarketing	11-12	VI	Del Arco Garreta, Héctor	MBA 03
			Gómez Miró, Francesc Xavier	Máster 97
			León Martín, Pere	MBA 08
			Mesonero Escuredo, Juan Antonio	PMD 08
			Prat Riuró, Gerard	DIN 09 / DES 11
Fundación Engrunes. www.engrunes.org				
Comunicación y mmarketing	10-11	V	Serra Masip, Elisenda	DGM 05 y Función Directiva y Gestión por Procesos (Banc de Sang i Teixits) 06
			Aguilera Duarte, Raquel	DEC 07
			Ballesteros Monzo, Cristina	Dir. y Gestión Turística 07
			Giró Pàmies, Gemma	MBA 02
			Lezcano Lezcano, Alfonso	Part-Time MBA 04
			Sitjas Molina, Eric	DSIS 06 y EMPA 08
			Vilà Picas, Carles	EMBA 09
Fundación Fundación Equilibri. www.fundacioequilibri.org				
Comunicación y mmarketing	10-11	V	Alonso Merino, Angel	MBA 02
			Anguita Rovira, Sergio	PMD 09
Fundación Fundación Equilibri. www.fundacioequilibri.org				
Comunicación y mmarketing	11-12	VII	Bajuelo Perraerrer, Enric	DGM 03
			Balet Robinson, Susana Victoria	Lic&Master 08
			Compagno Fernández, Andrea	Lic&MBL 01
			Fernández Coscolluela, José M.	MDMC 10
			Gual Marfà, Oriol	MBA 03
			Labarta Abadia, David	MDOS 10
			Porta Vila, Cristina	PMD 11
			Rolo Alaye, Mauricio	ICLT 05
			Sallán Victoriono, Solano	MBA 78
			Serrano Cristobal, Moreno	DIN 08
Fundación Esclerosis Múltiple. www.fem.es				
Estrategia	06-07	I	Aleman Gil, Luisa Bruscas Bellido, Manuel Chicano Catalán, Marta Costa Domínguez, Gerard	Personal ESADE Lic&MDE 98 MDMC 05 Lic&MDE 99

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Esclerosis Múltiple. www.fem.es				
Estrategia	06-07	I	Fernández Bové, Mónica	EMBA 05
			Guerrero Marín, Oscar	EMBA 05
			Méndez Maldonado, Cecilia	Dirección Financiera 01
			Mezo Fernández, Juan	Lic&MDE & Liderazgo e Innovación Social 84/05
			Rallo Villarejo, Isabel	Lic&MDE 99
			Serena Sarrià, Jordi	MBA PT 04
Fundación FAADA. www.faada.org				
Estrategia	11-12	I	Artús Vilaseca, Xavier	MBA 11
			Carreras Cardus, Laura	CE Lic&Master 97
			García Rebollo, Conrad	MBA 98
			Llena Piñol, Mar	DIN 05
			Rodrigo Peña, Juan Francisco	Lic&MBA 93
			Zurita Gómez, Laura	LIS 12
Fundación Futur. www.fundaciofutur.org				
Legal	10-11	V	Torra Barbero, Núria	Lic&MD 06 y Part-Time Master en AGT
Fundación Jaume Casademont. www.fundaciojaumecasademont.cat				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Alemaný Blasco, Nuria	Máster 2000
			Bou Salazar, Xavier	CE Lic&Master 80
			Cabau Paus, Ramón	MDOS 03
			Climent Reixach, Jordi	MBA 10
			Guell Alert, Francesc	Program of Management Development 74
			Martínez Díez, Mª del Carmen	ADE Lic&Master 09
			Ojea Fernández, Mónica	ADE Lic&MBA 2000
Vila Sensada, Josep A.	Máster 08			
Fundación La Salut Alta. www.lasalutalta.wordpress.com				
Estrategia	10-11	V	Calicó Soler, Joan	ADE Lic&MBA 97
			Casals de Villar, Fernando	EDIC 77
			Domingo Puig, Mª José	Función Gerencial en las Organizaciones no Lucrativas 2000
			Estaun Ruiz, Antonio	MBA 93
			Lleida Feixas, Daniel	DGONG 08
			López Álvarez, Diego	MBA 05
			Molar Vila, Gemma	Lic&MBA 92
			Torres Tomás, Juan José	Máster 85
Fundación La Salut Alta. www.lasalutalta.wordpress.com				
Estrategia	11-12	VI	Bajuelo Peraferrer, Enric	DGM 03

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Lleida Solidària. www.lleidasolidaria.org				
Comunicación y marketing	08-09	III	Cerón Castelló, Marc	EMPA 06/08
			Fornés Guardia, Xavi	Lic&Master 94
			Guitart Flores, Josep Mª	MBA 88
			Ibáñez Jornet, Silvia	CE Lic&Master ADE 91
			López Peñaranda, Andrés	Part-Time MBA 07
			Oliveras Valls, Lara	Dirección Gral. 04 Marketing 05
			Roca Torruella, Xavier	Lic&MBA ADE 98
			Segura Bañeres, Sira	Lic&MBA ADE 04
Fundación Marianao. www.marianao.net				
Recursos humanos	09-10	IV	Allue Ecur, Miquel	Lic&Master 84
			Careta Muntada, Teresa	Máster 83
			Cespedosa Cañada, Laura	Junta Directiva 99
			Custodio Novaro, Isabel	Liderazgo e Innovación Social en las Organizaciones no Gubernamentales de Desarrollo (ONGD) 09
			Fernández Llano, César	MBA 92
			Fernández-Manzanos Paino, David	MBA 08
			Muñoz Gomà, Agnès	ADE Lic&Master 07
Fundación Nova Feina. www.novafeina.org				
Finanzas	11-12	VI	Ballester Fullerat, Roberto	PDM 12 & DGONG 08
			Casanova Rubio, Vicente Javier	MBA 03
			Faus Sanchis, Mª Carmen	PMD 10
			Fernández Valero, Mónica	DEC 07
			García Puchol, Jesús	Alta Dirección de Empresas 01
			Lara Mora, Tomás	DARH 11 & Alta Dirección de Empresas Internacionales 05
			Madrid Díaz, Daniel	PMD 11
			Martínez-Canales de Olano, Nuria	MBA 2000
			Pérez Gosálvez, Mario	PMD 09
			Sabando Tobalina, Juan Luis	MBA 93
			Soler Tarazona, Francisco	Alta Dirección de Empresas 06
Fundación Privada Boscana. www.boscana.com				
Finanzas	12-13	VII	Aldao Zapiola, Juan Cruz	MDEF 11
			Craviotto Arnau, Joan Marc	MBA 11
			Fernández Porta, Sergi	EMPA 08 & EMPA 09 & EMPA 10
			Lezcano Lezcano, Alfonso	MBA 04
			Martori Rodellas, Susanna	Máster 84 & Doctorado 99
			Navales Borja, Roger	MDEF 12
			Oreja Martínez, Cristina	Máster 08
			Quetglas Navarro, Dídac	Máster 85
			Saura Montiel, Mercè	MDMC 08

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Privada Pere Closa. www.fundaciopereclosa.org				
Estrategia	11-12	VI	Batista Pérez, Elisabet	DIN 09
			Chatzioannou Georganta, Konstantinos	Lic&MBA 06
			Cunico, Francesca	PMD 10
			Martín Ballesta, Albert	EMPA 08
			Olivé Figa, María	Lic&Master 87
			Queralt González, Mónica	CCEI 94
			Tarrats Oliva, Oriol	DGM 94
			Tellería de Esteban, Pedro	LIS 11
Torrado Fontcuberta, Alejandro	Lic&Master 68			
Fundación Quatre Vents. www.4vents.org				
Comunicación y marketing	11-12	VI	Anguita Rovira, Sergio	PDM 09
			Carbonell Ibañez, Albert	Lic&MBA 95
			Lezcano Lezcano, Alfonso	MBA 04
			Prior Solís, Sandra	EMBA 08
			Saura Montiel, Mª de la Mercè	MDMC 08
			Tarridas Massuet, Montserrat	Lic&Master 89
			Sanmartin Cano, Vicens	Lic&MD 10
Fundación Sant Pere Claver. www.fhspereclaver.org				
Estrategia	12-13	VII	Campos Martínez, Carmen	ADE Lic&MBA 99
			Guasch Pomes, Alberto	Lic&Master 78
			Martínez, Juan Carlos	Control de Gestión 12
			Menal Casas, Eduard	Ex. Master Digital Business 12 & CE Lic&Master 91
			Obiols Ferré, Xavier	Lic&Master 87
			Rovira Valls, Jordi	MBA 03
			Serrano García, Patricia	AGT 03
Fundación Xamfrà-Sant Miquel. www.fundacioxsm.org				
Comunicación y marketing; plan de viabilidad	08-09	III	Castañeda Merino, Antonio	Program in Marketing Management
				73 & Program of Management
				Developement 85
			Fernández Valles, Carolina	EMMS 08
			López López, Vicenç	DGM 98
			Maranges Bayó, Jaume	Lic&M ADE 05
			Pascual Lorente, Xavier	EMBA 08
			Prior Solís, Sandra	EMBA 08
			Sotil Ruiz, Conchita	MDMC 02
			Vidal Martí, Ignacio	ADE Lic&Master 07
			Vilamayor Puliol, Eva	CE Lic&Master 95
			Baron Cordido, Alejandra	MDOS 11
Camps Plana, Josep	PMD 07			

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Xamfrà-Sant Miquel. www.fundacioxsm.org				
Comunicación y marketing; plan de viabilidad	08-09	III	Compagno Fernández, Andrea	Lic&MBL 01
			Fernández Montserrat, Andreu	EDOIN 01
Fundación Xamfrà-Sant Miquel. www.fundacioxsm.org				
Comunicación y marketing; plan de viabilidad	12-13	VII	Pérez Vicente, Alberto	MDOS 11
			Puig Martín, Carlos	CE Lic&Master 78
			Salinas Palma, Verónica	AGT04 & Derecho Tributario (MAF) 06
			Shatokhina, Svetlana	MDEF 11
Xifré Balcells, Carlos	PMD - Program for Management Development (OPEN) 12			
Fundación Alda. www.fundacionalda.org				
Gobernanza y transparencia	11-12	VI	Ciherean, Alexandru Escarpenter Maynés, Gabriel Montero Ortega, Julià	Master Int. Manag. 10 Lic&Master 05 MDMC 10
Fundación Atenea. www.ateneagrupogid.org				
Recursos humanos	10-11	V	Arconada Molero, Raquel	DDP 10
			Bandrés Liso, Elisa	MP-DDP 08
			Bilbao Sánchez, José Manuel	EMBA 07
			Briseño García, Francisco	EMBA (Madrid) 10
			Díaz Serrano, Beatriz	MP-DDP 07
			Moriana Pareja, Alicia	MP-Program for Management Development 10
			Parra Pérez, Beatriz	DDP 07
			Ros Cortijo, Esther	Lic&MBA 07
			Trujillo Haro, Zenaida	DDP 10
			Vera Brusca, José	MP 08
Fundación Balía. www.fundacionbalia.org				
Estrategia	06-07	I	Barbeira Álvarez, Sara	FONG 06
			Carranza Cobo, Julián	FONG 03
			De Ocaña Martín, Esther	Máster en Dirección Económica y Financiera 04
			Del Río Cobian, Eduardo	Máster Comercio Internacional 99
			García-Bernardo, Máximo	Máster en Dirección de Marketing 05
			Ibáñez Rodrigo, Fernando	Máster en Dirección de Marketing y Comercial 05
			Minguez Sebastián, Yolanda	FGONG 01
			Morgado Cueto, Javier	EMBA 05
			Navarro Colomer, Clara	Lic&MDE 05
			Notario Torres, Isabel	ADE Lic&Master 07
Pecchio, Pieraldo	Marketing en las Empresas D. 02			

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Balía. www.fundacionbalia.org				
Comunicación y marketing	10-11	V	Vázquez Martino, Alma	MDMC 08
			Martínez Gras, María	MBA FT 08
			Valverde Cohen, Jaime	Máster DMC Madrid 09
			Nogués Barreras, Luisa María	MDEF 05
			Merino Martínez de Pinillos, María	MP-Gestión del Talento 11
			Lavin Muñoz, Concepción	MP-Mujeres Alta Dirección 08
			García Pardo, Sabela	EMBA (Madrid) 10
			Cerda Orellana, Rodrigo Andrés	Máster DMC Madrid 09
			Bueno Sagra, Soledad	EMBA (Madrid) 10
			De Castro Pérez, Rosario	DDP 10
Fundación Casateva. www.fundaciocasateva.org				
Plan de viabilidad	09-10	IV	Artés Ferragud, Maite	Dirección Estratégica de la Comunicación 01 & Directores Propietarios 09
			Comas Planas, Rafael	Gest. Hosp. 99
			Esteban Hernández, David	MDOS 08
			Martí Gamundi, José Luis	Program in Marketing Management 89
			Puyuelo Abad, Ana	PMD 08
			Serrano López de las Hazas, Míriam	MBA 94
			Soro Gracia, Sergio	ADE Lic&MBA 02
Fundación del Valle. www.fundaciondelvalle.org				
Estrategia	12-13	VII	Alonso Gómez, Daniel	GAMP 12
			Aznar Fernández, Gloria	PMD 12
			Calvo Vilches, Enrique	MBA Program 02
			Escobar Ramos, Hannia	PMM 09
			Escriña Cremades, Beatriz	Personal ESADE
			García Lasala, Irene	LIS 12
			López Pascual-Salcedo, Íñigo	Full-Time MBA 96
			Ribas Gatiús, Marc	ADE Lic&MBA 96
			Villar Pagola, Ana	MDEF Madrid 07
Fundación DTI. www.dtifoundation.com				
Comunicación	11-12	VI	Calicó Soler, Joan	ADE Lic&MBA 97
			Castillo Fuentes, Daniel	ADE Lic&MBA 97
			Castillo Roldán, Cristina	DIN 02
			Portero Martín, Yolanda	DG 12
			De Caso Boquera, Xavier	Lic&MBL 02 & MBA 08
			Galván Paris, Pedro	ADE Lic&MBA 98
Fundación DTI. www.dtifoundation.com				
Estrategia	12-13	VII	Grau Rahola, Susana	Lic&Master 89
			López Vilchez, Cristina	MDMC 10

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación DTI. www.dtifoundation.com				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Parés Rivero, Marc	ADE Lic&MBA 03
			Roselló Jiménez, Daniel	ADE Lic&Master 10
			Vallhonestà Vilà, Carmen	ADE Lic&MBA 98 & Executive Corporate Development Program 12
Fundación Exit. www.dtifoundation.com				
Recursos humanos	06-07	I	Arenas Vives, Daniel	Lic&MDE 2000
			Arnau Cardona, Llorenç	Lic&MDE 03
			Fàbregas Mas, Pere	Liderazgo y Compromiso Cívico 06
			Grau Grau, Marc	Lic&MDE 04
			Miguel Millán, Mercè	FONG 06
			Poza Fresnillo, Miguel	EMBA 04
			Prat Bagudà, Francisco	MBA FT 97
			Quintana Frigola, María	MBA FT 01
			Sanabria Redon, Mireia	FONG 2000
			Sans Rontein, Elisenda	Lic&MDE01
			Segura García, Paula	Lic&MD 2000
			Vidal García, Pau	Lic&MDE 91
			Vila Fernández-Santacruz, Mª del Mar	Doctorada ADE 03
Fundación Hazloposible (antigua Chandra). www.fundacionchandra.org				
Comunicación y marketing	08-09	III	Álvaro Navidad, Pablo	Máster en Dirección de Empresas Estructuradas en Red 01
			Barbero Lázaro, Mar	MP-Liderazgo e Innovación Social en las ONG de Desarrollo 08
			Gallardo Villares, José Mª	FGONG 01
			Guerrero Izquierdo, Belinda	MP-PMD 07
			Mediero García, Maria	MDMC 08
			Palomares Fernández, José Mª	PMD 08
			Pérez Ruiz, Antonio	PMD 08
			Picas Jufre, Luis	SEP 08
			Vázquez Martino, Alma	MDMC 08
Fundación Integra. www.fundacionintegra.org				
Recursos humanos	11-12	VI	Artigas Vidal, Elisabeth	MBA 12
			Bautista Varas, Mónica	MP-Talent Management 11
			Cañadas Parejo, Juan Ramón	MP-DDP 07
			Fierro Rodríguez, Miguel	EMMV Madrid 11
			González Tradacete, Marta Mª	MP-Program of Mgmt Development 08
			Hernandez Villafaña, Silvia	MP-PMD 12
			Solano Ubiergo, Peña	Part-Time MBA 02 & Control de Gestión 06
			Trujillo Fernández, Ricardo	MP-Program for Management Development 11
			Vilarrasa Llorens, Nuria	ADE Lic&Master 11

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Manantial. www.fundacionmanantial.org				
Comunicación y marketing	12-13	VII	Alonso Delgado, Julio	DGONG 11
			De Diego Bustillos, Óscar	EMBA 11
			Fernández-Pacheco Olmedo, Flor	MP-DDP 11
			Hernández López, Isabel	MP-PMD 08
			Lázaro Obensa, Pilar	MP-PMD 08
			López Vilchez, Cristina	MDMC 10
			Mancebo Burgueño, Mario	Master DEF 10
			Moral Barberá, Irene	Corporate Finance & Law 11
			Sánchez Muñoz, Beatriz	Master DEF 10
Suárez Ballesteros, Juan José	ADE Lic&MBA 2000			
Fundación Novaterra (Portmail). www.novaterra.org.es				
Plan de viabilidad	12-13	VI	Almenar Monterde, José	ADE Lic&MBA 97
			Arce Caparrós, Rafael	MP-Función Gerencial en las Administraciones Públicas 09
			Arrandis García, Pau	Master Full-Time 2000
			Chiva Blay, Alexandre	Part-Time MBA 99
			Colomina Casaus, Juan	MDEF 08
			Corral Sendra, Pablo Tomás	Alta Dirección de Empresas Internacionales 05 & EMBA 11
			Culla Torres, Sergio	Full-Time Master en DIN 10
			De la Cruz García-Plata, Andrea	ADE Lic&Master 08
			Madrid Díaz, Daniel	PMD 11
			Merelo de Barbera Roig, Santiago	EMBA 11
			Rodrigo Gandía, Josep	PMD 09
Fundación Privada Gaspar de Portolà. www.gportola.com				
Plan de viabilidad	08-09	III	Beuter Mazarico, Tania	ADE Lic&MBA 03
			Llivina Carbonell, Joan	DP 2003
			Martin-Tereso Deulofeu, Montserrat	CE Lic&Master 94
			Montaner Soldevila, Mónica	Control Gestión 99
			Puyuelo Abad, Ana	Program of Management Development - PMD 08
			Sole Banus, Gloria	Master 97
			Telleria la Rosa, Evelyn	MBA 03
Fundación Privada Gaspar de Portolà. www.gportola.com				
Plan de viabilidad	12-13	VII	Bosch Moreno, Marc	MBA 12
			Botet Campderrós, Marc	ADE Lic&MBA 03
			Casas Vilella, Roger	MBA 94
			Garber, Lindy	Prog. Intercambio Mixto 01
			Giménez Gómez, Antonia	Función Gerencial en las ONG 12
			Jiménez Gragera, Enric	DGM 08
			Koltomov Sierra, Dimitri	Máster Prop. Int. y Soc. Inf. 07

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Privada Gaspar de Portolà. www.gportola.com				
Plan de viabilidad	12-13	VII	Puig Gallach, Mª Teresa Ricarte Bonsón, Laura Tomàs Bayó, Margarita	LISP 02&EMPA09 MBA 09 MBA 11
Fundación Proyecto Aura. www.projecteaura.org				
Estrategia	10-11	V	Benede Ilugany, Santiago	MBA 89
			Bullón Casals, Adrián	Executive MBA 05
			Coronas Borri, Rosa Mª	Lic&Master 91
			De Villa Molina, Rocío	MBA 07
			Fiorini Klimann, Mª Lila	Pad. Función General 85
			Saldaña Buesa, Francisco	Lic&Master 92
			Sarsa Ezquerro, Gemma	MBA 08
			Tarrats Oliva, Oriol	DGM 94
			Torrado Fontcuberta, Alejandro	Lic&Master 68
			Campabadal Blanco, Albert	ADE Lic&MBA 02
			Castañeda Merino, Antonio	Program in Marketing Management 73 & Program of Management Development 85
			Ciherean, Alexandru	Master 10
			García Doménech, Marta	Lic&MBL 2000 & Máster06
Fundación Proyecto Aura. www.projecteaura.org				
Comunicación	12-13	VII	Hernanz Reixa, Belén	MDMC 06
			Losada Martín, Marta	MBA 12
			Martín Guart, Ramón	MBA 97
			Núñez Barbero, José Luis	CE Lic&Master 82
			Rodríguez Luna, Teresa	Dirección y Gestión en Marketing 01
			Rovira Mariné, Miquel	PMM 10
Fundación Putxet. www.fundacionputxet.org				
Legal	10-11	V	Corbella Valea, Montserrat	Lic&MD 08
			Fernández Vázquez, Rosina	MBA 05
			López, Verónica	Master derecho internacional 10
			Madrazo Rotger, Ainhoa	Personal ESADE
			Pons Marty, Sara	DIN 03
			Suárez Martínez-Falero, Cristina	Lic&MD 09
			Tobar Saiz, Lidia	Lic&MD 09
			Valmaña Cabanes, Antonio	Full-Time Master en DIN 07
Fundación Step by Step. www.fundacionsbs.org				
Comunicación	11-12	V	Ballesteros Monzó, Cristina	MBA 08
			Enrich Ardura, José Alfonso	Part-Time MBA 03
			Majó Fontanet, Glòria	Lic&Master 90

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Step by Step. www.fundacionsbs.org				
Comunicación	12-13	VII	Vizcaino Losa, Susan	Lic&MBL 2000
			Silera Vilaseca, José Mª	EDIK 98
			Puebla Ovando, José Luis	MBA Program 05
			Ortuño Camara, José Luis	Lic&MBA 93
			Ojeda López, Laura	MBA 08
			Castilla Matarin, Ángel	MBA 12
Fundación Tomillo. www.tomillo.org				
Plande viabilidad	06 - 07	I	Abril Stoffels, Ana	EMBA
			Cortés León, Carlos	FONG 04
			Fernández Parra, David	EMBA
			García Moyano, Oscar	Lic&MDE 94
			González Bree, Francisco	Master en Dirección de Propietarios
			Guntín Ubiergo, Rosalía	MP-FGONG 06
			Julvez Gómez, Eva Tulima	Máster Dirección de Marketing 05
			Llamazares de la Torre, Bene	Control de Gestión 87
			Mayoral del Barrio, Núria	Máster Dirección de Marketing 04
			Racionero Cortes, Laura	MP-DGM 02
			Vernis, Alfred	CE Lic&Master 88 & FGAL 90
Fundación Tomillo. www.tomillo.org				
Plande viabilidad	11 - 12	VI	de Lorenzo Valdelomar, Sol	EMBA 11
			Garcia de Alcarz Levy, Elena	PMD 11
			Gómez Romero, Mª Dolores	Máster DMC 05
			Herrera García, Jesús	Desarrollo Directivo 03 & DMC 07
			Irazoqui González ,Silvia	MDEF 09
			Ocón Garrido, Ángel	MDMC 02
			Pérez Sales, Mireia	Part-Time MBA 99
			Piñeiro Gómez, José Mª	MDEF Madrid 08
			Rello Lopez, Mª Elena	MP-Gestión del Talento 11
			Simón Banyuls, Felipe	EMBA 10
Fundación Vicente Ferrer. www.fundacionvicenteferrer.org				
Optimización de Procesos Internos	09-10	IV	Biosca Vidal, Cristina	Lic&Master 82
			Corbella Roqueta, Joan	Programa Gestión Integral del Riesgo 04
			García Oliva, Alicia	Full-Time MBA 96
			Gil Virgili, Miriam	ADE Lic&MBA 06
			Moreno Gil, David	MBA 96
			Pérez Navarro, Julia	MBA 98 & DES 08
			Sureda Varela, Maria	ADE Lic&MBA 02

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Greenpeace. www.greenpeace.org				
Estrategia	07-08	II	Cortés León, Carlos	FONG 04
			Ferrer Gasch, Carlos	Licenciatura en Administración y Dirección de Empresas 03
			Ferrer Burillo, Tomás	Lic&MDE 83
			Gómez Gil, Ricardo	Máster en Dirección de Marketing y Comercial en Madrid 05
			Santos Ramón, Sílvia	MP-Program of Management Development 07
			Schleissner González, Ricardo	FONG 03/04
Icària Iniciativas Sociales. www.inoutalberg.com				
Plan de viabilidad	08-09	III	Arlandès Ruana, Elisabeth	DGT 05
			Ballester Folch, Josep Manel	Lic&Master 90
			Grau Farrerons, Xavier	Creación de Empresas 2000
			Huguet Guasch, Gemma	Lic&MBA 99
			Mora Amengual, Joana Mª	DSIS 08
			Pieras Ramis, Rosa Mª	BA 08
Pozo Porta, Xavier	MBA 02			
Instituto de la Infancia de Barcelona. www.institutodelainfancia.org				
Legal	10-11	V	Segura García, Paula	Lic&MBL 2000
Instituto de la Infancia de Barcelona. www.institutodelainfancia.org				
Legal	11-12	VI	Panizzi, Céline	MDMC 11
Instituto de la Infancia de Barcelona. www.institutodelainfancia.org				
Comunicación	11-12	VI	Quer Castro, Neus	MBA 12
Intered. www.intered.org				
Comunicación y marketing	07-08	II	Abad García, Berta	Part-Time MBA 07
			Álvaro Navidad, Pablo	Máster en Dirección de Empresas Estructuradas en Red 01
			Camps Alcina, Macrina	CE Lic&Master 94 & LIS 12
			Massa, Ilaria	Lic&MBA 2000
			Ramos Suárez, Ana	Máster en Dirección de Marketing y Comercial en Madrid 07
Jarit. www.jarit.org				
Finanzas	09 - 10	IV	Belenguer Marsal, Enrique	EP 09 & Program in Marketing Management 86
			Ballester Fuillerat, Roberto	DGONG 08 y 17104

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Jarit. www.jarit.org				
Finanzas	09 - 10	IV	Buades Martínez, Eva	Función Gerencial en las Organizaciones no Lucrativas 2000
			Belenguer Muncharaz, Gonzalo	Program for Management Development - Valencia 08
			Lara Mora, Tomás	Alta Dirección de Empresas 03 & Alta Dirección de Empresas Internacionales 05
			Sanchis Martinez, Javier	ADE 99
			Martínez-Canales de Olano, Nuria	MBA Program 2000
			García Gombau, Jesús	Dirección Estratégica de Personas 76
La formiga. www.laformiga.org				
Estrategia	10-11	V	Cassaus Domingo, Carles	MIM 92
			Escribano Sanchis, Alba	Lic&MBA 06
			Fernández Bengoa, Luis	MDMC 11
			Flotats Molinas, Antoni	ADE 03
			De Gispert Ucha, Ignacio	ADE Lic&MBA 03
			Guerrero Bertrán, Teresa	AGT 94
			Huguet Cots, Jordi	Lic&Master 97
			Murciano Casino, Rosalía Eugenia	Junta Directiva 08
			Roldán Cubero, Sergio	Lic&MBA 04
La Rueca Asociación. www.larueca.info				
Recursos humanos	09-10	IV	Álvarez Álvarez, Pablo	MBA 07
			Ayala Galián, Sergio	Lic&MBA 93
			Marroquín Lerga, Marián	MP-PMD 07 & LIS 10
			Martínez Gras, María	MBA 08
			Navas Vinagre, Isabel	MP-PMD 08
			Parra Pérez, Beatriz	Programa Corporativo Jóvenes de Alto Potencial 04 & MP-PMD 08
			Prieto del Río, Álvaro	ADE Lic&MBA 04
			Ortega Campos, Francisco	MBA 94
			Villamor Mendes-Martins, Guillermo	MP-Program of Management Development 09
La Tutela. www.latutela.org				
Finanzas	10-11	V	López-Dóriga Portabella, Gabriel	Lic&Master 78
La Tutela. www.latutela.org				
Finanzas	11-12	VI	Alonso Montolío, Sergio	MBA 10
			Bou Salazar, Xavier	Lic&Master 80
			Florensa Torne, Carles	Lic&Master 87
			García Castillo, Jordi	MBA 02
			Gaspar Miró, Alba	ADE Lic&Master 09

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
La Tutela. www.latutela.org				
Finanzas	11-12	VI	Groenke, Manuela Minguell Pardo, Esther Segarra Torres, Antonio Sicart Domec, Anna	MDEF 09 CTRL Gestión 92 Lic&MBA 92 Lic&MBA 03
Movimiento Scout Católico. www.scouts.es				
Comunicación y marketing	09-10	IV	Acosta de Dios, Arantxa	EMBA 07
			Beuter Mazarico, Tania	ADE Lic&MBA 07
			Gastó Rodríguez, Manel	Dirección Estratégica de la Comunicación 04
			Martí Cassé, Olga	GKH-Módulo I 01 & Programa de Direcció General 04
			Ross, Sebastian	Prog. Intercambio Li 94
			Sánchez Mercader, Maria	ADE Lic&MBA 04
			Serra Masip, Elisenda	DGM 05 & Función Directiva y Gestión por Procesos (Banc de Sang i Teixits) 06
Nexe Fundació. www.nexefundacio.org				
Recursos humanos	10-11	V	Brugulat Panés, Marc Cochs Cosme, María Comas Planas, Rafael Mansur Nauffal, Elvira Masuet Segura, Josep Pérez Vidal, Jorge Raventós Montal, Thaïs Solans Domínguez, Josep Tarridas Massuet, Montserrat	ADE Lic&Master 07 MBA 08 Gest. Hosp. 99 EDIK 97 Corporate Finance 09 Full-Time MBA 05 ADE Lic&MBA 03 CCC 09 CE Lic&Master 89
Nexe Fundació. www.nexefundacio.org				
Plan de viabilidad	12-13	VII	Borrell Calvó, Anna	EMPA 11
			Fernández Navarro, Manel	Master 2000 & DSIS 12
			Gallach Patau, Mònica	MBA 99
			Gracia Martínez, Manuel	MBA 91
			Lloret Oria, Mª Teresa	MBA 04
			Mora Pintado, Jordi	MBA 12
			Oller Martínez, Sandra	ADE Lic&MBA 05
			Romeral Martin, Roberto	Master Prop. Int. y Soc. Inf. 08
			Vives Surroca, Xavier	MBA 09
Norte Joven. www.nortejoven.org				
Comunicación y marketing	09-10	IV	Álvarez de Linera Ross, María	MP-Desarrollo Estratégico de Personas y Negocio 08
			Balcells Mas, Enric	MBA 06
			Cortés León, Carlos	FGONG 04 & LIS 12

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Norte Joven. www.nortejoven.org				
Comunicación y marketing	09-10	IV	Donoso Azañón, Juan Jesús	MP-Liderazgo e Innovación Social en las ONG de Desarrollo 08 & DGONG 09
			Martín Tercero, Gema	EMBA 08
			Martínez Chacón, Emérito	MP-DGM 07
			Mullor Lecuona, Beatriz	MDMC 05
			Navas Pallares, Juan	EMBA 07
Noves Sendes. www.novessendes.org				
Estrategia	11-12	VI	Beltrán Corona, Rafael	Lic&MBA 99
			Clemente Tamborero, Isidro	CCC 09
			García Saura, Elia	EDIK 96
			Gil López, Javier	Lic&Master 95
			Sastre Martín, Javier	ADE 01
Nuestros Pequeños Hermanos. www.nph-spain.org				
Estrategia	11-12	VI	Cusi Costa, Eugenia	MBA 98
			González Matito, Estela	MBA 11
			Mañé Fernandez, Vicenç	DGM 2000
			Ramoned Batlló, Marisol	Lic&Master 87
Pallapupas. www.pallapupas.org				
Plan de viabilidad	12-13	VII	Buxareu Massó, Xavier	MIM 90
			Catalan Aguilar, Joan	GP y DE 09
			Díez Alonso, Silvia	MDEF 11
			Guerrero Pérez, José Luis	Máster 87
			Medina Molina, Carmen	Ges. Hosp. 85
			Portero Martín, Yolanda	Cámara de Sabadell, Direcció General 12
			Romagosa Huguet, Mercè	EDIPR 91
			Subirana Bofill, Anna	Lic&MD 85
Venceslao Molins, Mariona	ADE Lic&Master 12			
Planeta Imaginario. www.planetaimaginario.org				
Legal	09-10	IV	Colacios Parra, Marta	Lic&MD 06
			Delgado Planas, Antonio	Lic&MBL 2000 & DTI 02
			Morales Venero, Víctor	Lic&MD 07
Plataforma per la Llengua. www.plataforma-llengua.cat				
Plan de viabilidad	10-11	V	Casanova Domenech, Enric	EMBA 08
			Folch Calderón, Diana Yolanda	MDMC 03
			Fornes Guardia, Francisco Javier	Lic&Master 94
			Prior Solís, Sandra	EMBA 08
			Valls Tuñón, Uxué	Lic&MBA 03

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Plataforma per la Llengua. www.plataforma-llengua.cat				
Plan de viabilidad	11-12	VI	Costas Pujol, Nina	Lic&MBA 2000
			García Molina, Anna	PDM 10
			Maya Sudupe, Armando	MBA 03
			Ricarte Bonsón, Laura	MBA 11
Provivienda. www.provivienda.org				
Estrategia	11-12	VI	Casarrubios Suárez, Enrique	MP-Program for Management Development 11
			García González, Irene Beatriz	Corporate Finance & Law 11
			Hristova Zlatanova, Goritsa	EMBA 11
			Maiz Pérez, Agustín	MP-SEP 07
			Oliveira, Thiago	FullTime MBA 06
			Pardo Pachón, Ana Mª	MDMC 07
			Pérez García, Consolación	MP-PMD 09
			Pérez Sierra, Elena	MDMC Madrid 11
			Plana Cros, Marta	ADE Lic&MBA 05
			Ribas Gatiús, Marc	ADE Lic&MBA 96
Punt de Referència. www.puntdereferencia.org				
Estrategia	11-12	VI	Gordillo Monforte, Antonio	MBA 96
			López de Armentia, Belén	EDIK & MDMC 02
			Puebla Ovando, José Luis	MBA 05
Sello Fair Trade. www.sellocomerciojusto.org				
Estrategia	10-11	V	Costa Santolaria, Cristina	ADE Lic&MBA
			Jiménez Quesada, Raúl	MCDGE 08
			López Vilchez, Cristina	Master Marketing & Sales 09 Madrid
			Marroquin Lerga, Marian	MP-PMD 07 & LIS 10
			Moreno de Guerra Lanzadera, Lucío	EDIEF 91
			Muñoz García, Mónica	EMBA (Madrid) 08
			Muñoz Navas, Laura	EMBA (Madrid) 09
			Otero Sardina, Paula	Máster DEF Madrid
			Pardo Pachón, Ana Mª	Máster DMC Madrid 07
			Prieto Matos, Eduardo	Máster DEF Madrid 08
Servei Solidari. www.serveisolidari.org				
Recursos humanos	12-13	VII	Domínguez Sánchez, César	EMBA 11
			González Medina, Victoria	DARH 12
			Martínez Martorell, Carlos	Part-Time MBA 88
			Ocaña Nisa, Iñaki	ADE Lic&MBA 06 & DARH 12
			Puig Aranda, Ana	Máster 12
			Quiles Martínez, Albert	DARH 11 & DGONG 12
			Romero Gallego, Mª Teresa	MBA 12
			Solé Sánchez, Carme	GKI-Módulo I 02

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Setem Valencia. www.setemcv.org				
Comunicación y marketing	10-11	V	Ballester Fuillerat, Roberto	DGONG 08
			Baigorri Caballero, Maria	Alta Dirección de Empresas Internacionales 05 & Programa de Desarrollo Directivo 06
			Buades Martínez, Eva	Función Gerencial en las Organizaciones no Lucrativas 2000
			Casanova Rubio, Vicente Javier	Part-Time MBA
			Clemente Tamborero, Isidro	EDIEF 84
			García Puchol, Jesús	Alta Dirección de Empresas 01
			Kokkes, Stefan	MBA Program 98
			Lara Mora, Tomás	Alta Dirección de Empresas 03 & Alta Dirección de Empresas Internacionales 05
			Martínez-Canales de Olano, Núria	MBA Program 00
			Santos Lara, Miguel Ángel	Full-Time MBA 93
Pérez Gosálvez, Mario	PMD 09			
SOM - Fundación Catalana Tutelar Aspanias. www.somfundacio.org				
Estrategia	11-12	VI	Almacelles Subies, Francesc	DGONG 10
			Chiner Foncuberta, Miryam	Lic&Master 07
			González Raigón, Cristina	Lic&MD 10
			Grau Rahola, Susana	Lic&Master 89
			Illa Izquierdo, Carles	MBA 08
			Mora Viura, Salvador	Lic&Master 94
			Obiols Ferré, Xavier	Lic&Master 87
			Ojeda López, Laura	MBA 08
			Ruíz Torrejón, Rafael Mª	MBA 03
			Solans Domínguez, Josep	CCC 09
Teléfono de la Esperanza. www.telefonodelaesperanza.org				
Estrategia	11-12	VI	Aler Canadell, Jaume	Lic&Master 86
			Álvarez Seijas, Tamara	Lic&Master 09
			Masana Sastre, José Mª	Máster 83
			Suárez Victoria, Socorro	MDEF 04
Trastero de las Artes Asociación Cultural. www.trasterodelasartes.com				
Plan de viabilidad	10-11	V	Solé Banus, Gloria	Part-Time Master ADE 97
			Sallés Segura, Ramon	EDIK 85
Ulls del Món. www.ullsdelmon.org				
Optimización de procesos internos	07-08	II	Blanco Sánchez, Santiago	MBA 04
			De Barrios Prat, Naussica	MBA 01
			López Ante, Joaquín	PAD 80

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Ulls del Món. www.ullsdelmon.org				
Optimización de procesos internos	07-08	II	Martorell Loubiere, Gerard Prat Casanovas, Ramón Ruiz Estopiñan, Santiago Valdes Gandarillas, Susana	Lic&MDE 87 MBA 95 MBA 90 Lic&MDE 97
UNICEF, Comité Español. www.unicef.es				
Estrategia	08-09	III	Arenas Iglesias, Romina	MDMC 08
			Beneítez Aparicio, Marta	MP-SEP 07 & MP-Pensar el Liderazgo 08
			Cabezas Fernandez, Ana	SEP 08 & LIS 10
			De la Villa Riviere, José Mª	MP-SEP 06
			Mouriño Bustillo, Eva	MBA 03
			Muñoz García, Raquel	PMD 08
			Pérez Aguilar, Beatriz	EMBA 08
			Rivas González, Antonio	MP-FGONG 05
			Rodríguez, Antonio	MBA 04
Unión de Tenderos del barrio de Sant Pere més Al				
Estrategia	11-12	VI	Casanova Domenech, Enric Queralt Bertrán, Francesc Vidal Farré, Imma	EMBA 08 MBA 71 MBA 05
Vidal's Net				
Plan de viabilidad	10-11	V	Alonso Montolí, Sergio	MBA 10
Proyectos beneficiarios del fondo de la Maratón para la Pobreza 2012				
* Entidad coordinadora de un proyecto llevado a cabo por varias entidades				
Amics de la Gent Gran. www.amicsdelagentgran.org				
Asistencial	12-13	VII	Riu Botifoll, Gemma	MBA 08
			Sitjas Molina, Eric	DSIS 06 & EMPA 08
Arrels Fundació. www.arrelsfundacio.org				
Vivienda	12-13	VII	Guerrero Bertrán, Teresa	Part-Time MBA 93
			Masana Sastre, José Mª	Master Dir. Adm. Empresas 83
Asociación Comisión Católica Española de Migración (ACCEM). www.accem.es				
Vivienda	12-13	VII	Arnall Monsech, Carlos	Program of Manegement Developement 76
			Pons Oriell, Jordi	ADE Lic&Master 11

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Asociación In Via. www.invia.cat				
Vivienda	12-13	VII	Font Roselló, Nuria	Part-Time Master en AGT 11
			Quer Castro, Neus	MBA 12
Asociación Alba. www.aalba.org				
Asistencial	12-13	VII	Arnaus Gómez, David	MBA 12
			García Arbex, Juanjo	Ges. Hosp. 93
Asociación Antisida de Lérida. www.antisidalleida.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Fornes Guardia, Francisco Javier	CE Lic&Master 94
			Sole Viola, Jordi	CE Lic&Master 94
Asociación Banco Alimentos Lérida. www.bancalimentslleida.cat				
Asistencial	12-13	VII	Codina Rius, Xavi	ADE Lic&MBA 2000
			Clavel Vila, Mercè	CE Lic&Master 84
			Garasa Querol, Elena	ADE Lic&MBA 03
Asociación Local de Entidades para la Inclusión (ALEI). www.alei.info				
Asistencial	12-13	VII	Escofet Ibañez, Diego	MDOS 10
			Martret Romeu, Miquel	CE Lic&Master 78
Asociación para la Investigación y la Acción Social. www.vincle.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Garcia Molina, Ana	PMD - Program for Management Development (OPEN) 10
			Solé Espuga, Carme	PMD - Program for Management Development (OPEN) 10
Asociación SAÓ-Prat. www.saoprat.net				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Saura Montiel, Mª de la Mercè	MDMC 08
			Soriano Abellán, Mónica	MDMC 08
Association de la Fondation Etudiante pour la Ville (AFEV). www.afev.fr				
Infancia	12-13	VII	Sassot Pérez del Pulgar, Cristina	MBA 08
			Suárez Victoria, Socorro	MDEF 04
Buena Voluntad en Acción. www.buenavoluntad.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Careta Muntada, Teresa	Máster Dir. Adm. Empresas 83
			Olive Figa, María	CE Lic&Master 87
Cáritas Diocesana de Barcelona. www.caritas.es				
Vivienda	12-13	VII	Careta Muntada, Teresa	Máster Dir. Adm. Empresas 83
			Olive Figa, María	CE Lic&Master 87

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Cáritas Diocesana de Barcelona. www.caritasgirona.cat				
Asistencial	12-13	VII	Chumilla Bermejo, Francisco Javier Figueres Romans, Meritxell Pérez Yuste, Toni	MDEF 02 & EDIEF 02 Lic&MBL 02 EMPA 08 & EMPA 09
Cáritas Tarragona. www.caritas.arquebisbattarragona.cat				
Asistencial	12-13	VII	Cuadrat Ollé, Anna Pérez Magrané, Àngel	ADE Lic&MBA 99 MBA 01
Casal dels Infants. www.casaldelsinfants.org				
Infancia	12-13	VII	Pérez Pérez, Carmen	DGM 03
			Ribot Padilla, Dalmau	EDIK 90
Centro Exil. www.centroexil.org/exil.htm				
Infancia	12-13	VII	Casaus Domingo, Carles	MIM 92
			Pérez Navarro, Julia	Part-Time MBA 98 & DES 08
Cruz Roja Española *. www.creuroja.es				
Infancia	12-13	VII	Cabrero Daunert, Ignacio	MBA 92
			Labarta Abadia, David	MDOS 10
Federación de Entidades con Proyectos y Pisos Asistidos (FEPA). www.fepa18.org				
Vivienda	12-13	VII	Almacelles Subies, Francesc	Función Gerencial en las ONG 10
			Díaz Ros, Antonio	EDIC 75
Fundación Autónoma Solidaria. www.uab.es/servlet/Satellite/fas-1254380703729.html				
Infancia	12-13	VII	Ciherean, Alexandru	Master Int. Manag. 10
			Sainz Rull, Jordi	ADE Lic&MBA 96
Fundación Casal l'Amic. www.casalamic.org				
Infancia	12-13	VII	Mas Fossas, Xavier	Program of Management Development - PMD 04
			Masip Biarnés, Joan Ramon	Master 86
			Riola Alonso, Eusebio	Lic&Master 83
Fundación Catalana del Esplai. www.esplai.org				
Infancia	12-13	VII	Martín Ballesta, Albert	PAD Función Gerencial 92 & EMPA 08
			Montes Valles, Núria	MDEF 11
Fundación Cecot Formación. www.cecot.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	López López, Vicens	PAD Marketing 98
			Sala Rotllan, Daniel	MBA 10

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Fundación Futur*. www.fundaciofutur.org				
Asistencial	12-13	VII	Rifa Remolina, Helena	ADE Lic&MBA 99
			Vilarasau Rabinat, Jordi	ADE Lic&MBA 99 & Vicens Vives 09
Fundación Intituto de Reinserción Social (IRES). www.fundacioires.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Cosialls Gutiérrez, Margarita	EDIEF 96
			Segarra Torres, Antoni	ADE Lic&MBA 92
Fundación Mambré. www.fundaciomambre.org				
Vivienda	12-13	VII	Casanova Domenech, Enrique	EMBA 08
			Villaroya Escuin, Raquel	DGONG 10
Fundación Pere Tarrés*. www.peretarres.org				
Infancia	12-13	VII	Matarrodona Vinzo, José	EDIPR 86
			Oriol Bitaubé, Alicia	Full-Time MBA 04
Fundación Plataforma Educativa*. www.plataformaeducativa.org				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Lázare Trapiello, Elena	Control de Gestión 07
			Solans Domínguez, Josep	CCC 09
Fundación Privada Catalana Benéfico-social Raval Solidari. www.ravalsolidari.org				
Asistencial	12-13	VII	Bloch Bassols, Hugo Gastó Rodríguez, Manel	ADE Lic&MBA 99 DEC 04
Fundación Privada Catalana Comtal. www.comtal.org				
Infancia	12-13	VII	Riera Masjuan, Francesc Sicart Domec, Anna	MBA 04 ADE Lic&Master 03
Fundación Privada ECOM. www.ecom.cat				
Inserción sociolaboral	12-13	VII	Florensa Torne, Carles Orriols Rincón, Ramón	CE Lic&Master 87 & Desarrollo Pyme 02 ADE Lic&Master 10
Fundación Privada Pere Closa. www.fundaciopereclosa.org				
Infancia	12-13	VII	Batista Pérez, Elisabeth	Master 08
			Queralt González, Mónica	Pyme: CCEI 94
Fundación Servicio Gerundense de Pedagogía Social (SERGI). www.fundaciosergi.org				
Vivienda	12-13	VII	Bosch Fabregas, Mireia	Dirección de Servicios Integra 01
			Pedreros Mas, Marta	Dirección de Servicios Integra 2000
			Rovira Lapiedra, Vicky	Management Control: Pro 01

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Impulsem SCCL. www.xarxalaboralraval.org/entitat/17/impulsem-socl				
Inserción Sociolaboral	12-13	VII	García Castillo, Jordi Montero Ortega, Julián	MBA 02 EMMV 11
Movimiento de Esplais del Vallès *. www.mev.cat				
Infancia	12-13	VII	Luque López, Francesc Portero Martin, Yolanda	Control de Gestión 01 & DSIS 09 Programa de Dirección General 12
Nutrición sin Fronteras. www.nutricionsinfronteras.org				
Asistencial	12-13	VII	Blazquez Buisán, Joaquín Comerma Rico, Nuria Mayoral Martínez, Mª Nelida	ADE Lic&MBA 99 MDOS 03 ADE Lic&Master 02
Observatorio DESC *. www.observatoridesc.org				
Vivienda	12-13	VII	Beltran Ocejo, Aureli Nuzzolo, Davide	EDIEF 84 Full-Time Master en DIN 11
Plataforma de Entidades para la Inclusión de los Jóvenes (PEI'JOVE) *. www.acciosocial.org/pei-jove				
Inserción Sociolaboral	12-13	VII	Queralt Bertran, Francesc Vidal Farré, Imma	Full-Time MBA 71 Part-Time MBA 05

Otros proyectos y voluntarios involucrados en ESADE Alumni Solidari

Nicaracoop				
	10-13	V-VII	Peiró Rius, Víctor Biosca Vidal, Cristina	MBA 74 Lic& Master 82
Coordinadores Derecho Barcelona				
	10-13	V-VII	Delgado Planas, Antonio Frías Valero, Carmen	Lic&MBL 2000 & DTI 02 Máster en Corp. Finance & Law 11
Coordinadores Derecho Madrid				
	10-13	V-VII	Muñoz García, Raquel	MP-PMD 08
Equipo Apoyo ESADE Alumni Solidari				
	08-13	III-VII	Delgado Planas, Antonio Gómez Serrano, Sònia Grau Farrerons, Xavier Peiró Rius, Víctor	Lic&MBL 2000 & DTI 02 Control de Gestión 02 & Lic&Master 91 EDIK 92 MBA 74

Categoría	Año	Edición	Consultores Solidarios	Promoción de los consultores
Equipo Apoyo ESADE Alumni Solidari				
	08-13	III-VII	Pérez Pérez, Carmen	DGM 03
			Rovira Pi, Jorge	MBA 01 & DGT 08
			Serra Masip, Elisenda	DGM 05
Equipo Apoyo ESADE Alumni Solidari				
	11-13	VI-VII	Ballester Fuillerat, Roberto	PDM 12 & DGONG 08
			Camps Alcina, Macrina	Lic&MBA 91 & Control Gestión 02
Equipo Apoyo ESADE Alumni Solidari				
	08-13	III-VII	Guiu Puiggros, Eliane	Lic&Master 91
			Biosca Vidal, Cristina	Lic&Master 82
			Montaner Berges, Susana	ADE Lic&MBA 02
			Parra Pérez, Beatriz	MP-DDP 07
			Pérez Sales, Mireia	MBA 99
Tutores				
	11-12	VI	Bilbao Sánchez, José Manuel	EMBA 07
			Cochs Cosme, María	MBA 08
			Frias Valero, Carmen	Máster 11
			Gastó Rodríguez, Manel	DEC 04
			Montaner Berges, Susana	Lic&MBA 02
			Navas Pallares, Juan	EMBA 07
			Pérez Ruiz, Antonio	PMD 08
			Vallester Folch, José Manuel	Lic&Master 90
Investigación-encuesta				
	11-12	VI	Mas Llopart, Virginia	MDMC 10
Apoyo alumni en paro / PIMEC				
	10 -11	V	Bruscas Bellido, Manuel	Lic&MBA 98
			Castañeda Merino, Antonio	PMM 73 & PMD 85
			Fernandez Llano, Cesar	MBA 92
			Orozco Ventosa, Marta	MCDGE 08
			Torres Tomás, Juan José	Máster Dir. Adm. Empresas 85
Programa Coach				
	11-12	VI	Martínez Bustos, Jesús	CCC 09
			Olivera, Ana	DARH 08
			Orozco Ventosa, Marta	MCDGE 08
			Sole Espuga, Carme	GKI 02

Annex II

Llista d'actes organitzats per anys acadèmics

VII Edició (2012-2013)

+ 5 Cinefòrums en acabar l'any.
06/06/2013 VII Jornada Alumni Solidari a Madrid.
05/06/2013 VII Jornada Alumni Solidaria Barcelona.
13/05/2013 Per un patronat eficaç: Drets i deures dels seus integrants.
13/02/2013 Per un patronat eficaç: Successions i renovacions d'èxit.
Exemples, claus i recomanacions per a l'èxit del procés.
27/02/2013 Cinefòrum: *Off and running*. Barcelona.
05/02/2013 El poder de les petites accions.
15/01/2013 Cinefòrum: *Pura vida*. Barcelona.
12/12/2012 Cinefòrum: Aigua, infern, cel. Sant Cugat del Vallès.
27/11/2012 Cine Fòrum: *La venjança del cotxe elèctric*. Barcelona.
29/10/2012 Sessió de llançament de la VII Edició de Consultors Solidaris. Madrid.
20/10/2012 Sessió de llançament de la VII Edició de Consultors Solidaris. Barcelona, València i Saragossa.
14/09/2012 Sessió de llançament per als voluntaris per a la col·laboració amb la Marató per la Pobresa de TV3.

VI Edició (2011-2012)

05/07/2012 Cinefòrum: Steve Jobs: one last thing. Sant Cugat del Vallès.
18/06/2012 VI Jornada Alumni Solidari a Madrid. Sis anys de compromís social a través dels nos-tres voluntaris.
07/06/2012 VI Jornada Alumni Solidari a Barcelona. Sis anys de compromís social a través dels nostres voluntaris.
30/05/2012 Cinefòrum: *Last train home*. Barcelona.
15/05/2012 Per un patronat eficaç: Reptes a afrontar i barreres a superar per part dels patrons d'entitats sense ànim de lucre. Barcelona.
25/04/2012 Cinefòrum: *Al final de la escapada*. Barcelona.
29/02/2012 Cinefòrum: *Positive generation. Voces por un futuro sin sida*. Barcelona
13/12/2011 Cinefòrum: *Vidal Sassoon. La historia de un emprendedor*. Barcelona.
26/10/2011 Cinefòrum: *A small act*. Barcelona
13/10/2011 Cinefòrum: *Waiting for Superman*. Sant Cugat del Vallès.
01/10/2011 Sessió de llançament de la VI Edició de Consultors Solidaris. Barcelona, València i Tarragona.
20/09/2011 Sessió de llançament de la VI Edició de Consultors Solidaris. Madrid

V Edició (2010-2011)

29/06/2011 V Jornada Alumni Solidari a Madrid. El repte d'ajudar a créixer.
14/06/2011 V Jornada Alumni Solidari a Barcelona. El repte d'ajudar a créixer.
06/07/2011 Per un patronat eficaç: Persones preparades per al bon govern de les entitats sense ànim de lucre.
28/06/2011 Cinefòrum: *Inside job*. Sant Cugat del Vallès.
31/05/2011 Cinefòrum: *McLibel*. Barcelona.
16/05/2011 Cinefòrum: *Janadesh*. Barcelona.
09/05/2011 La importància del treball jurídic a les ONG.
28/03/2011 Cinefòrum: *Living in emergency*. Madrid.
15/03/2011 Cinefòrum: *The cove*. Barcelona.

17/02/2011 Cinefòrum: *Blood in the mobile*. Barcelona.
08/02/2011 Cinefòrum: *Wal Mart. The high cost of low price*. Barcelona.
01/12/2010 Cinefòrum: *Pensioners Inc.* Barcelona.
03/11/2010 Cinefòrum: *Topologo. La lucha por la superación a través de la organización colectiva*. Madrid.
05/10/2010 Cinefòrum: *Topologo. La lluita per la superació a través de l'organització col·lectiva*. Barcelona.
01/10/2010 Sessió de llançament de la V Edició de Consultors Solidaris. Barcelona, València i Lleida.
20/09/2010 Sessió de llançament de la V Edició de Consultors Solidaris. Madrid.

IV Edició (2009-2010)

13/07/2010 Cinefòrum: *Living in emergency*. Madrid.
29/06/2010 IV Jornada Alumni Solidari a Barcelona.
17/06/2010 IV Jornada Alumni Solidari a Madrid.
20/04/2010 Cinefòrum: *Prey the devil back to hell*. Barcelona.
17/02/2010 Cinefòrum: *Favela Rising, un cant a la lluita per la llibertat*. Barcelona.
15/12/2009 Cinefòrum: *The age of the stupid*. Barcelona.
03/10/2009 Sessió de llançament de la IV Edició de Consultors Solidaris a Madrid.
01/10/2009 Cinefòrum: *Els que els queden*. Barcelona.
21/09/2009 Sessió de llançament de la IV Edició de Consultors Solidaris a Barcelona, València i Lleida.

III Edició (2008-2009)

02/06/2009 III Jornada Alumni Solidari. Barcelona i Lleida.
28/05/2009 III Jornada Alumni Solidari. Madrid.
12/05/2009 Cinefòrum: *Más allá y más acá de la crisis: El viaje de Ibrahima, Un peu a cada banda y Menjar de sobres*. Barcelona.
17/03/2009 Cinefòrum: *Who killed the electric car?*
19/11/2008 Cinefòrum: *La història de les coses*. Barcelona.
09/10/2008 Sessió de llançament III Edició Consultors Solidaris. Madrid.
04/10/2008 Sessió de llançament III Edició Consultors Solidaris. Madrid.

II Edició (2007-2008)

02/07/2008 Cinefòrum: *Si ens deixen*. Barcelona.
18/06/2008 II Jornada Alumni Solidari. Barcelona.
10/06/2008 II Jornada Alumni Solidari. Madrid.
22/04/2008 Cinefòrum: *China blue*. Barcelona.
30/10/2007 Cinefòrum: *Invisibles*. Barcelona.
26/11/2007 Cinefòrum: *Això és ritme!* Barcelona.
24/10/2007 Sessió de llançament de la II Edició de Consultors Solidaris. Madrid.
17/10/2007 Sessió de llançament de la II Edició de Consultors Solidaris. Barcelona.

I Edició (2006-2007)

03/07/2007 I Jornada Alumni Solidari. Madrid.
21/06/2007 I Jornada Alumni Solidari. Barcelona.

Annex III

Llista de Cinefòrums organitzats per categories

Sostenibilitat i medi ambient

27/11/2012 Cinefòrum: *La venjança del cotxe elèctric*. Barcelona.
15/03/2011 Cinefòrum: *The cove*. Barcelona.
15/12/2009 Cinefòrum: *The age of the stupid*. Barcelona.
17/03/2009 Cinefòrum: *Who killed the electric car?*
19/11/2008 Cinefòrum: *La història de les coses*. Barcelona.

Salut i superació

12/12/2012 Cinefòrum: *Aigua, infern, cel*. Sant Cugat del Vallès.
29/02/2012 Cinefòrum: *Positive generation. Voces por un futuro sin sida*. Barcelona.
28/03/2011 Cinefòrum: *Living in emergency*. Madrid.
03/11/2010 Cinefòrum: *Topologo. La lucha por la superación a través de la organización colectiva*. Madrid.
05/10/2010 Cinefòrum: *Topologo. La lluita per la superació a través de l'organització col·lectiva*. Barcelona.
13/07/2010 Cinefòrum: *Living in emergency*. Madrid.
30/10/2007 Cinefòrum: *Invisibles*. Barcelona.

Guerra, marginació i lluita per la llibertat

25/04/2012 Cinefòrum: *Al final de la escapada*. Barcelona.
16/05/2011 Cinefòrum: *Janadesh*. Barcelona.
17/02/2011 Cinefòrum: *Blood in the mobile*. Barcelona.
20/04/2010 Cinefòrum: *Prey the devil back to hell*. Barcelona.
17/02/2010 Cinefòrum: *Favela Rising, un cant a la lluita per la llibertat*. Barcelona.
12/05/2009 Cinefòrum: *Más allá y más acá de la crisis: El viatge d'Ibrahima, Un peu a cada banda y Menjar de sobres*. Barcelona.

Immigració i família

27/02/2013 Cinefòrum: *Off and running*. Barcelona.
01/10/2009 Cinefòrum: *Els que els queden*. Barcelona.
02/07/2008 Cinefòrum: *Si ens deixen*. Barcelona.

Educació

13/10/2011 Cinefòrum: *Waiting for Superman*. Sant Cugat del Vallès.
26/11/2007 Cinefòrum: *Això és ritme!* Barcelona.

Emprenedoria

05/07/2012 Cinefòrum: *Steve Jobs: one last thing*. Sant Cugat del Vallès.
13/12/2011 Cinefòrum: *Vidal Sassoon. La historia de un emprendedor*. Barcelona.

Voluntariat i altruisme

15/01/2013 Cinefòrum: *Pura vida*. Barcelona.
26/10/2011 Cinefòrum: *A small act*. Barcelona.

Condicions laborals i ètica als negocis

30/05/2012 Cinefòrum: *Last train home*. Barcelona.

28/06/2011 Cinefòrum: *Inside job*. Sant Cugat del Vallès.

31/05/2011 Cinefòrum: *McLibel*. Barcelona.

08/02/2011 Cinefòrum: *Wal Mart. The high cost of low price*. Barcelona.

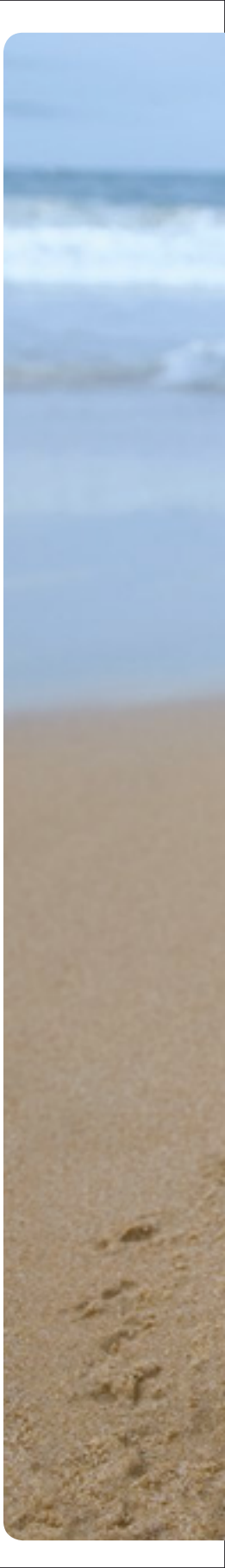
01/12/2010 Cinefòrum: *Pensionaris Inc.* Barcelona.

22/04/2008 Cinefòrum: *China blue*. Barcelona.

ESADE Alumni

ESADE Alumni, és l'associació d'antics alumnes d'ESADE i té com a objectiu aportar valor als antics alumnes de l'escola, a ESADE **i a la societat.**

Per la nostra voluntat ferma a contribuir a la societat, ESADE Alumni a través del nostre projecte ALUMNI SOLIDARI, facilita la aportació del talent professional dels nostres antics alumnes a **projectes solidaris i organitzacions sense ànim de lucre i contribueix així a un món més just i sostenible.**

ESADEALUMNI

www.esadealumni.net

Telf. +34 935 530 217

Fax. +34 934 952 068

esadealumni@esade.edu

Barcelona

Av. Pedralbes, 60-62

08034 - Barcelona

Sant Cugat

Av. Torre Blanca, 59

08172 - Sant Cugat - Barcelona

Madrid

Mateo Inurria, 27

28036 - Madrid

Telf. +34 912 526 845

Fax: +34 917 030 062

esadealumni.madrid@esade.edu

ISBN: 978-84-695-9004-1

